

Sisällys

1 Johdanto.....	1
2 Käytetyimmät kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut	1
3 Kulttuuripalveluihin liitettäviä mielipiteitä	4
4 Liikunta- ja nuorisopalveluihin liitettäviä mielipiteitä	9
5 Julkiseen hallintoon liitetyt käsitykset	14
6 Palkkoihin ja palkkaukseen liitetyt käsitykset	19
Liitekuviot	23
Lomake.....	70

1 Johdanto

Tässä yhteenvetoraportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jossa tarkasteltiin suomalaisten kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin liittämiä käsityksiä. Lisäksi tutkittiin myös heidän näkemyksiään julkisesta hallinnosta sekä sukupuolten välisistä palkkaeroista.

Esitetyissä kysymyksissä käsiteltiin mm. kulttuuripalveluiden käyttöä sekä niiden vaikutuksia mm. hyvinvointiin ja paikkakunnan houkuttelevuuteen.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta huomiota kiinnitettiin mm. niiden rahoittamiseen sekä rooliin maahanmuuttajien kotouttamisessa. Hallintoa koskevassa osassa erityisen mielenkiinnon kohteen muodostivat vastaajien mielipiteet hyvän hallinnon tunnuspiirteistä. Palkkakysymyksissä tarkasteltiin sekä sukupuolten välistä että nais- ja miesvaltaisten alojen eroa.

Tutkimusta varten haastateltiin yhteensä 1.159 henkilöä 22. – 28.2.2019 välisenä aikana. Aineisto kerättiin hyödyntäen Gallup Kanavaa. Kyseessä on TNS Gallup Oy:n kotitalouspaneeli, jossa erikseen rekrytoitu joukko vastaa kyselyihin viikoittain internetin ylitse.

Tutkimuksen vastaajajoukko edustaa maamme 15 - 74 -vuotiasta väestöä pl. Ahvenanmaan maakunnassa asuvat. Tilastollinen virhemarginaali on keskimäärin 2,9 prosenttiyksikköä suuntaansa.

Kulttuuriin liittyviä asioita tutkittiin edellisen kerran keväällä 2017 ja sitä ennen 2015, 2012, 2011 sekä 2008, julkista hallintoa 2017 ja 2015. Tuoreita lukuja verrataan aina tilaisuuden salliessa niissä saavutettuihin tuloksiin. Tutkimus on toteutettu Akavan Erityisalat ry:n toimeksiannosta.

2 Käytetyimmät kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut

Valtaosa suomalaisista lukeutuu kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen käyttäjiin. Ainostaan joka kymmenes (9 %) kertoi, ettei ollut vierailut minkäänlaisessa kulttuuritapahtumassa tai käyttänyt mitään kysymyksessä kuvatuista liikunta-, nuoriso- tai kulttuuripalvelusta.

Peräti 63 prosenttia totesi käyneensä kuluneen vuoden aikana kirjastossa. Useampi kuin joka toinen oli vierailut kyseisenä aikana elokuvissa (60 %), noin kaksi viidestä konsertissa (38 %) tai teatterissa (38 %).

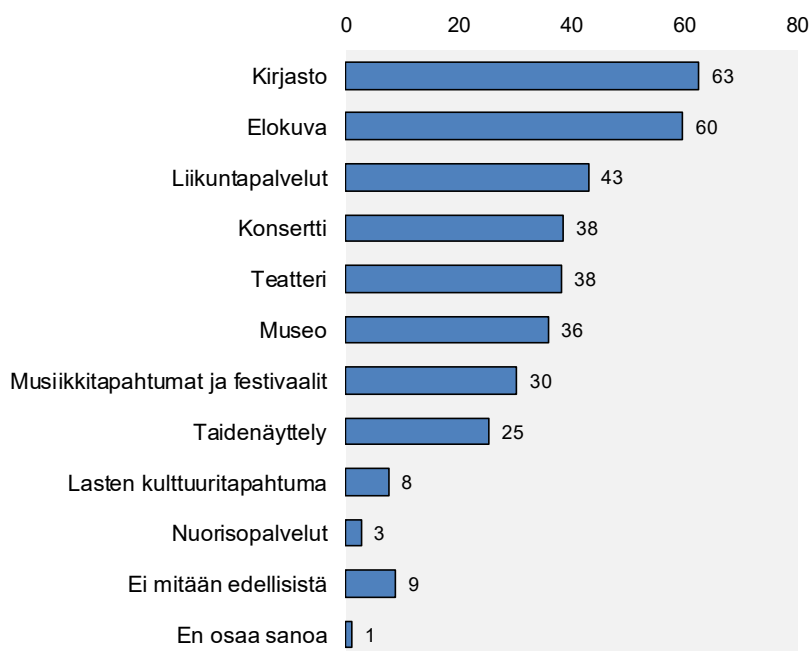
Museo oli ollut runsaan kolmanneksen (36 %) ja musiikkitapahtumat ja festivaalit hieman harvemman kuin joka kolmannen (30 %) ohjelmassa. Kaikkiaan 43 prosenttia kertoi hyödyntäneensä liikuntapalveluja kuluneen 12 kuukauden aikana.

Taidenäyttelyt (25 %) olivat tulleet kyseeseen joka neljännelle. nuoriso- ja lasten kulttuuritapahtumat alle kymmenesosalle. Vain marginaalinen osa mainitsi nuorisopalvelut ja muun tyyppiset kulttuuritapahtumat.

Seuraavan sivun alemmasta kuvioista käy konkreettisesti ilmi, ettei sen enempää kulttuurin kuin muidenkaan po. palveluiden kuluttaminen ole muuttunut tutkimusajanjakson aikana kovin paljon, ainakaan tässä käytetyn mittarin perusteella. Kaikki tutkimuskertojen väliset muutokset ovat loppujen lopuksi suhteellisen vähäisiä.

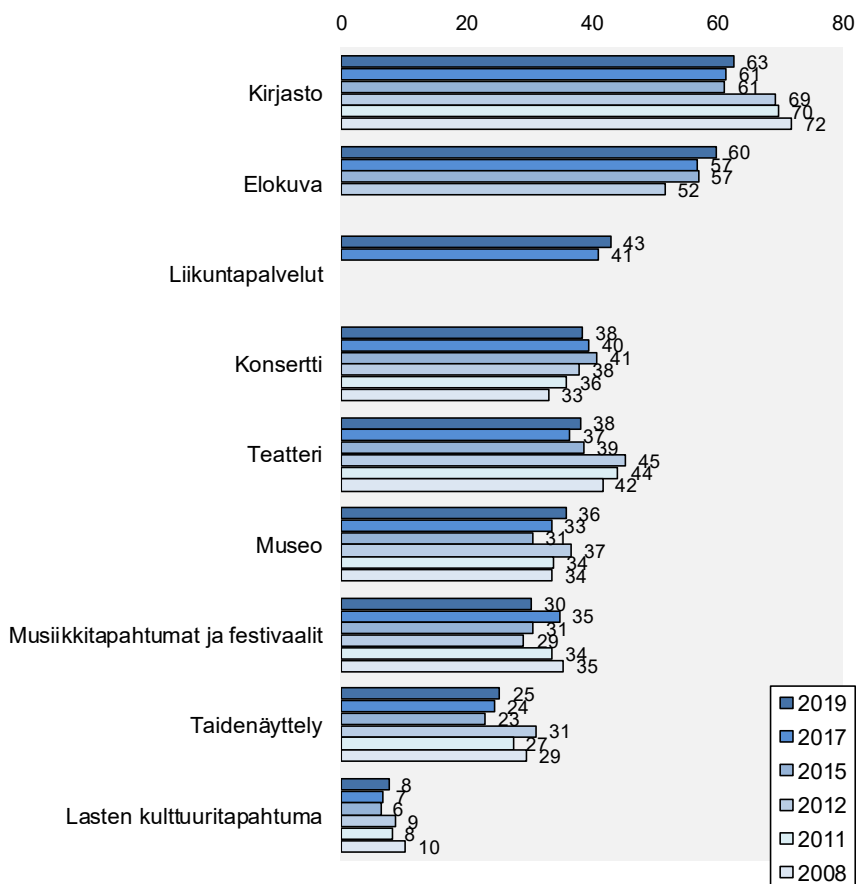
Silti siitä voi ajatella, että viime aikoina ainakin kulttuuria on kulutettu vähintään yhtä paljon kuin aiemmin. Sen kiinnostavuus ei ole vähentynyt.

KULUNEEN 12 KUUKAUDEN AIKANA KÄYTETYT KULTTUURI-,
NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT (%)

Kuvio 1.

KULUNEEN 12 KUUKAUDEN AIKANA KÄYTETYT KULTTUURI-,
NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT (%)

Kuvio 2.

2010-luvun alusta laskussa ollut kulttuurin kuluttaminen saattaa olla kääntynyt loivaan nousuun. Museokortin aiheuttama huomattava lisäys museoiden kävijämäärissä ei kuitenkaan heijastu tämän tutkimuksen tuloksiin samassa laajuudessa kuin keskustelusta voisi ymmärtää.

Tässä mitattiin palveluita käyttäneiden suhteellista osuutta koko väestöstä. Vajaassa viidessä vuodessa museokävijöiden määrä on kuitenkin kasvanut viidellä prosenttiyksiköllä. Tämä tarkoittaa sitä, että museokävijöiden joukkoon on liittynyt uusina vieraina noin 200.000 suomalaista.

Tarkempaa huomiota kiinnitettiin neljän palvelun käyttämiseen: kirjastoihin, teatteriin, museoihin sekä musiikkitapahtumiin ja festivaaleihin (graafiset esitykset liitteenä).

Kirjastojen osalta huomio kiinnittyy siihen, että kaikkien tutkittujen väestöryhmien enemmistöt sanoivat hyödyntäneensä niitä.

Naisista kirjastoissa on käynyt hieman useampi kuin miehistä, 25-49-vuotiaista suurempi osa kuin muista ikäryhmistä. Moni johtaja ja ylempi toimihenkilö on käynyt niissä. Suurimpien puolueiden kannattajista vihreät ja vasemmistoliittolaiset erottuvat kirjastopalveluja käyttäneinä. Kokoomuslaisista ja perussuomalaisista keskimääräistä harvempi on käynyt kirjastossa.

Teatteri- ja festivaaliyleisöjen ikärakenteet ovat ikäjakautumiltaan pitkälti toistensa vastakohtat. Mitä iäkkäämpi henkilö, sitä todennäköisemmin hän on vierailut teatterissa. Musiikkitapahtumiin ja festivaaleille osallistuminen taas on sitä yleisempää, mitä nuoremmasta henkilöstä on kysymys.

Tosin alle 25-vuotiaista keskimääräistä harvempi oli osallistunut musiikkitapahtumiin. 25-45-vuotiaista 45 prosenttia oli tehnyt niin. Heistä 28 prosenttia oli käynyt teatterissa. Alle 25-vuotiaista niin oli tehnyt joka viides (19 %).

Yli 70-vuotiaiden parissa kyseiset luvut olivat käänteiset. 16 prosenttia oli käynyt festivaaleilla tai musiikkitapahtumassa, 54 prosenttia teatterissa.

Eläkeläisten lisäksi keskimääräistä useampi johtaja ja toimihenkilöväestöön kuuluva kertoi käyneensä teatterissa. Moni johtaja oli vierailut lisäksi musiikkitapahtumissa ja festivaaleilla.

Vihreän liiton kannattajat olivat käyneet keskimääräistä selvästi innokkaammin festivaaleilla. He osoittautuivat myös ahkeriksi teatterissakävijöiksi. Sitä ovat myös monet kokoomuslaiset ja keskustalaiset. Perussuomalaiset ovat molemmissa joukon passiivisimpia.

Museoyleisö keskittyy vahvasti pääkaupunkiseudulle ja siellä ns. ylempään keskiluokkaan. Joka toinen alueella asuva kertoi käyneensä kuluneen 12 kuukauden aikana museossa.

Ylemmistä toimihenkilöistä 54 prosenttia oli toiminut samoin, alemmista toimihenkilöistäkin keskimääräistä useampi (42 %). Johtajista 48 prosenttia lukeutuu museokävijöihin.

Seuraavan sivun taulukkoon on kerätty erilaisten kulttuuripalvelujen rinnakkaiskäyttöä koskevia tietoja siten kuin niitä hyödyntäneet ovat niistä kertoneet.

Taulukkoa luetaan sarakkeittain. Esim. museoissa käyneistä 65 prosenttia on käynyt myös teatterissa kuluneen vuoden aikana, 57 prosenttia taidenäyttelyssä ja 62 prosenttia konsertissa.

62 prosenttia konserttiyleisöstä on hyödyntänyt myös teatterien tarjontaa ja 45 prosenttia vierailut taidenäyttelyissä. Konserteissa käyneistä 53 prosenttia on osallistunut myös johonkin musiikkitapahtumaan tai festivaaleille jne.

Taulukko 1. Eri kulttuuripalvelujen ristikkäiskäyttö (%).

	Kir- jasto	Mu- seo	Teat- teri	Taide- näytt.	Kon- sertti	Lasten kultt.- tapaht.	Musiikki tapah- tuma	Elo- kuva	Nuoriso- palv.	Liik- palv.
Kirjasto	--	80	77	78	73	90	71	72	90	73
Museo	46	--	61	80	58	53	51	46	39	42
Teatteri.....	47	65	--	68	62	64	52	50	49	47
Taidenäyttely	32	57	45	--	45	40	36	32	40	32
Konsertti	45	62	63	68	--	60	67	51	58	45
Lasten kultt.tapahtuma.....	11	11	13	12	12	--	10	10	31	11
Musiikkitapahtuma/ festivaalit	34	43	42	43	53	41	--	42	68	36
Elokuva.....	69	76	78	75	79	76	83	--	89	71
Nuorisopalvelut	4	3	3	4	4	11	6	4	--	3
Liikuntapalvelut.....	50	51	53	54	50	62	51	51	54	--

Huomattavan moni museossa vierailut on käynyt myös teatterissa, taidenäyttelyssä tai konsertissa. Saman voi todeta heistä ja elokuvissa käymisestä.

3 Kulttuuripalveluihin liitettäviä mielipiteitä

Kulttuuripalvelujen koettu merkitys paljastui kysymyssarjassa, jossa tutkimukseen osallistuneet ottivat kantaa kahteentoista asiaa sivunneeseen väittämään. Kunkin kanssa saattoi olla täysin/ jokseenkin samaa tai eri mieltä.

Suurin yksimielisyys liittyi tarpeeseen tarjota palveluja kaikenlaisille ihmisille. Kun väitettiin, että *"kulttuuripalveluita on tuotettava tasapuolisesti eri ikä- ja väestöryhmille"*, käytännössä yhdeksän kymmenestä oli ainakin jossain määrin asian takana.

Selkeä enemmistö (82 %) pitää kulttuuria kansalaisen peruspalveluna. Lisäksi valtaosa joukosta pitää kulttuuripalveluita hyvänä keinona lisätä turismia. Kaksi viidestä (40 %) oli täysin ja hieman useampi (46 %) jokseenkin sitä mieltä, että *"hyvin toimivat kulttuuripalvelut ovat vetovoimatekijä, joka houkuttelee matkailijoita paikkakunnalle"*.

Neljä viidestä ajattelee, että *"hyvät kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut lisäävät hyvinvointia"*. Käytännössä yhtä moni on vähintään melko vakuuttunut siitä, että *"kulttuuripalvelut luovat moniarvoisuutta ja edesauttavat kansainvälisyyttä"*.

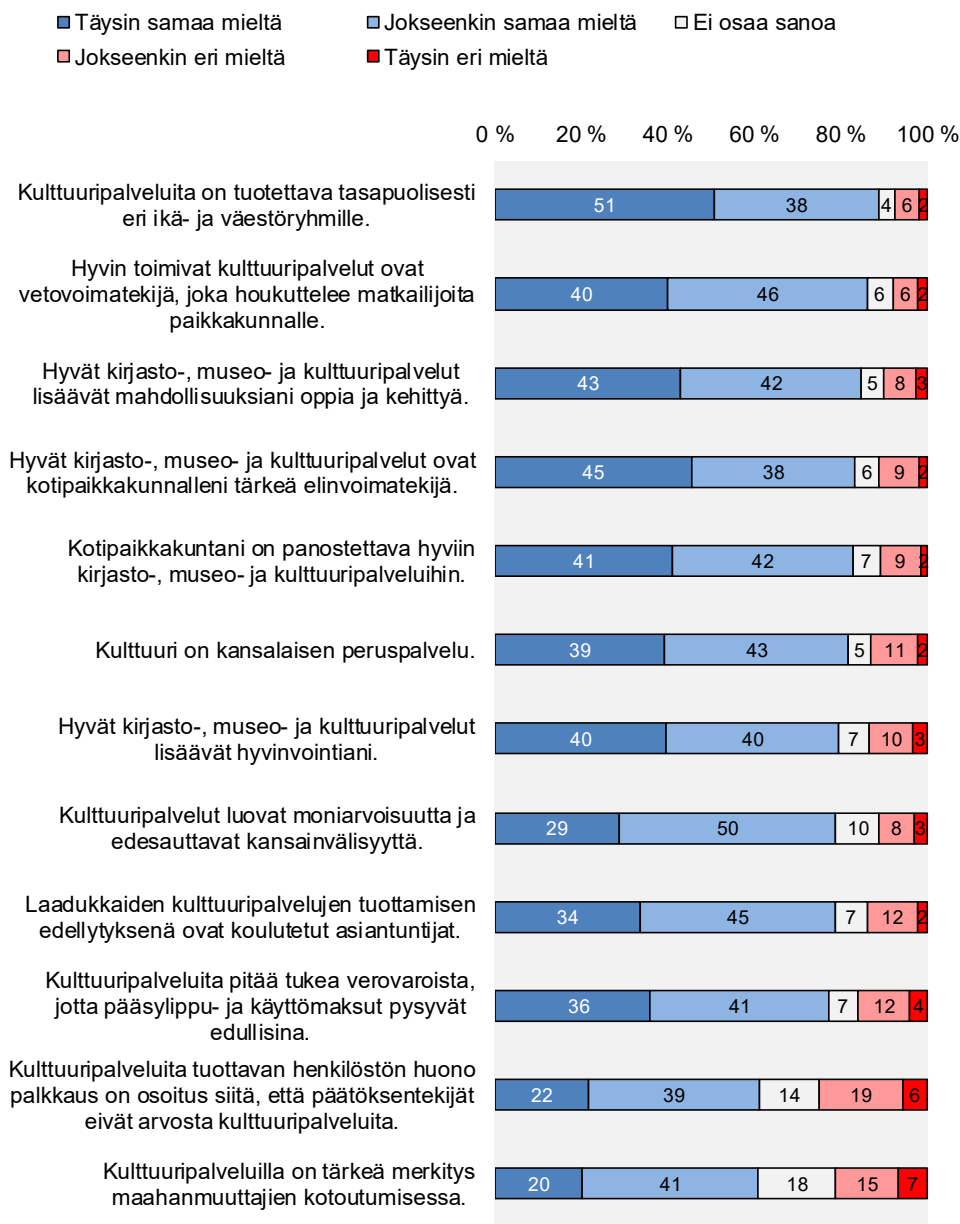
Valtaenemmistön (83 %) mielestä kyseessä on omalle kotipaikkakunnalle *"tärkeä elinvoimatekijä"*. Suurin piirtein yhtä moni (85 %) kokee, että nämä palvelut lisäävät mahdollisuuksia oppia ja kehittyä.

Enemmistö pitää lisäksi jokseenkin selvänä, että kunta huolehtii alueensa kulttuurista. Neljän viidesosan (83 %) mielestä oman kotipaikkakunnan *"on panostettava hyviin kirjasto-, museo- ja kulttuuripalveluihin"*.

Kulttuuripalveluihin oleellisesti liittyvä demokraattisuus tulee esiin em. monipuolisuusvaatimuksen (tasapuoliset palvelut eri ikä- ja väestöryhmille) lisäksi todettaessa, että *"kulttuuripalveluja pitää tukea verovarjoista, jotta pääsylippu- ja käyttömaksut pysyvät edullisina"*.

Kaksi kolmesta on tätä mieltä. Väitetyn kanssa täysin samaa mieltä on 36 prosenttia ja siihen jokseenkin yhtyviä 41 prosenttia.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ (%)

Kuvio 3.

Suurin osa joukosta tunnustaa myös sen, että hyvät kulttuuripalvelut vaativat hyviä tekijöitä ja toteuttajia.

Kun väitettiin, että *”laadukkaiden kulttuuripalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut asiantuntijat”*, neljä viidesosaa tutkimukseen osallistuneista yhtyi ajatukseen. 34 prosenttia oli sen kanssa täysin ja 45 prosenttia jokseenkin samaa mieltä.

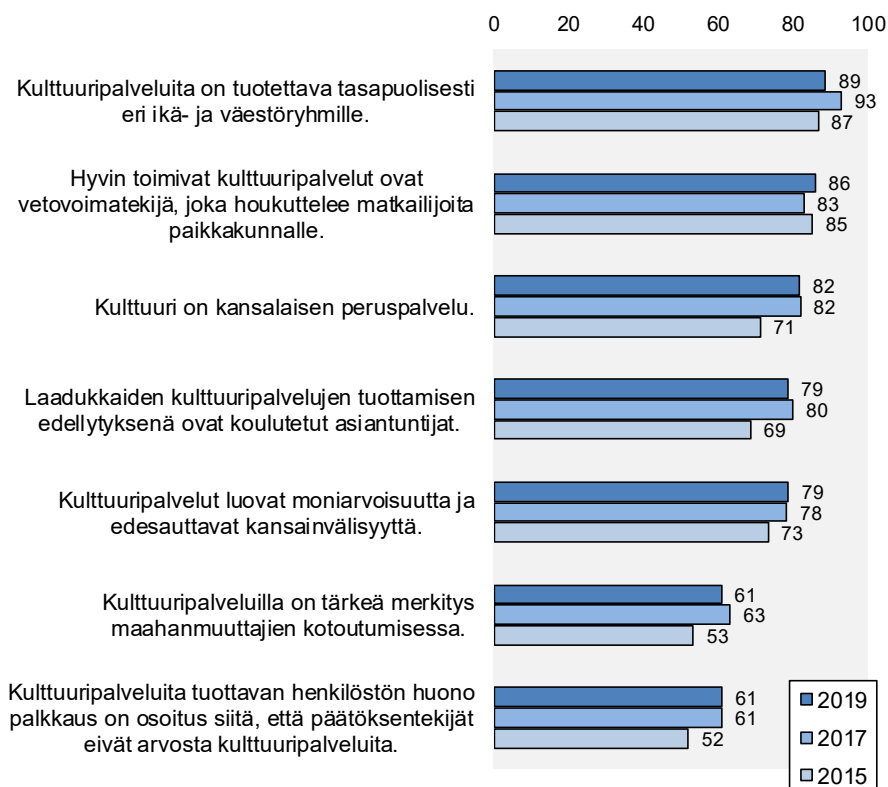
Enemmistö (61 %) uskoo lisäksi, että kulttuuripalveluilla on oma tärkeä merkityksensä maahanmuuttajien kotoutumisen apuna.

Enemmistön mielestä kulttuuripalveluja tuottavan henkilöstön huono palkkaus on käytännön osoitus siitä, etteivät päätöksentekijät arvosta kyseisiä palveluita.

Viidesosa (22 %) tutkimukseen osallistuneista oli täysin ja kaksi viidestä (39 %) jokseenkin samaa mieltä. Neljäsosa (25 %) ei ollut taipuvainen uskomaan, että näiden asioiden välillä olisi väittämässä esitetty yhteys.

Alla olevasta kuviosta käy ilmi mielipiteiden muuttuminen asioissa, joita on tarkasteltu kolmessa viimeisessä tutkimuksessa. Jokaisen väittämän vertailu vuoden 2017 tutkimuksen tuloksiin on yhteenvedon liitteenä.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuudet (%)

Kuvio 4.

Suomalaiset ovat ottaneet joka tutkimuksessa voimakkaasti kantaa kulttuuripalveluiden puolesta.

Tasapuolisuusvaatimus on tuotu esiin voimakkaimmin joka kerta. Myös kulttuuripalveluiden rooli paikkakunnan vetovoimatekijänä on tunnustettu jokaisessa kolmessa tutkimuksessa.

Vuonna 2015 kulttuuria ei koettu aivan samalla tavalla kansalaisen peruspalveluksi kuin nyt (vaikka silloinkin ajatus oli selviö valtaenemmistölle). Saman voi sanoa siitä, kuinka koulutettuja asiantuntijoita pidetään laadukkaiden kulttuuripalveluiden edellytyksenä.

Myös kulttuuripalveluiden rooli maahanmuuttajien kotouttamisessa nähdään nyt vielä selkeämmin kuin edellisten eduskuntavaalien aattona.

Ennen kuntavaaleja vahvistunut käsitys siitä, kuinka huono palkkaus on osoitus siitä, etteivät päätöksentekijät arvosta kulttuuripalveluja, on pysynyt yhtä vahvana.

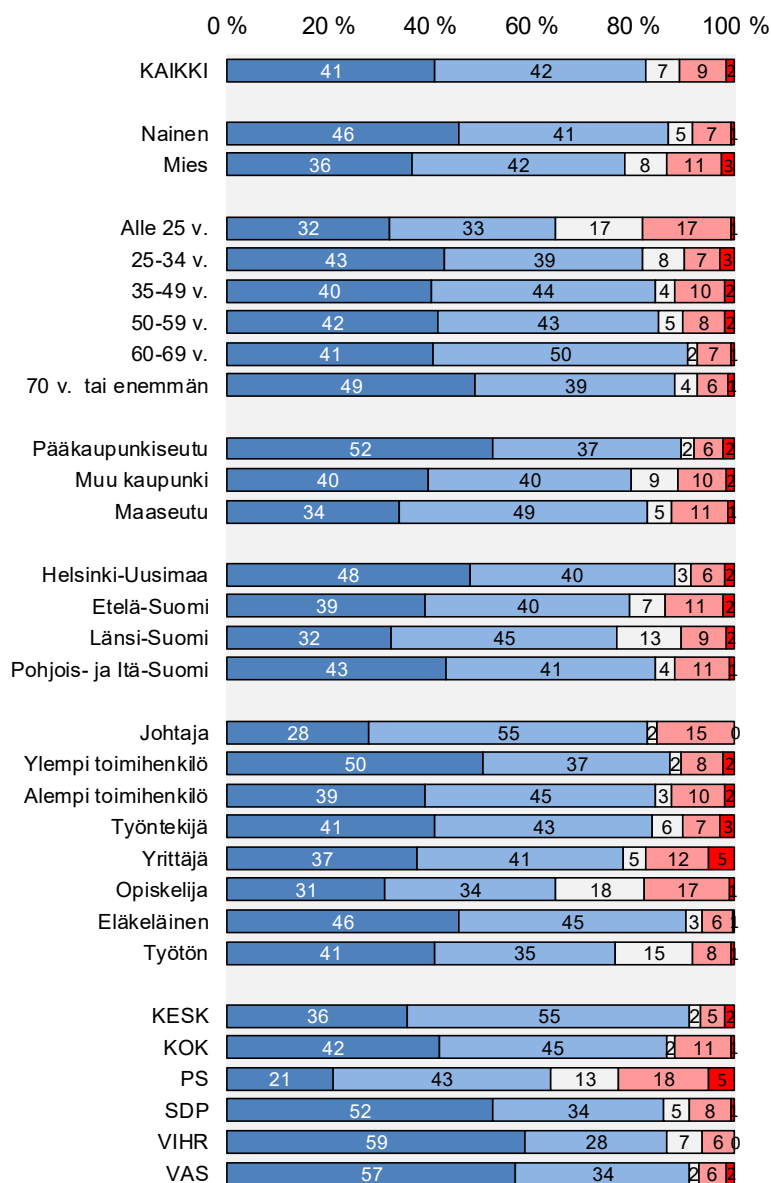
Yhteenvedon liitteenä olevista graafisista esityksistä käy yksityiskohtaisesti ilmi eri väestöryhmien käsitykset kulttuuripalveluihin liittyvistä asioista.

Lähemmin on tarkasteltu mielipiteitä kahdesta tekijästä (kuviot 5 ja 6): siitä, onko kotipaikkakunnan panostettava kulttuuripalveluihin sekä väitetyistä kulttuuripalveluiden osakseen saamasta aliarvostuksesta päätöksentekijöiden keskuudessa.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
kotipaikkakuntani on panostettava hyvin kirjasto-, museo- ja kulttuuripalveluihin (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Kuvio 5.

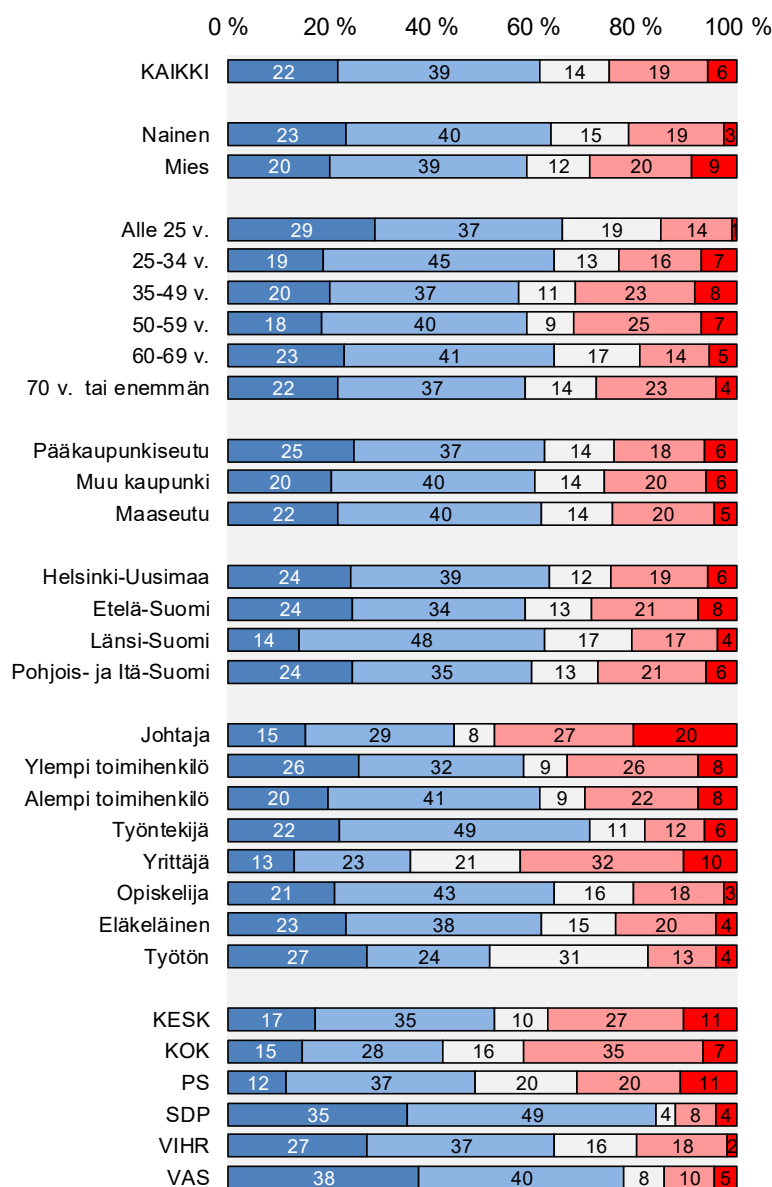
Vaatimus panostamisesta hyvin kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluihin on vahva oikeastaan missä tahansa väestöryhmässä.

Keskimääräistä useammin sen kuitenkin esittävät naiset sekä kaupunkimaisessa ympäristössä (varsinkin pääkaupunkiseudulla) asuva. Moni uusmaalainen puhuu asian puolesta, samoin useat pohjois- ja itäsuomalaiset.

Perussuomalaiset erottuvat joukosta, koska esittävät vaatimuksen lievemmin. Heistä keskimääräistä harvempi toivoo kotikunnan panostavan em. kulttuuripalveluihin. Silti on hyvä muistaa, että tässäkin tapauksessa puhutaan selkeästä enemmistöstä (64 %).

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
kulttuuripalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta kulttuuripalveluita (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Kuvio 6.

Varsinkin joukon nuorimmat, pääkaupunkiseutulaiset sekä vasemmistopuolueiden kannattajat uskovat, että palkkataso johtuu arvostuksen puutteesta. Myös eräät ylempät toimihenkilöt ovat tätä mieltä.

Kokoomuslaisista, perussuomalaisista sekä osin myös keskustalaisista löytää johtajien ja yrittäjien ohella eniten niitä, jotka eivät usko väitteen todenperäisyyteen.

Taulukko 2. Kulttuuripalveluihin liittyviä mielipiteitä puoluekannatuksen mukaan. Täysin samaa mieltä -osuuksia (%).

	KOK	SDP	PS	KESK	VAS	VIHR
Tuotettava tasapuolisesti eri ryhmille	45	59	27	58	62	64
Hyvät palvelut lisäävät mahdoll. oppia/kehittyä....	39	54	16	45	58	62
Kotikunnalle tärkeä elinvoimatekijä	43	50	15	43	58	59
Houkuttelevat matkailijoita.....	41	44	14	43	54	58
Kotikunnan panostettava palveluihin.....	42	52	21	36	57	59
Kansalaisen peruspalvelu.....	33	50	20	43	56	47
Koulutetut asiantuntijat laadun edellytys.....	33	44	11	30	41	38
Lisäävät moniarvoisuutta	29	36	4	37	47	43
Lisäävät hyvinvointia.....	36	51	12	43	52	59
Pitää tukea verovaroin.....	28	52	10	34	52	47
Tärkeitä maahanmuuttajien kotouttamisessa	13	25	3	28	35	29
Heikko palkkaus osoitus arvostuksen puutteesta ...	15	35	12	17	38	27

Oheiseen taulukkoon (taulukko 2) on merkitty suurimpia puolueita kannattavien näkemyksiä kulttuuripalveluista. Siinä esitetyt luvut ovat esitettyjen väittämien kanssa täysin samaa mieltä olleiden osuuksia.

Vasemmistoliittolaiset asettuvat voimakkaasti kulttuuripalveluiden taakse, ollen niiden selkeitä puolestapuhujia. He myös vaativat keskimääräistä voimakkaammin niiden tukemista verovaroin.

Usein he saavat tukea näkemyksilleen vihreiltä. SDP:n kannattajat ottavat voimakkaasti kantaa palvelujen tasapuolisuuden puolesta. Lisäksi moni heistä pitää kulttuuripalveluja kansalaisten peruspalveluina.

Perussuomalaiset on puolestaan se ryhmä, joka erottuu kautta linjan keskimääräistä pienempien prosenttilukujensa vuoksi.

4 Liikunta- ja nuorisopalveluihin liitettäviä mielipiteitä

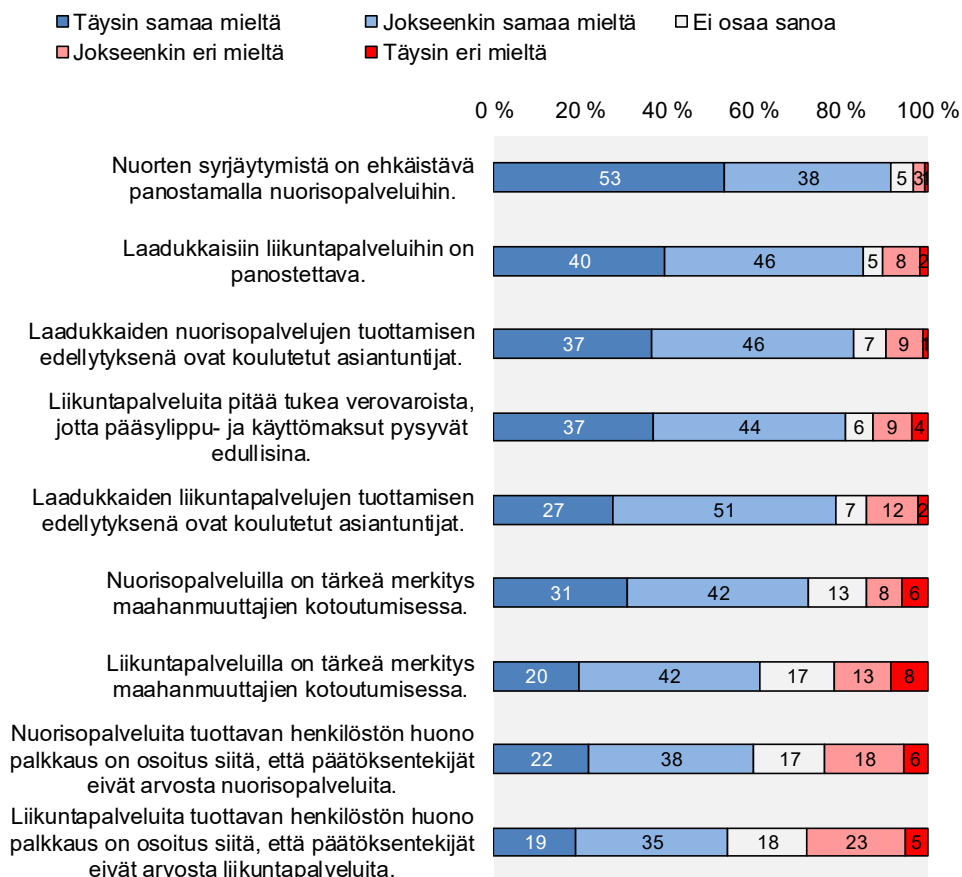
Liikunta- ja nuorisopalveluista koskevia käsityksiä tarkasteltiin yhdeksän väittämän avulla. Aivan kuten kulttuuripalveluitakin koskevassa osiossa, tässäkin vastaajat saattoivat olla kunkin väittämän kanssa täysin/ jokseenkin samaa tai eri mieltä.

Koko vastaajajoukon näkemykset on koottu seuraavan sivun kuvioon. Enemmistö oli vähintään jokseenkin samaa mieltä kaikkien väitteiden kanssa.

Suurin yksimielisyys saavutettiin, kun vaadittiin panostuksia nuorisopalveluihin nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Käytännössä kaikki tukivat väitettyä, useamman kuin joka toisen oltua sen kanssa täysin samaa mieltä.

Valtaenemmistö edellyttää lisäksi panostuksia laadukkaisiin liikuntapalveluihin, joita pystyvät tuottamaan koulutetut asiantuntijat. Tärkeää on sekin, että liikuntapalveluiden hintataso pidetään riittävän edullisena tukemalla niitä verovarosta.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ (%)

Kuvio 7.

Myös nuorisopalveluiden hyvä laatu yhdistetään vahvasti asiantuntevaan ja koulutettuun henkilöstöön.

Nuoriso- ja liikuntapalveluita yhdistää sekin, että ne molemmat (ja etenkin nuorisopalvelut) koetaan hyväksi maahanmuuttajien kotoutumisen välineiksi.

Toinen yhdistävä tekijä liittyy palkkaukseen. Aivan kuten kulttuuripalveluita arvioitaessa, liikunta- ja nuorisopalveluita tuottavan henkilöstön huonon palkkauksen arvellaan johtuvan loppujen lopuksi siitä, etteivät päättäjät oikeasti arvosta kyseisiä palveluja.

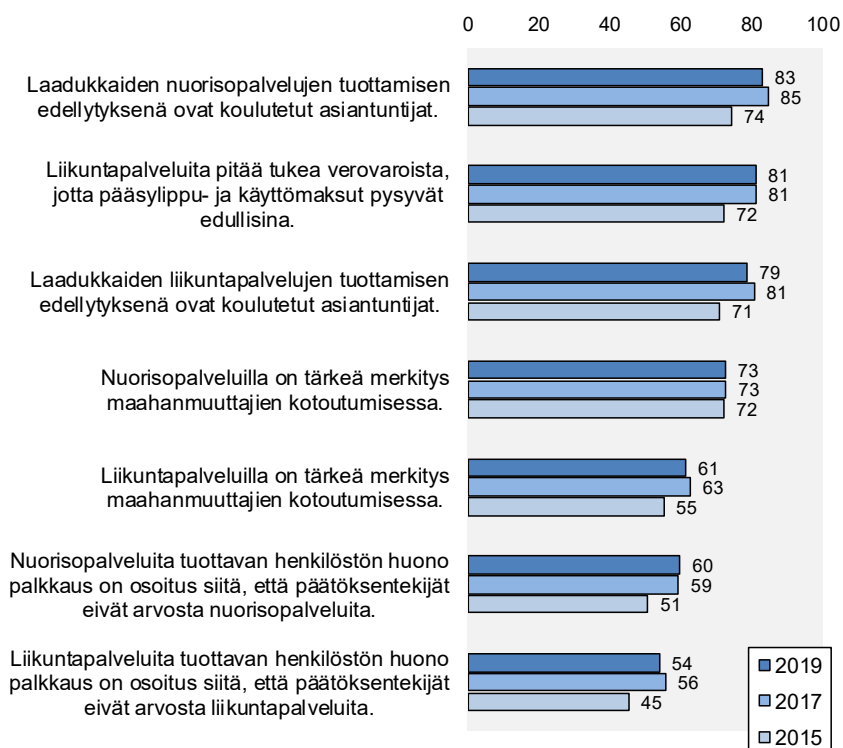
Yhteenvedon liitteenä on graafinen esitys, josta näkee mielipiteiden muutoksen jokaisessa yhdeksässä kohdassa vuodesta 2017.

Seuraavan sivun kuviosta puolestaan havaitsee, kuinka mielipiteet ovat muuttuneet vuodesta 2015. Silloin hiukan ennen eduskuntavaaleja toteutetussa tutkimuksessa oli mukana seitsemän samaa väittämää kuin tässä tutkimuksessa.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden merkitys nähdään nyt suuremmaksi kuin silloin. Aivan samoin kuin kulttuuripalvelujen tapauksessa, 2017 havaittu muutos on stabiloitunut osaksi kansalaisien normaalia ajattelua.

Tämä on tilanne. ajateltiinpa oikeastaan mitä tahansa liikunta- ja nuorisopalveluiden osa-aluetta.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuudet (%)

Kuvio 8.

Yhteenvedon liitteenä olevista graafisista esityksistä selviää eri väestöryhmien reaktiot kuhunkin liikunta- ja nuorisopalveluun väittämään. Alla olevassa taulukossa taas on esitetty suurimpien puolueiden kannattajien mielipiteet (täysin samaa mieltä-osuuksien avulla).

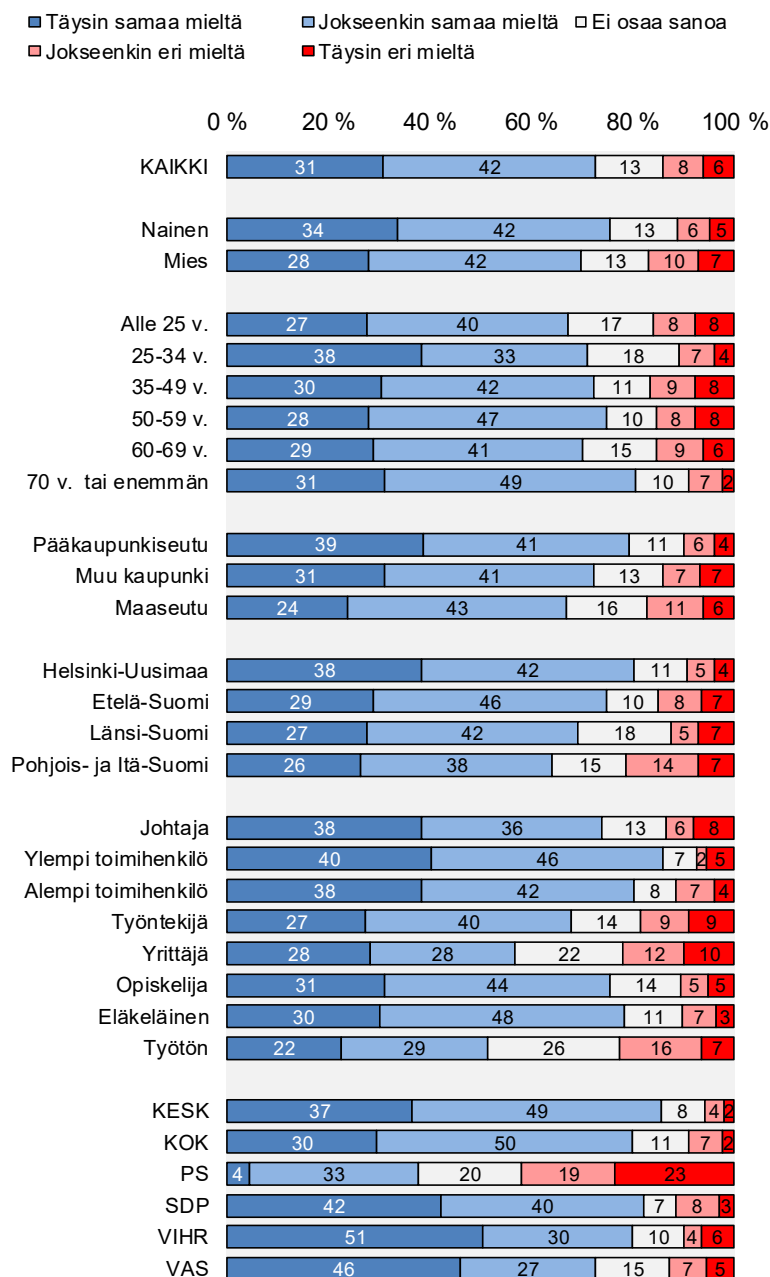
Taulukko 3. Liikunta- ja nuorisopalveluihin liittyviä mielipiteitä puoluekannatuksen mukaan. Täysin samaa mieltä -osuuksia (%).

	KOK	SDP	PS	KESK	VAS	VIHR
Nuorten syrjäytymistä ehkäistävä panostamalla nuorisopalveluihin.....	54	62	36	50	70	68
Laadukkaisiin liikuntapalveluihin panostettava.....	43	44	24	37	41	56
Liikuntapalveluja tuettava verovaroista.....	34	50	21	33	45	50
Laadun edellytys asiantuntijat (liikuntapalv.).....	32	38	10	21	33	39
Laadun edellytys asiantuntijat (nuorisopalv.).....	32	47	13	29	49	54
Heikko palkkaus os. arv. puutteesta (liikunta).....	15	33	10	15	26	25
Heikko palkkaus os. arv. puutteesta (nuoriso).....	19	30	8	19	35	29
Apuna maahanmuuttajien kotoutt. (liikunta).....	18	25	0	27	29	29
Apuna maahanmuuttajien kotoutt. (nuoriso).....	30	42	4	37	46	51

Taulukossa toistuu kulttuuripalvelujen yhteydessä havaittu: perussuomalaisten suhtautuminen on kautta linjan kriittisempää kuin muita puolueita kannattavien. Heille vastapainon muodostavat vihreät, joiden prosenttiosuus on joukon suurin seitsemässä tapauksessa yhdeksästä.

Monessa asiassa puolueiden kannattajat ovat silti melko yksimielisiä. Melkoinen osa kaikista ajattelee nuorisopalveluihin tehtävien panostusten ehkäisevän nuorten syrjäytymistä.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
nuorisopalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien
kotoutumisessa (%)

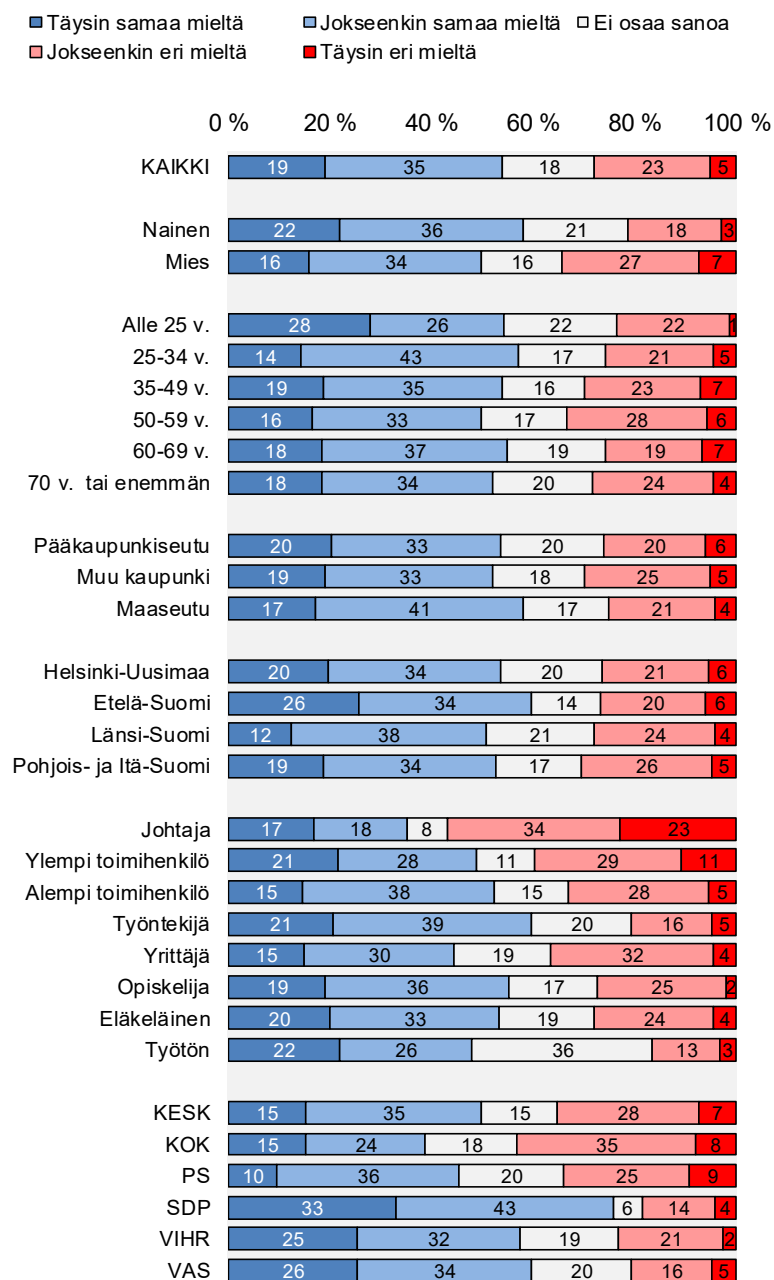

Kuvio 9.

Yllä on erikseen tarkasteltu näkemyksiä nuorisotyöstä ja maahanmuuttajien kotoutumisesta. Perussuomalaisten ja vihreiden välinen näkemusero on selvä. Muiden puolueiden kannattajat ovat mielipiteineen lähempänä jälkimmäisiä. Silti tässäkin yhteydessä vihreistä löytää suhteellisesti ottaen eniten väittämän kanssa täysin samaa mieltä olevia.

Myös asuinpaikka ja ammatti vaikuttavat käsityksiin. Varsinkin pääkaupunkiseudulla moni ajattelee nuorisopalveluiden merkittävästi helpottavan kotoutumista. Samaa mieltä ovat useat johtajat sekä toimihenkilöväestöön (sekä ylempät että alemmat toimihenkilöt) kuuluvat.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
liikuntapalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus
siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta liikuntapalveluita (%)

Kuvio 10.

Yllä oleva kuvio taas kertoo, mitä mieltä eri ryhmiin kuuluvat kansalaiset ovat liikuntapalvelujen palkkatason ja päättäjien niihin kohdistaman arvostuksen välisestä suhteesta.

Keskimääräistä useampi sosialidemokraatti, vasemmistoliittolainen ja vihreä on taipuvainen pitämään väitettyä totena. Poliittiseen oikeistoon lukeutuvien puolueiden kannattajat eivät yhdy ajatukseen yhtä voimakkaasti.

Ammattiryhmistä varsinkin työntekijät kokevat heikon arvostuksen vaikuttavan ansiotasoon. Johtajista ja osin ylemmistä toimihenkilöistäkin moni ei usko asian olevan kuten väitetään.

5 Julkiseen hallintoon liitetyt käsitykset

Suomalaisten käsityksiä julkisesta hallinnosta tarkasteltiin kahden väittämätteen avulla. Ensin tarkasteltiin hallinnon merkitystä ja sitten hyvään julkiseen hallintoon liitettäviä tunnusmerkkejä.

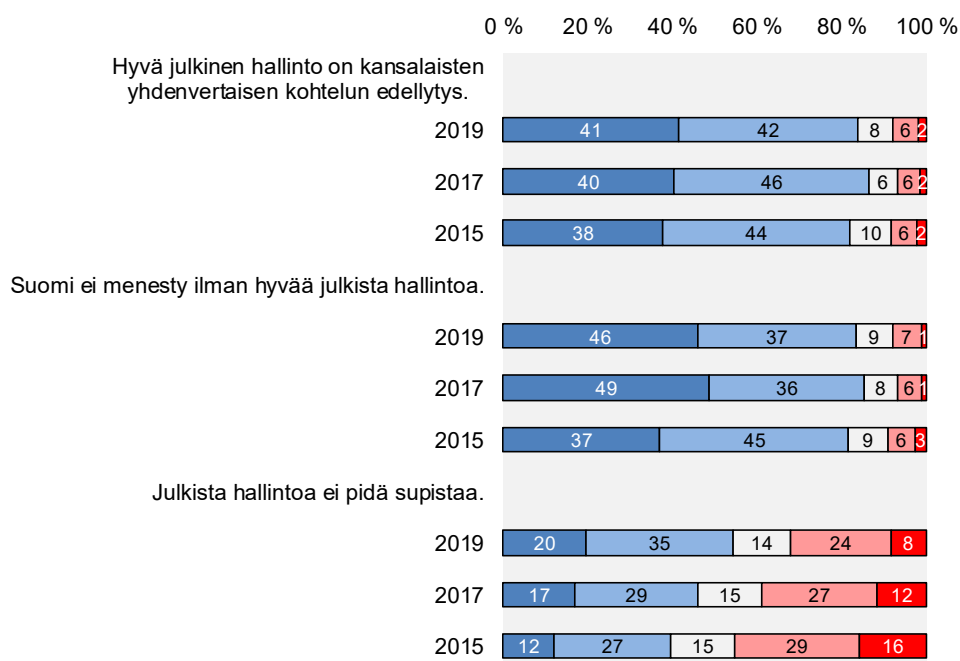
Julkisen hallinnon merkitystä kuvattiin kolmen väittämän avulla. Niistä kaksi herätti melkoista yksimielisyyttä, yhden jakaessa mielipiteet vahvasti puolesta ja vastaan.

Valtaenemmistö suomalaisista ajattelee, että ”hyvä julkinen hallinto on kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun edellytys”. Kaikkiaan 41 prosenttia on täysin ja 42 prosenttia jokseenkin tätä mieltä. Käytännössä yhtä moni (46 % täysin + 37 % jokseenkin) uskoo lisäksi, ettei Suomi menesty ilman hyvää julkista hallintoa.

Kysymys julkisen hallinnon supistamisesta herättää enemmän tunteita puolesta ja vastaan. Suomalaisten niukka enemmistö (55 %) ei haluaisi supistaa sitä. Jonkin verran pienempi joukko (32 %) asettuu päinvastaiselle kannalle. Neljätöistä prosenttia ei osaa sanoa, mitä ajattelisi asiasta.

MIELIPITEITÄ JULKISEN HALLINNON MERKITYKSESTÄ (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Kuvio 11.

Kun tulkitsee reaktioita kolmanteen väittämään, kannattaa olla varovainen. Itse väitteessähän todettiin, että ”julkista hallintoa ei pidä supistaa”.

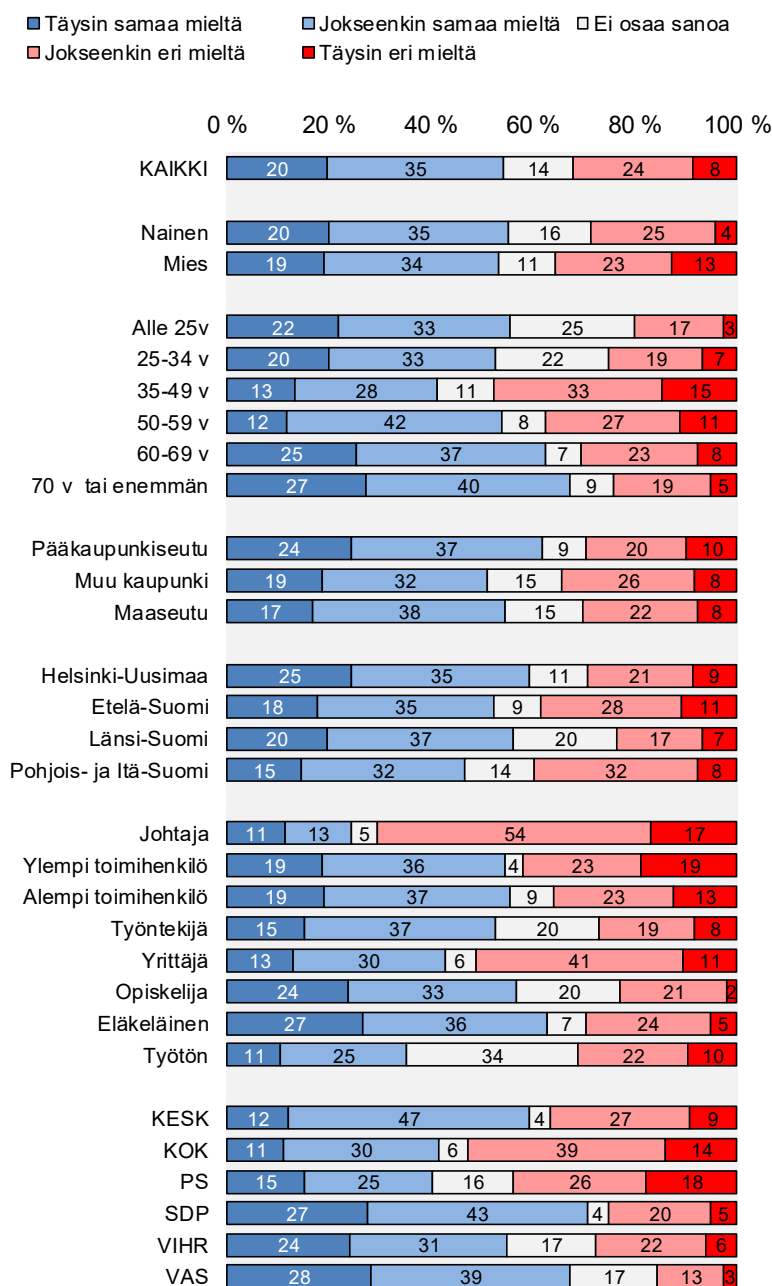
Väittämän kanssa samaa mieltä olevien ajattelu on helppo tulkita: he ilmaisevat selvästi tuksensa niille, jotka vastustavat supistamista. Mutta mitä ajattelevat ne, jotka ovat väitetyn kanssa eri mieltä?

Aivan tarkkaan ottaen he eivät voi yhtyä väitteessä ilmaistuun eli käsitykseen siitä, että julkista hallintoa ei pidä supistaa. Vaikka osa joukosta saattaakin ajatella niin, kaikki eivät suinkaan ole sitä mieltä, että julkista hallintoa pitäisi supistaa, vaan ainoastaan kertovat olevansa eri mieltä väitteen kanssa.

Mielipiteet julkisen hallinnon supistamisesta ovat muuttuneet kuluneen vaalikauden aikana. Entistä useampi on sitä mieltä, ettei sitä pitäisi supistaa. Sitä mieltä on nyt 16 prosenttiyksikköä useampi kuin edellisten eduskuntavaalien alla.

MIELIPITEITÄ JULKISEN HALLINNON MERKITYKSESTÄ:
julkista hallintoa ei pidä supistaa (%)

Kuvio 12.

Valtaosa kaikista tutkituista väestöryhmistä yhtyy keskiarvokansalaisten varsin myötämieliseen käsitykseen julkisen hallinnon merkitsevyydestä.

Silloin, kun väitettiin, että Suomi ei menesty ilman hyvää julkista hallintoa, eroja syntyi oikeastaan vain täysin ja jokseenkin samaa mieltä olevien välille.

Joukon vanhimmat, pääkaupunkiseudulla asuvat sekä johtajat ja ylemmät toimihenkilöt ovat esimerkkejä niistä väestöryhmistä, joille oli tyypillistä ottaa vahvasti kantaa väitetyn kanssa. Saman voi todeta myös keskimääräistä useammasta vasemmistoliittolaisesta, sosialidemokraatista ja vihreästä.

Pääkaupunkiseudulla asuvat, yli 60-vuotiaat, johtajat ja eläkeläiset muistuttivat muita vielä voimakkaammin siitä, että hyvä julkinen hallinto on kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun edellytys. Saman teki keskimääräistä useampi SDP:n, vasemmistoliiton sekä Vihreän liiton kannattaja.

Edellä mainituista on graafiset esitykset liitteenä. Edellisen sivun kuviossa on esitetty eri väestöryhmien reaktiot väitteeseen, ettei julkista hallintoa pidä supistaa.

Keskimääräistä useampi kokoomuslainen ja perussuomalainen ei nähnyt perustetta yhtyä väittämässä esitettyyn näkemykseen. Sen sijaan siinä sanottu miellytti etenkin monia sosialidemokraatteja ja vasemmistoliittolaisia.

Uudellamaalla ja siellä varsinkin pääkaupunkiseudulla asuvista moni ei haluaisi supistaa julkista hallintoa. Ammattiryhmistä saman voi sanoa eläkeläisistä. Johtajista ja yrittäjistä taas keskimääräistä useampi oli eri mieltä väitetyn kanssa.

Eri-ikäiset suhtautuivat siihen eri tavoin. Keski-ikäiset ja heistä varsinkin 35-49 -vuotiaat ja kaantuivat reaktioissaan kahtia. Väitteen kanssa eri mieltä olevia heistä kuitenkin löysi suhteellisesti ottaen keskimääräistä selvästi enemmän.

Kun tarkastelee tätä nuorempia tai vanhempia, havaitsee väittämän kanssa samaa mieltä olevien osuuden kasvavan, mitä lähemmäksi asteikon ääripäitä mennään. Kun 35-49 -vuotiaista 41 prosenttia kertoi olevansa väitetyn kanssa samaa mieltä, alle 25-vuotiaista 53 prosenttia ja yli 70 -vuotiaista 67 prosenttia totesi saman.

Tarkasteltaessa, mitä hyvällä julkisella hallinnolla tarkoitetaan, tutkimukseen osallistuvilla esitettiin yhteensä kolmetoista luonnehdintaa ja pyydettiin kertomaan, kuinka merkittävänä hyvän hallinnon tunnusmerkkinä he pitävät kutakin.

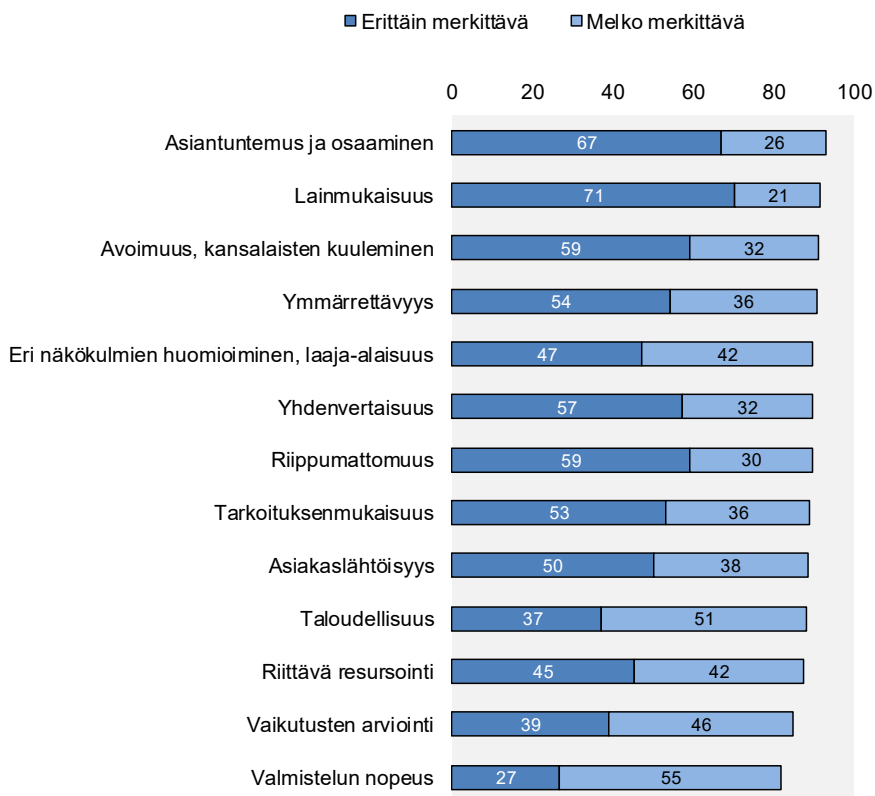
Kuten seuraavan sivun kuvioista havaitsee, kaikilla kolmellatoista tekijällä on oma tärkeä osuutensa asiassa.

Jos kuitenkin haluaa listata tekijät, joilla näyttäisi olevan erityisen suuri vaikutus asiaan, voi esim. keskittyä niihin, joita joukon enemmistö pitää erittäin merkittävänä. Sellaisia löytyy kaikkiaan kahdeksan kappaletta: lainmukaisuus, asiantuntemus ja osaaminen, riippumattomuus, avoimuus ja kansalaisten kuuleminen, yhdenvertaisuus, tarkoituksenmukaisuus, ymmärrettävyys sekä asiakaslähtöisyys.

Eri näkökulmien huomioonottaminen ja laaja-alaisuus täyttää melkein yllä olevan kriteerin. Suomalaisista 47 prosenttia pitää sitä erittäin tärkeänä hyvän hallinnon tunnusmerkkinä.

Resursoinnin riittävyys, vaikutusten arviointi, taloudellisuus sekä valmistelun nopeus ovat puolestaan esimerkkejä niistä hallintoon liitettävistä ominaisuuksista, jotka sinänsä ovat tärkeitä, mutta eivät aivan yhtä merkittäviä kuin edellä mainitut.

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT: kuinka merkittäviä (%)

Kuvio 13.

Liitteenä olevista graafisista esityksistä käy ilmi, että kaikki tutkitut väestöryhmät ovat varsin yksimielisiä hyvän hallinnon tunnusmerkeistä.

Taulukko 4. Hyvän hallinnon tunnusmerkit puoluekannatuksen mukaan. Erittäin merkittävä -osuuksia (%).

	KOK	SDP	PS	KESK	VAS	VIHR
Asiantuntemus ja osaaminen.....	76	80	53	63	73	73
Riittävä resursointi.....	42	62	28	41	56	54
Ymmärrettävyys.....	55	66	40	60	57	56
Lainmukaisuus.....	80	82	50	73	85	72
Riippumattomuus.....	67	71	46	59	70	59
Avoimuus, kansalaisen kuuleminen.....	48	73	42	58	66	69
Taloudellisuus.....	50	37	31	46	28	40
Vaikutusten arviointi.....	36	54	31	43	49	51
Tarkoituksenmukaisuus.....	56	67	41	48	65	63
Yhdenvertaisuus.....	57	74	36	54	76	70
Valmistelun nopeus.....	30	39	22	20	16	25
Eri näkökulmien huom./laaja-alaisuus.....	45	62	38	48	59	63
Asiakaslähtöisyys.....	48	58	40	50	58	59

Yhteenvedon omaisesti voi kuitenkin todeta, että mitä iäkkäämmästä henkilöstä on kyse, sitä todennäköisemmin hän pitää melkeinpä mitä tahansa tunnusmerkkiä erittäin merkittävänä.

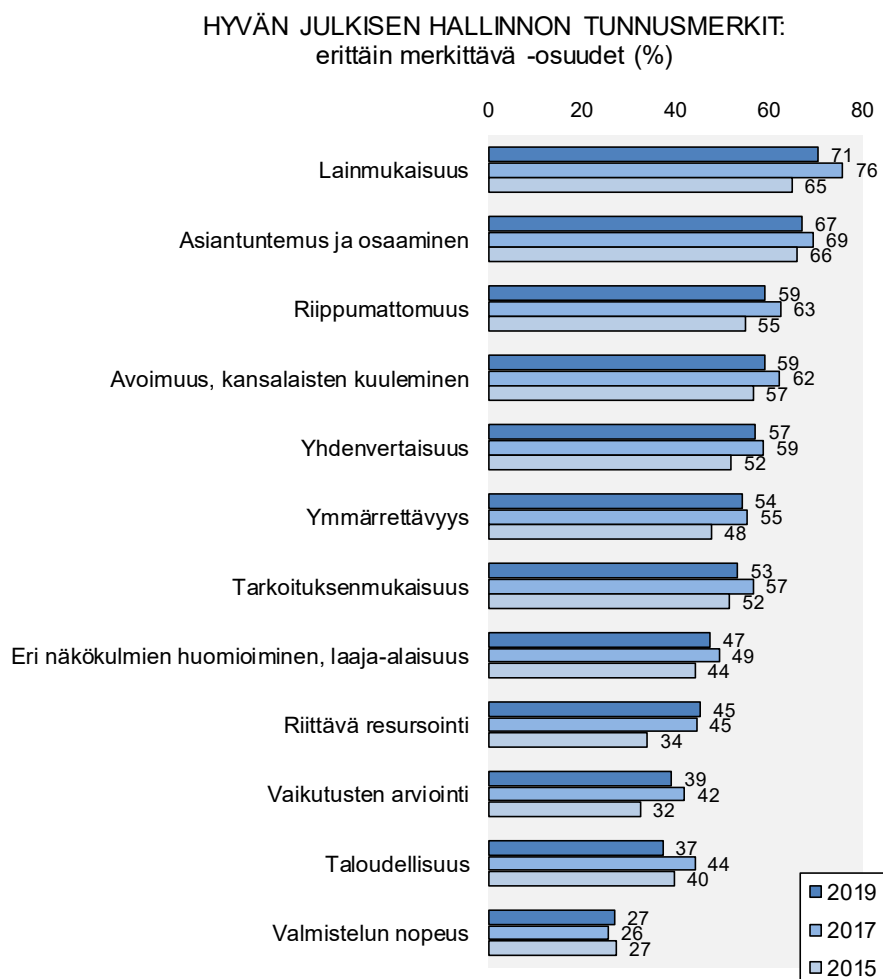
Ammattiryhmäjaotteluun tämä heijastuu eläkeläisten keskimääräistä suurempana taipumuksena ajatella samoin. Tosin myös useat johtajat ja ylempät toimihenkilöt tekivät saman valinnan.

Edellisen sivun taulukkoon on kerätty suurimpien puolueiden kannattajien näkemykset. Siinä esitetyt luvut ovat kussakin tapauksessa vaihtoehdon erittäin merkittävä valinneiden prosentiosuuksia.

Osa ominaisuuksista koetaan tärkeiksi kaikissa poliittisissa leireissä. Lainmukaisuus, asiantuntemus ja osaaminen sekä riippumattomuus ovat sellaisia.

Taloudellisuus, yhdenvertaisuus ja riittävä resursointi ovat puolestaan esimerkkejä tekijöistä, joiden merkittävyys koetaan jonkin verran eri tavoin maailmankatsomuksesta riippuen.

Taloudellisuus on tärkeä varsinkin kokoomuslaisille. Vasemmistoliittolaisille se sen sijaan merkitsee selvästi vähemmän kuin muiden puolueiden kannattajille. Vasemmistopuolueiden kannattajat korostavat keskimääräistä enemmän yhdenvertaisuuden tärkeyttä. Varsinkin sosialidemokraatit kantavat huolta resursoinnin riittävydestä.

Kuvio 14.

Yksitoista tekijää oli tutkimuksen kohteena jo vuonna 2015 (vertailu vuosien 2017 ja 2019 on yhteenvedon liitteessä). Tuoreet tulokset ovat osittain samanlaiset kuin kaksi vuotta sitten, ennen kuntavaaleja saavutetut.

Muutama luku on nyt pienempi kuin silloin. Erot ovat kuitenkin niin vähäiset, ettei mielipiteiden voi sanoa muuttuneen.

Vain kaksi muutosta yltää suuruusluokaltaan vähintään viiteen prosenttiyksikköön. Nyt aiempaa harvempi korosti taloudellisuuden tai lainmukaisuuden merkitystä.

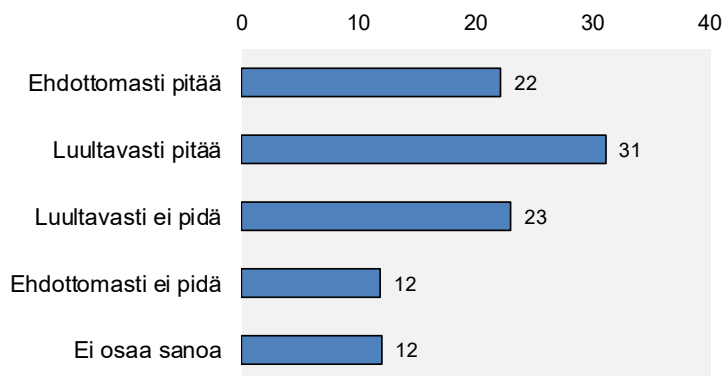
6 Palkkoihin ja palkkaukseen liitetyt käsitykset

Suomalaisten käsityksiä palkoista tutkittiin kahden kysymyksen ja kolmen väittämän avulla. Kiinnostuksen kohteena oli ensinnäkin se, pitäisikö myös yksityisen sektorin palkkojen olla julkisia samaan tapaan kuin julkisella sektorilla.

Niukka enemmistö (53 %) on sitä mieltä, näin pitäisi olla. Ehdottomasti tätä mieltä kuitenkin on vain runsas viidesosa (22 %) kansasta. Yksityisen sektorin palkkojen pitäisi luultavasti olla julkisia 31 prosentin mielestä.

Runsas kolmannes (35 %) ei pidä ajatusta hyvänä. 12 prosenttia ajattelee, että tieto kyseisistä palkoista ehdottomasti ei pitäisi olla kaikkien saatavilla. Luultavasti niiden ei pitäisi olla julkisia 23 prosentin mielestä.

PITÄÄKÖ MYÖS YKSITYISEN SEKTORIN PALKKOJEN OLLA
JULKISEN SEKTORIN PALKKOJEN TAPAAN JULKISIA (%)

Kuvio 15.

Varsinkin sosialidemokraateille ja vasemmistoliittolaisille sopisi, että myös yksityisen sektorin palkat olisivat julkisia. Kokoomuslaiset muodostavat tässä joukon, jolle on tyypillistä olla toista mieltä.

Ammattiryhmistä johtajat ja yrittäjät suhtautuvat kaikkein kielteisimmin ajatukseen yksityisen sektorin palkkojen muuttamisesta julkisiksi. Toimihenkilöille ja työväestöön kuuluville asia sopisi paremmin. Tosin heistäkään läheskään kaikki eivät ole tätä mieltä.

Erikseen kysyttiin pitäisikö kulttuurialan ammattitehtävissä työskenteleville maksaa enemmän palkkaa.

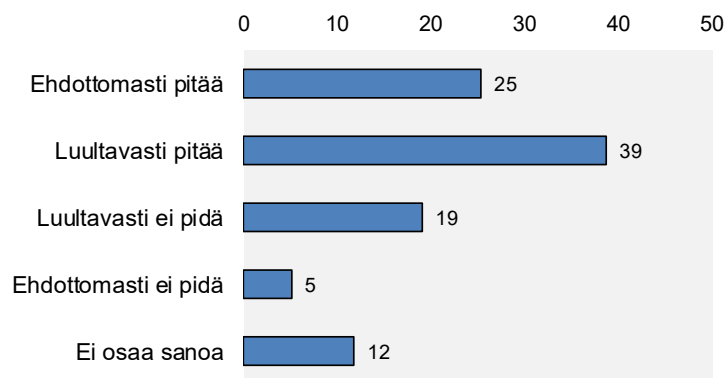
Kysymyksen yhteydessä vastaajille kerrottiin, että suomalaisen palkansaajan keskiansio lokakuussa 2017 oli 3 087 €/kk.

Kulttuurialan ammateissa (esim. kirjastonhoitaja, museoamanuenssi ja kulttuurituottaja) edellytetään korkeakoulututkintoa. Näissä ammatissa toimivien keskiansio vastaavana ajankohdantana oli noin 2 650 €/kk, eli yli 400 euroa vähemmän kuin suomalaisen palkansaajan keskiansio.

Tämän tietäen enemmistö kertoi mielipiteenään, että kulttuurialan ammateissa pitäisi maksaa nykyistä enemmän palkkaa.

Joka neljäs (25 %) oli ehdottomasti tätä mieltä, kun kaksi viidestä (39 %) ajattelee, että kyseisissä ammateissa työskenteleville pitää luultavasti maksaa enemmän. Viidesosa arveli, ettei näin luultavasti pitäisi tehdä, ainoastaan viiden prosentin suhtautuessa asiaan ehdottoman kielteisesti.

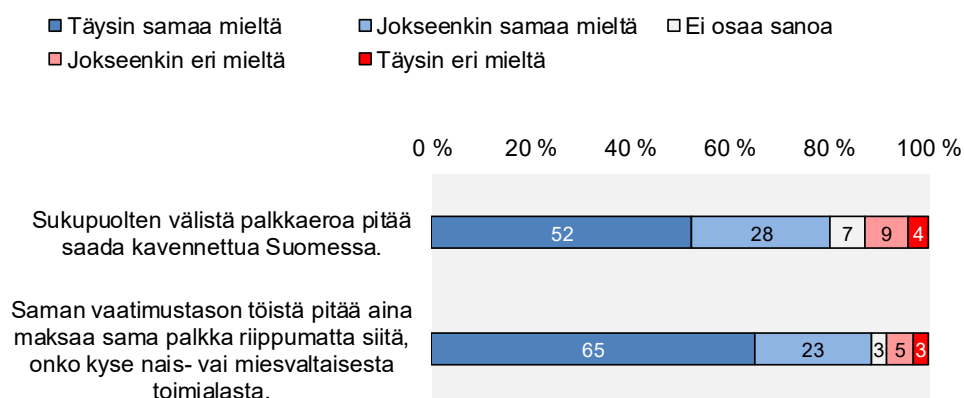
PITÄÄKÖ KULTTUURIALAN AMMATEISSA MAKSAA ENEMMÄN PALKKAA (%)

Kuvio 16.

lääkäiden ja heistä pääosin koostuvien eläkeläisten mielestä kulttuurialan ammateissa toimivat ansaitsisivat palkankorotuksen. Naisista niin ajattelee useampi kuin miehistä. Perussuomalaisia lukuun ottamatta kaikkien suuren puolueiden kannattajien enemmistöt ovat tätä mieltä. Vasemmistoliittolaisista löytää eniten niitä, joiden mielestä palkkoja pitää ehdottomasti nostaa (48 %).

PALKKAAN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ (%)

Kuvio 17.

Lisäksi esitettiin kaksi sukupuolten väliseen palkkaepätasapainoon kohdistunutta väittämää. Toisella selvitettiin, pitäisikö naisten ja miesten palkkaeroa ylipäänsä kaventaa. Toisessa kyse

oli siitä, pitäisikö nais- ja miesvaltaisilla aloilla maksaa samaa palkkaa saman vaatimustason töissä.

Kummassakin tapauksessa suomalaisten näkemys on selvä. sukupuoleen liittyviä palkkaeroja tulee kaventaa.

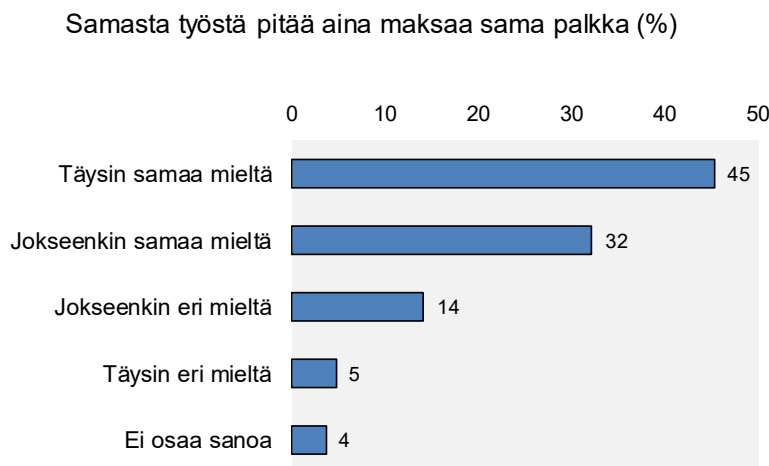
Joka toinen oli täysin sitä mieltä, että sukupuolten välistä palkkaeroa pitää saada kavennettua maassamme. 28 prosenttia oli jokseenkin tätä mieltä.

Yksimielisyys on vielä suurempaa, kun kyse on toimialojen välisistä eroista. Peräti 65 prosenttia oli täysin sitä mieltä, että saman vaatimustason töistä pitää aina maksaa sama palkka riippumatta siitä, onko kyse nais- vai miesvaltaisesta toimialasta. 23 prosenttia oli jokseenkin sitä mieltä.

Kumpikaan väittämä ei aiheuta kovin suuria näkemyseroja väestöryhmien välille. Useimmille on tyypillistä ajatella, että kumpi tahansa edellä mainituista asioista pitäisi saada korjattua.

Eroja on lähinnä siinä, valittiinko vaihtoehto täysin vai jokseenkin samaa mieltä. Naisten valinta kohdistui ensin mainittuun useammin kuin miesten. Saman voi todeta vasemmisto- ja oikeistopuolueiden kannattajista.

Ensin mainituista (tässä yhteydessä vihreät lukeutuvat vasemmistoon ja perussuomalaiset oikeistoon) selvästi useampi kuin jälkimmäisistä oli täysin sitä mieltä, että niin naisten ja miesten kuin nais- ja miesvaltaisten alojen väliset palkkaerot olisi syytä saada tasattua.

Kuvio 18.

Tarkastelu täydentyy väittämään *samasta työstä pitää aina maksaa sama palkka*. Melkein joka toinen (45 %) suomalainen asiasta täysin tätä mieltä, joka kolmas (32 %) jokseenkin.

Noin viidesosalla (19 %) on eri käsitys. Tosin vain viisi suomalaista sadasta on väitetyn kanssa täysin eri mieltä.

Naisista suurempi osa kuin miehistä allekirjoittaa väitetyn. Yli 60-vuotiaista niin tekee suurempi osa kuin sitä nuoremmista.

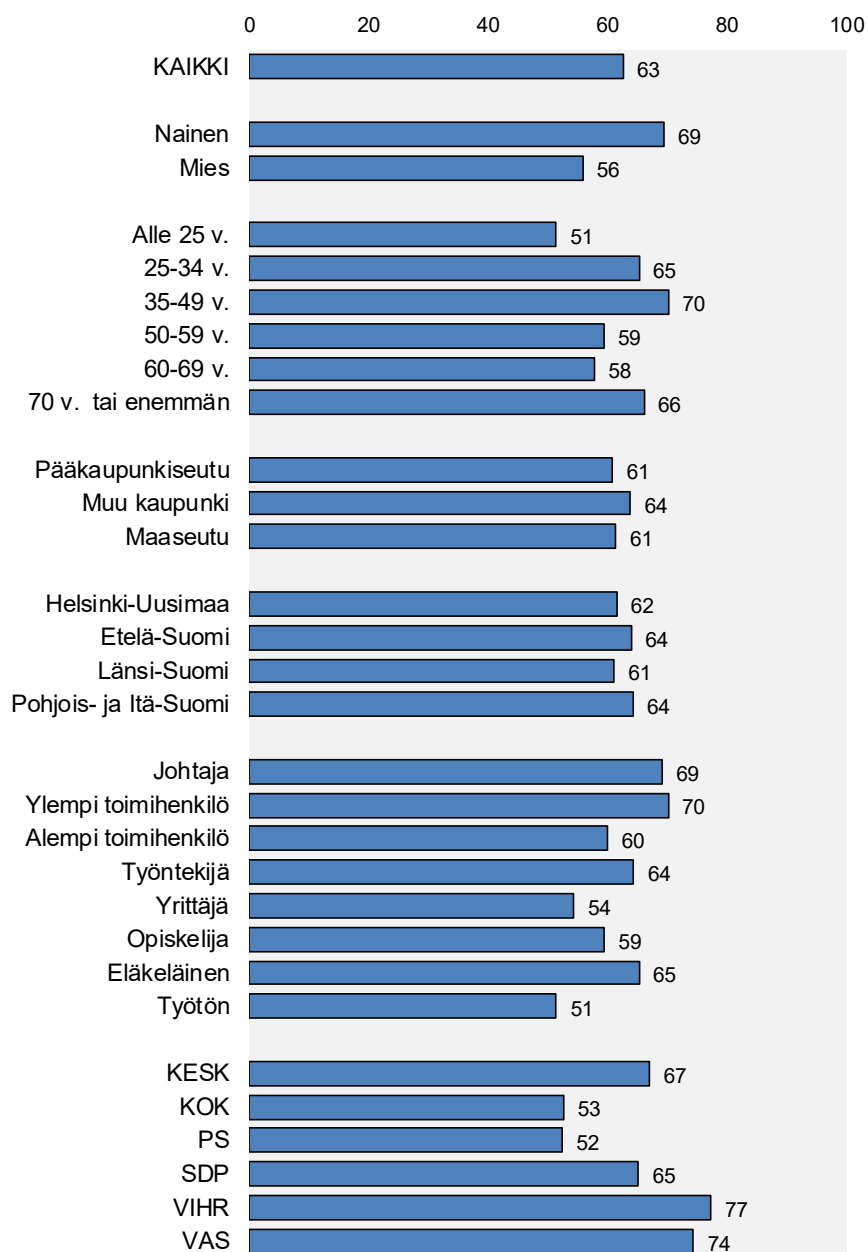
Ammattiryhmien välille syntyy suurempia eroja. Alemmat toimihenkilöt ja työntekijät pitävät tärkeänä, että samasta työstä saatava korvaus on yhtä suuri. Ylempien toimihenkilöiden ja varsinkin johtajien parissa tämä ajattelutapa ei ole yhtä yleinen.

Vasemmistoliiton, SDP:n sekä vihreiden kannattajista löytää keskimääräistä enemmän väitteen kanssa samaa mieltä olevia. Kokoomuslaisista ja perussuomalaisista joukkoon kuuluu hieman harvempi, tosin kummastakin enemmistö.

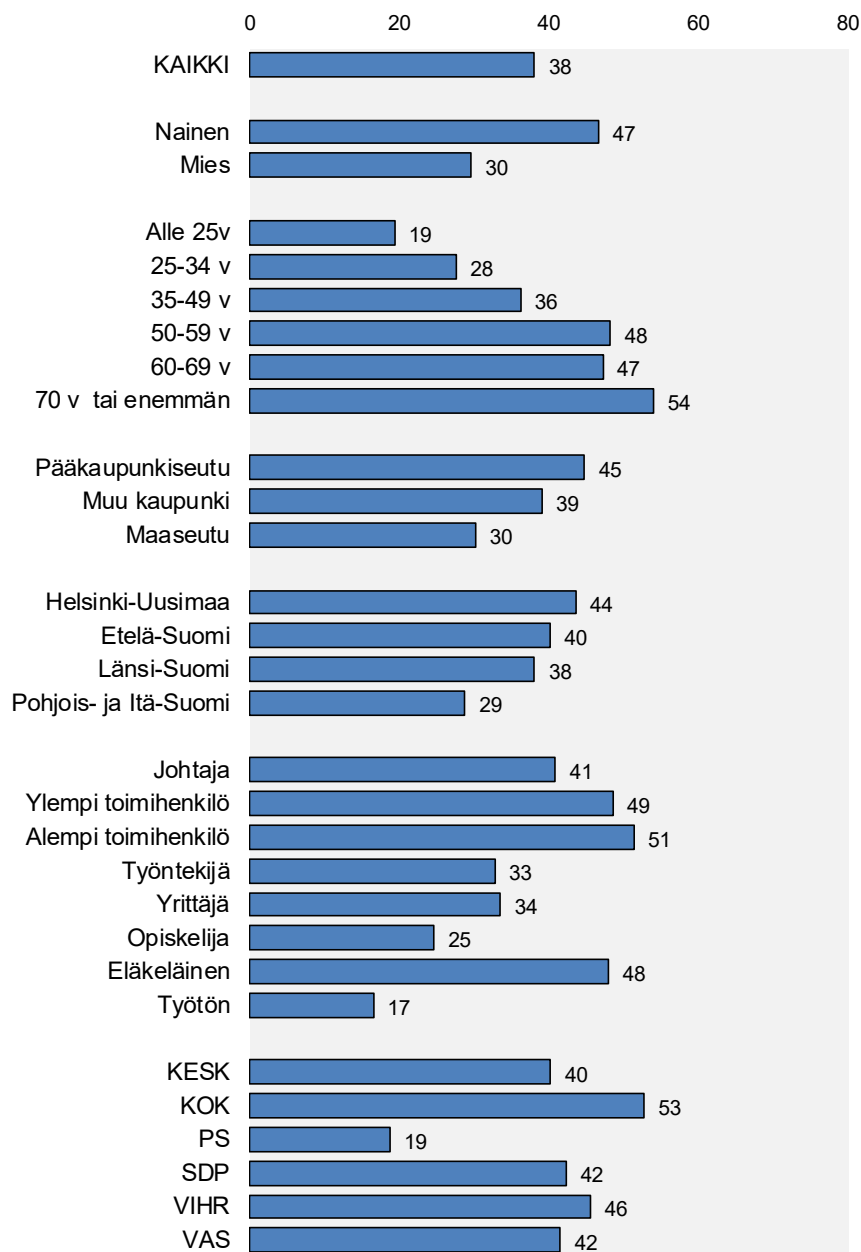
LIITEKUVIOT

KULUNEEN 12 KK:N AIKANA KÄYTETYT
KULTTUURIPALVELUT: kirjastot (%)

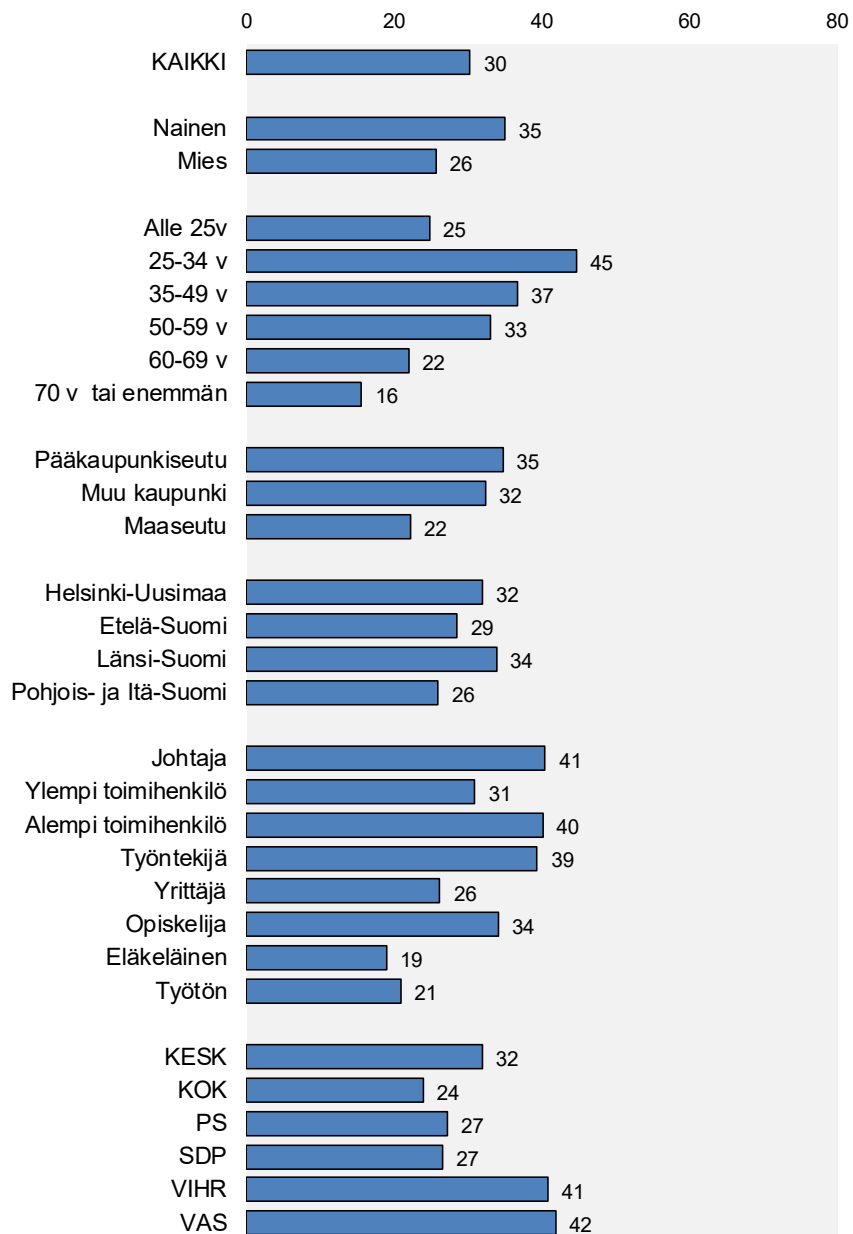

Liitekuvio 1.

KULUNEEN 12 KK:N AIKANA KÄYTETYT
KULTTUURIPALVELUT: teatteri (%)

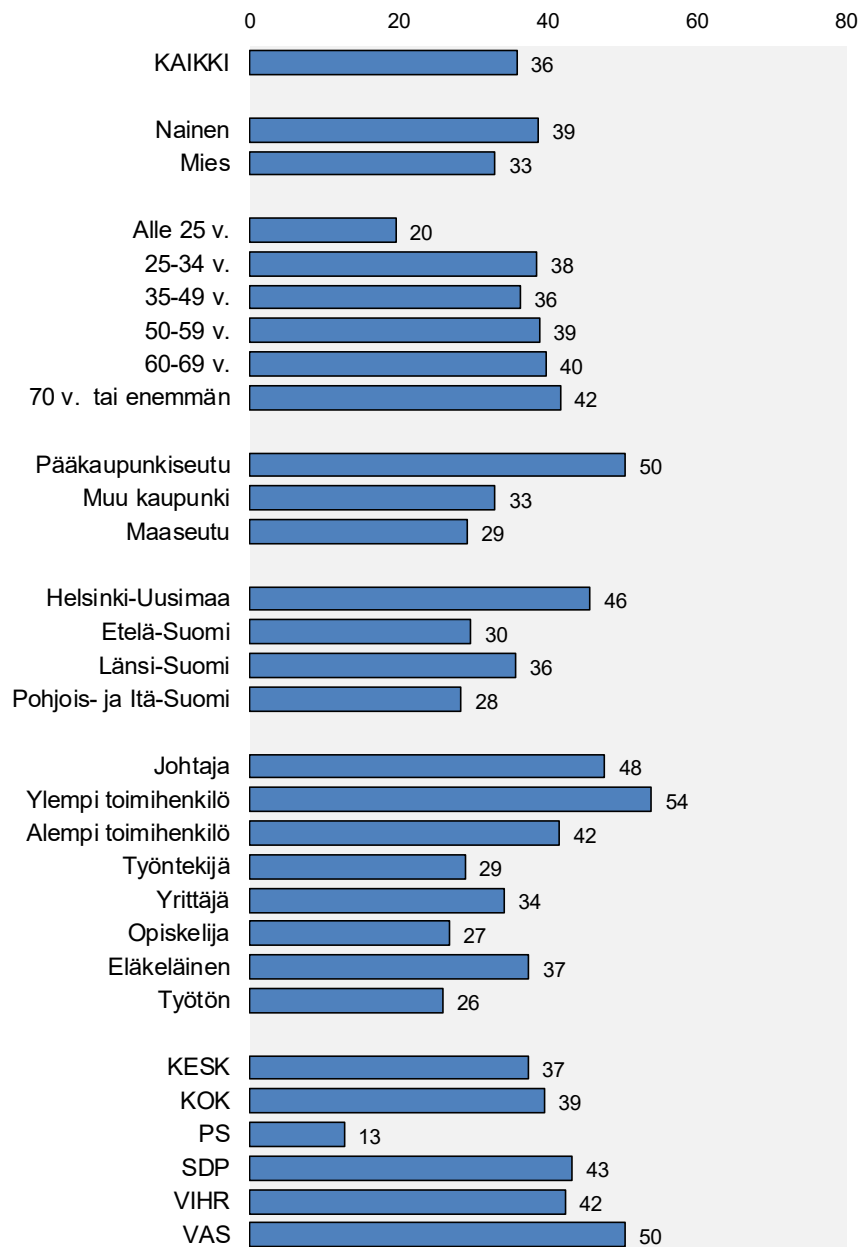

KULUNEEN 12 KK:N AIKANA KÄYTETYT
KULTTUURIPALVELUT: musiikkitahtumat ja festivaalit (%)

Liitekuvio 3.

KULUNEEN 12 KK:N AIKANA KÄYTETYT
KULTTUURIPALVELUT: museo (%)

Liitekuvio 4.

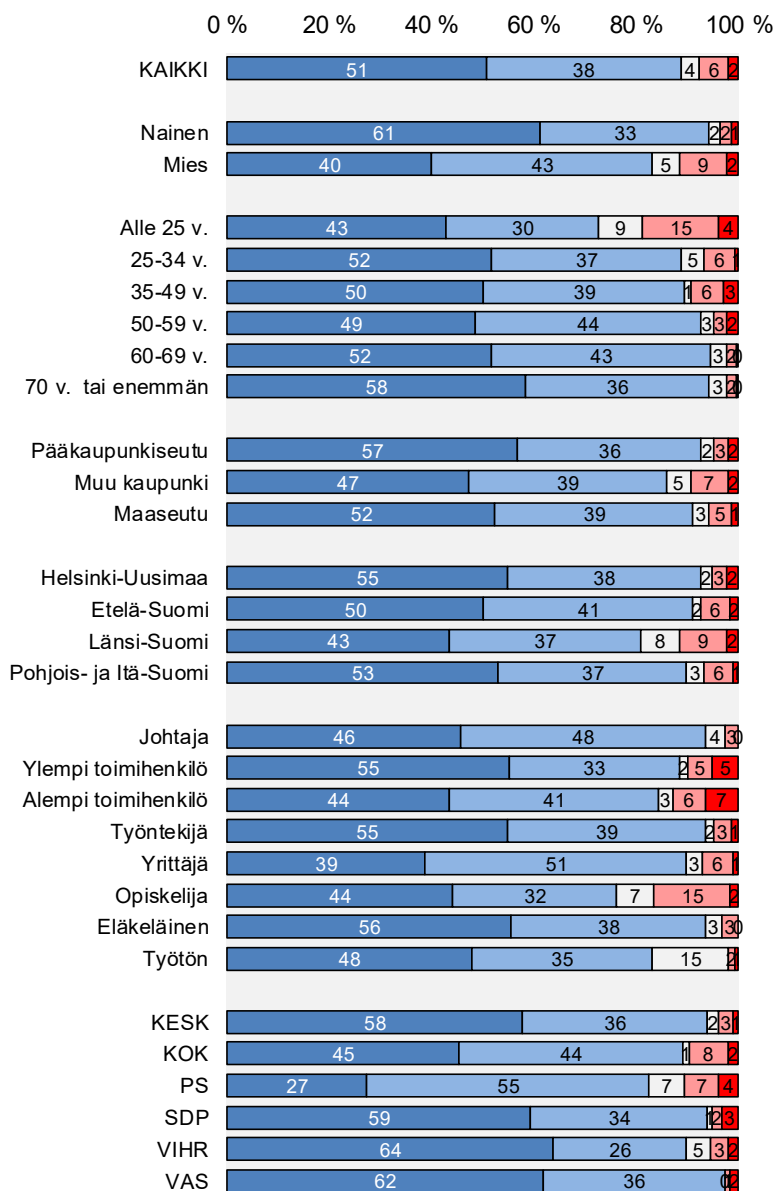
KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuudet (%)

Liitekuvio 5.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
 kulttuuripalveluita on tuotettava tasapuolisesti eri ikä- ja
 väestöryhmille (%)

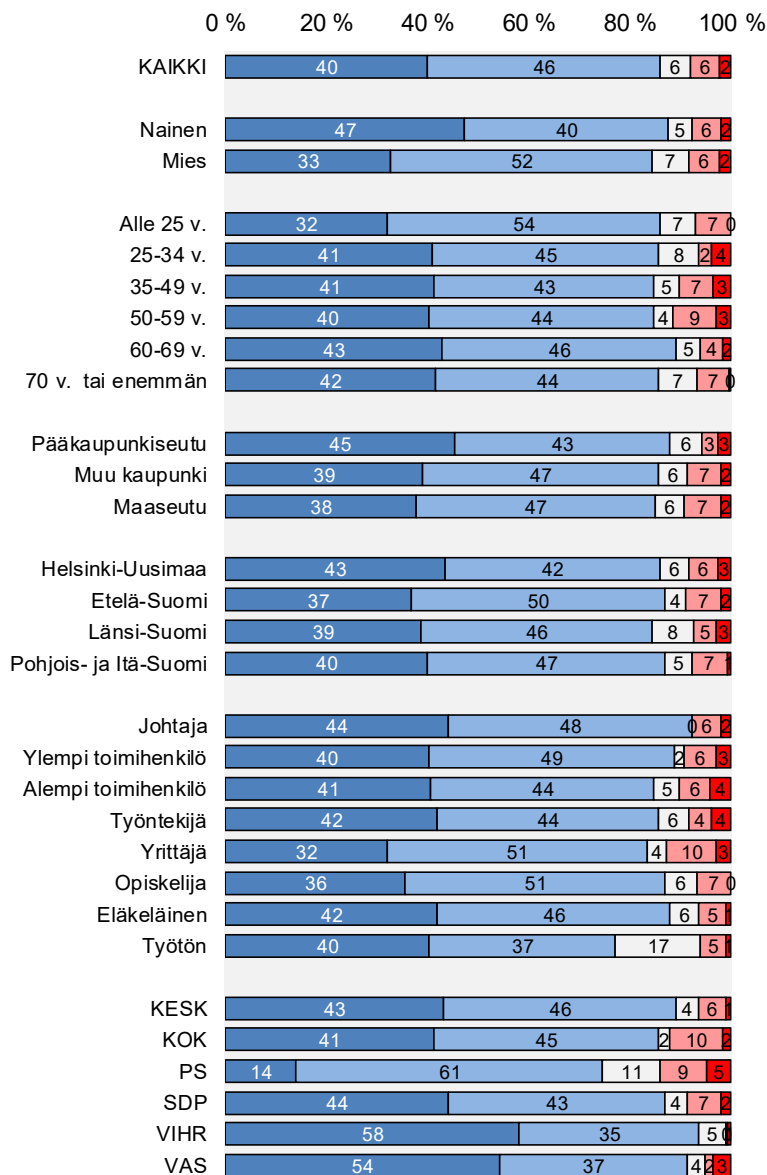
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 6.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: hyvin toimivat kulttuuripalvelut ovat vetovoimatekijä, joka houkuttelee matkailijoita paikkakunnalle (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

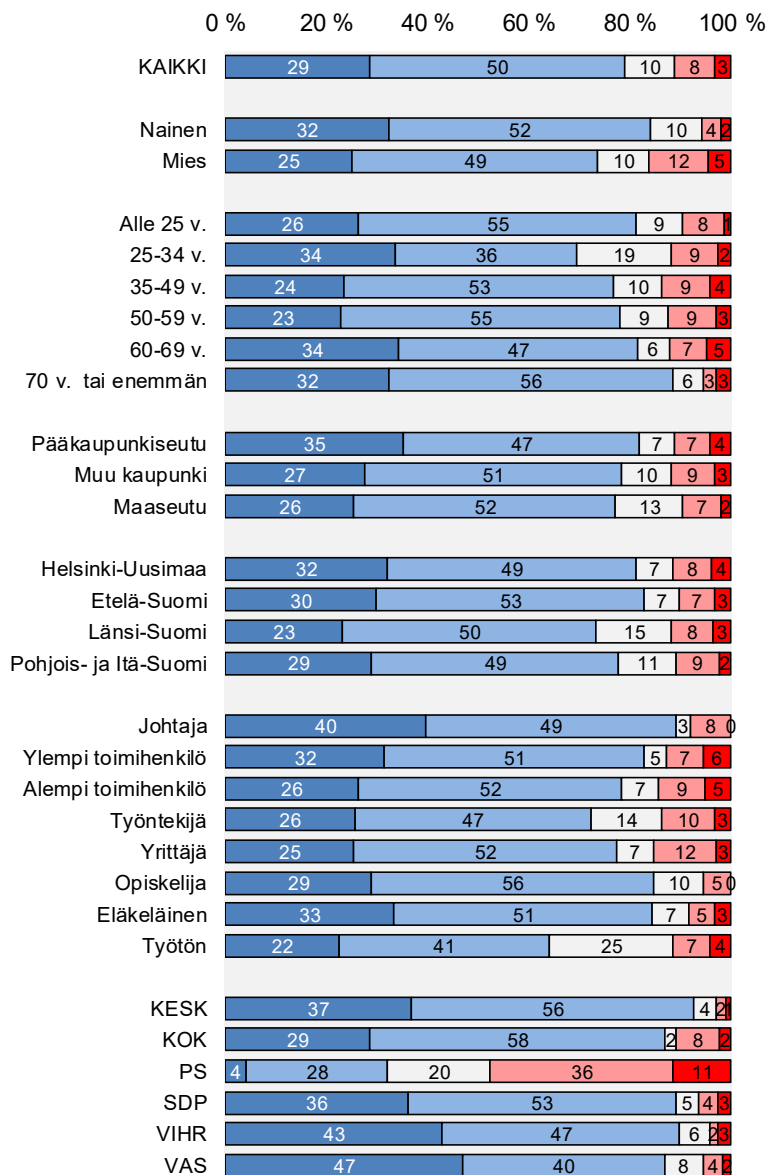

Liitekuvio 7.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
kulttuuripalvelut luovat moniarvoisuutta ja edesauttavat
kansainvälisyyttä (%)

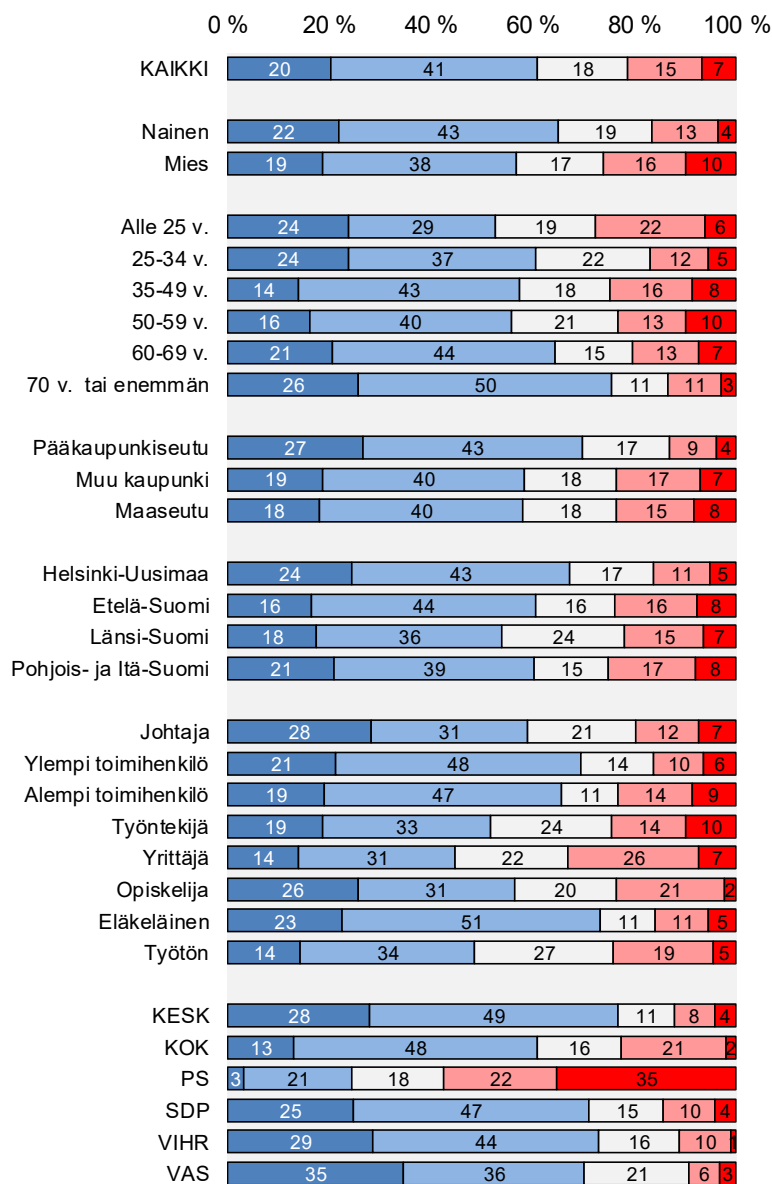
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 8.

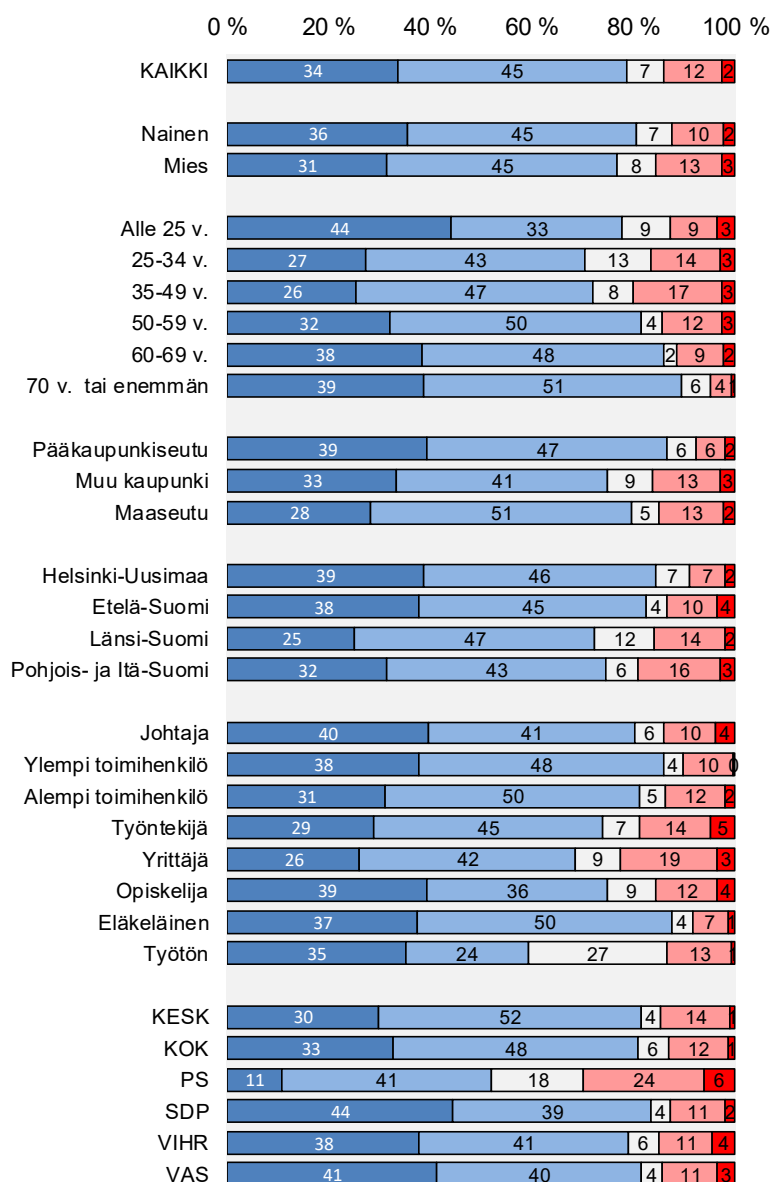
KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
kulttuuripalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien
kotoutumisessa (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: laadukkaiden
kulttuuripalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut
asiantuntijat (%)

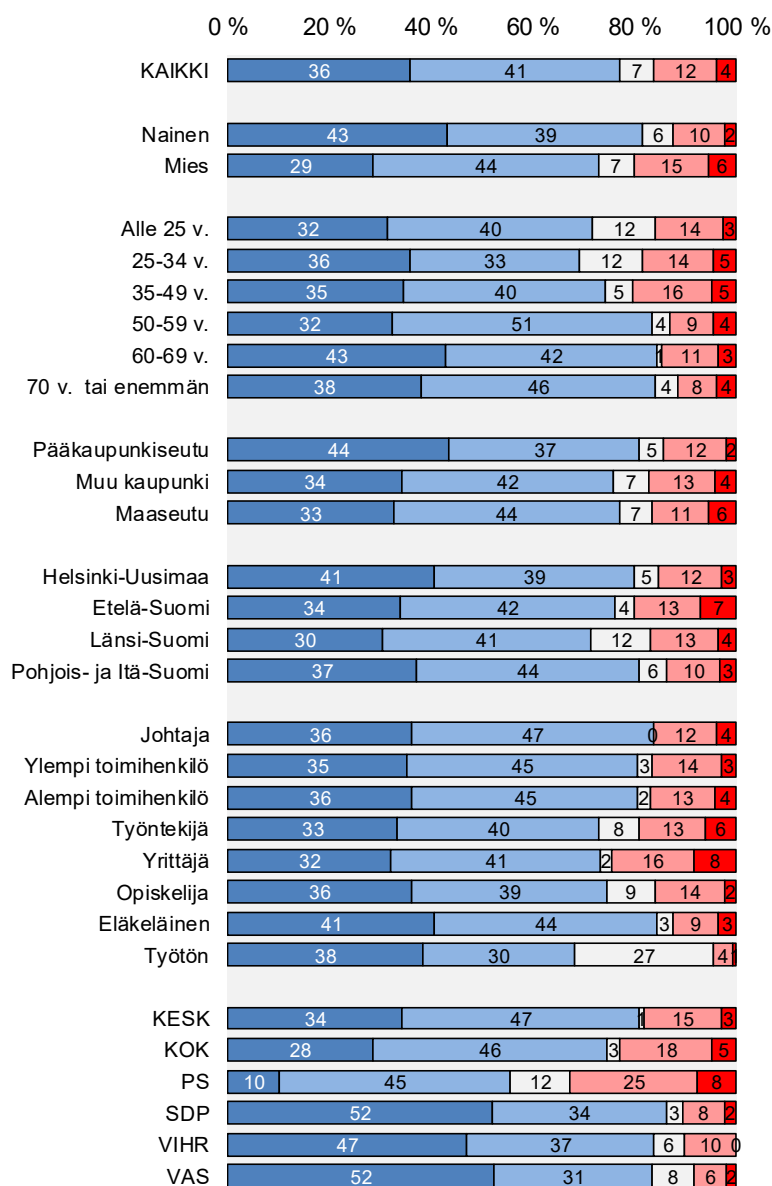
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 10.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
 kulttuuripalveluita pitää tukea verovaroista, jotta pääsylippu- ja
 käyttömaksut pysyvät edullisina (%)

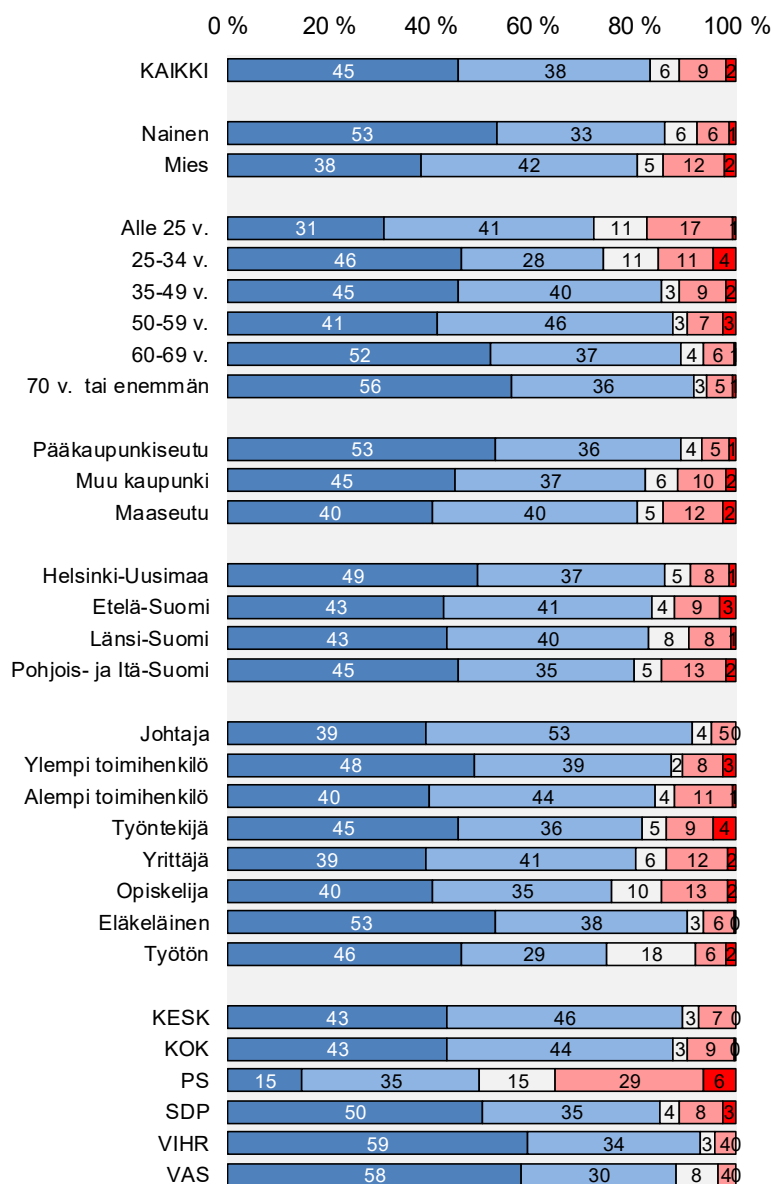
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 11.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: hyvät
kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut ovat kotipaikkakunnalleni tärkeä
elinvoimatekijä (%)

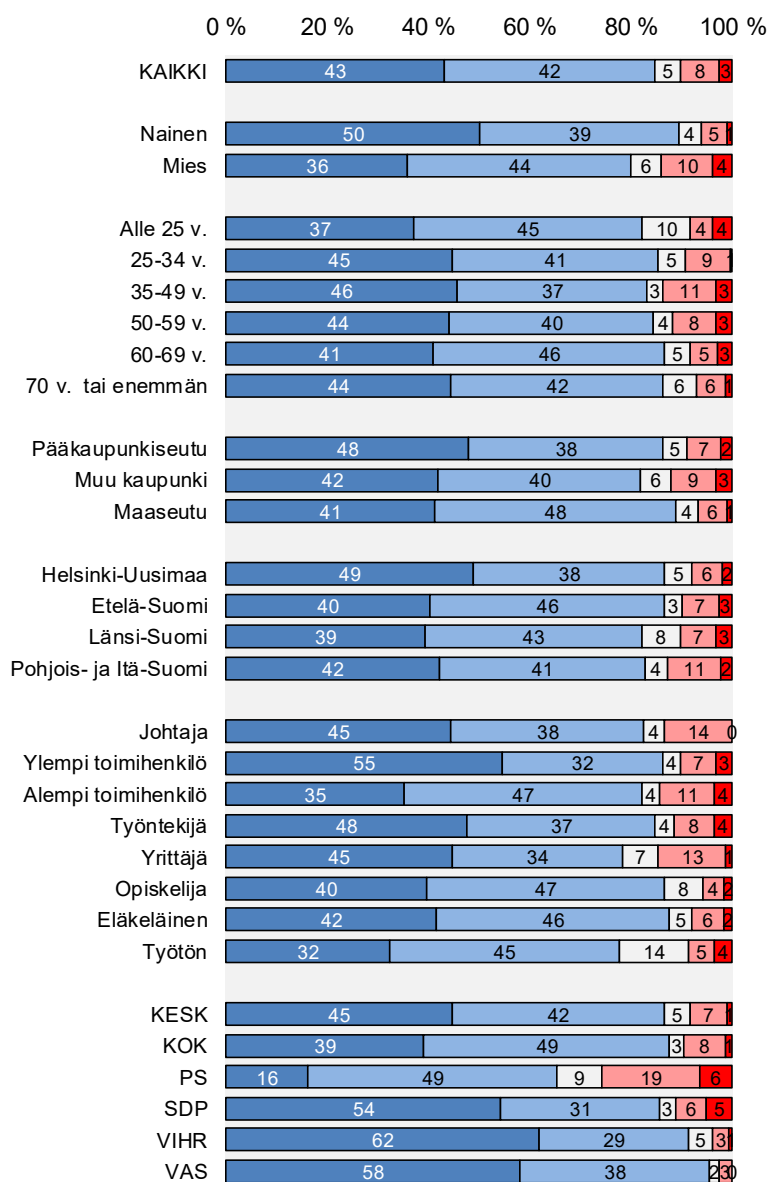
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 12.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: hyvät
kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut lisäävät mahdollisuuksiani oppia
ja kehittyä (%)

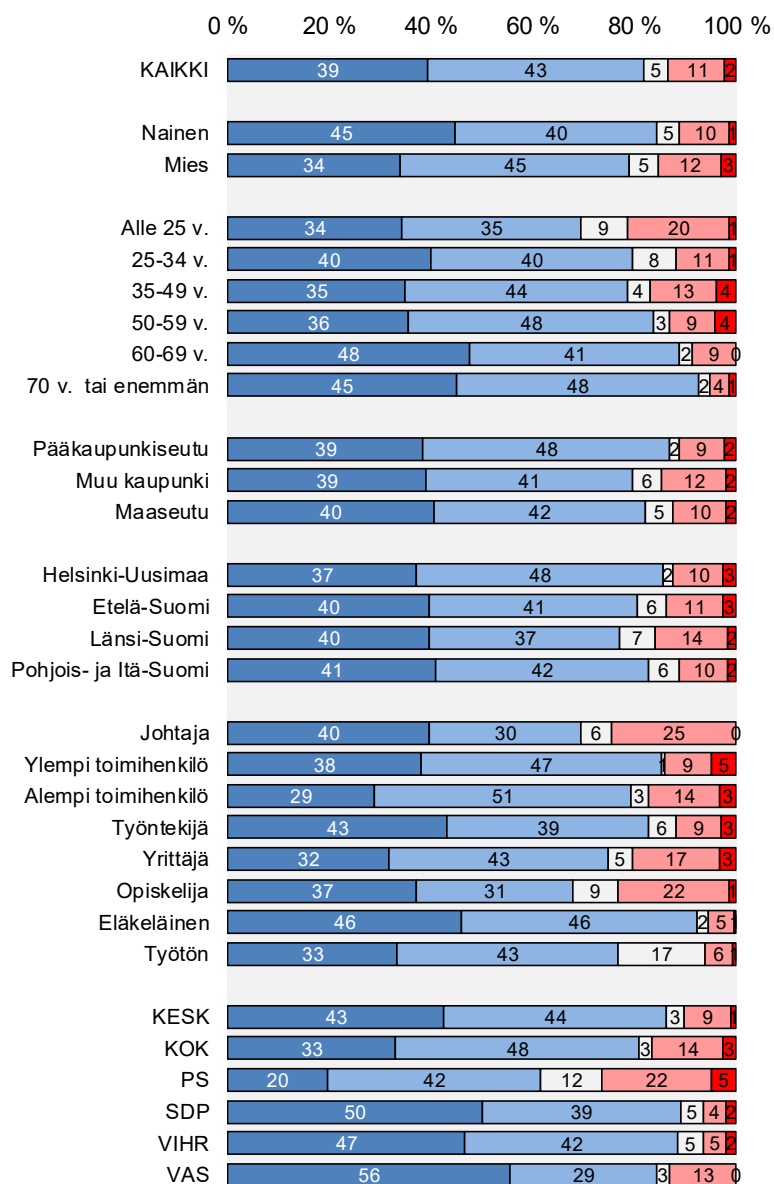
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 13.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: kulttuuri on kansalaisen peruspalvelu (%)

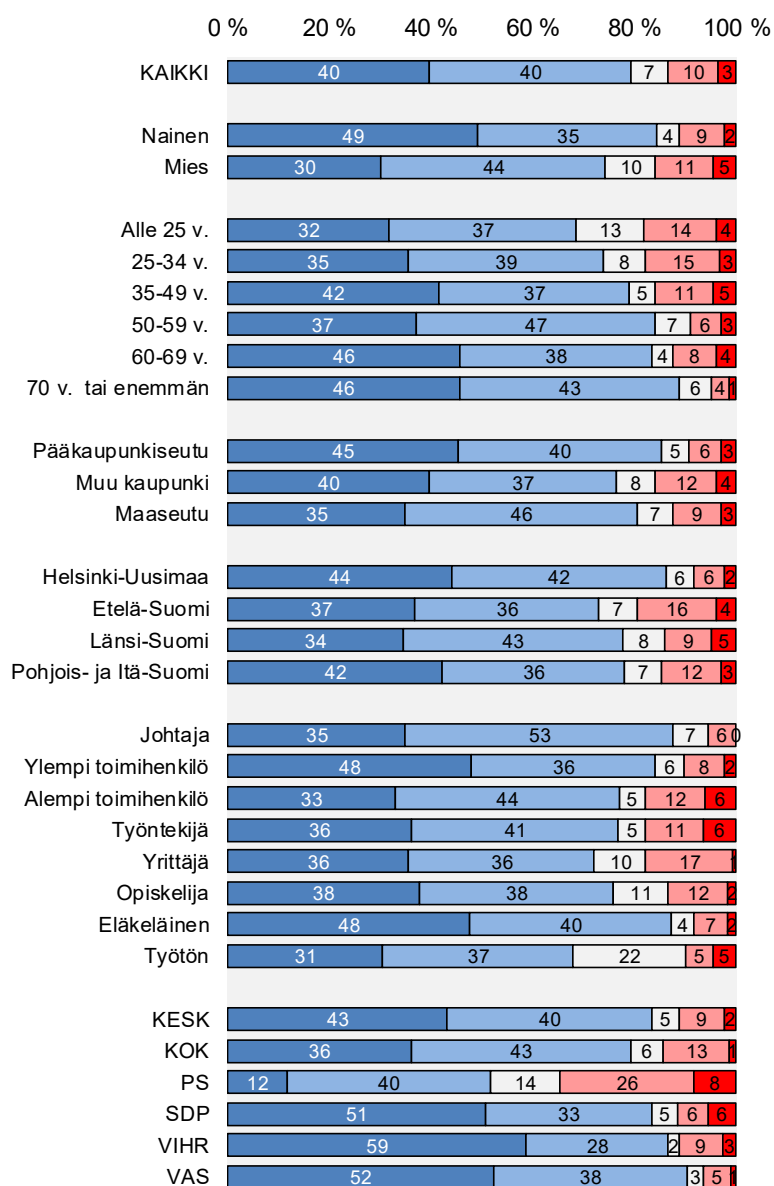
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 14.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: hyvät
kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut lisäävät hyvinvointiani (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

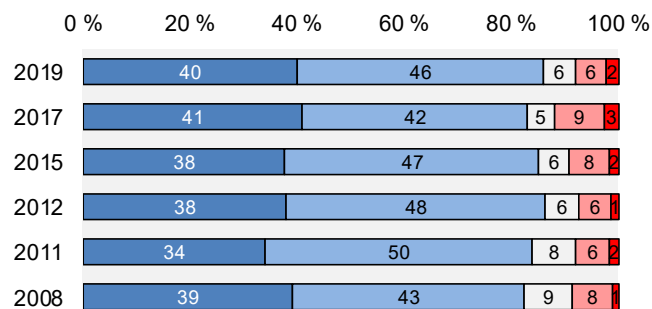

Liitekuvio 15.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: hyvin toimivat kulttuuripalvelut ovat vetovoimatekijä, joka houkuttelee matkailijoita paikkakunnalle (%)

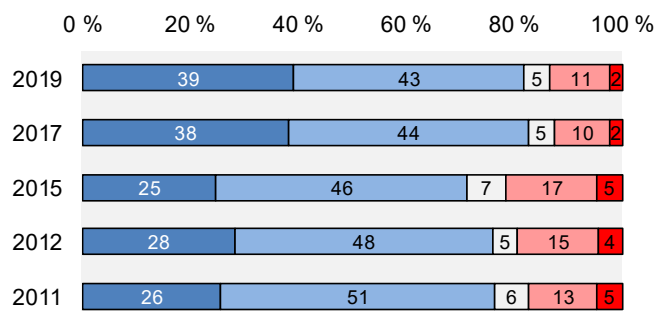
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 16.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: kulttuuri on kansalaisen peruspalvelu (%)

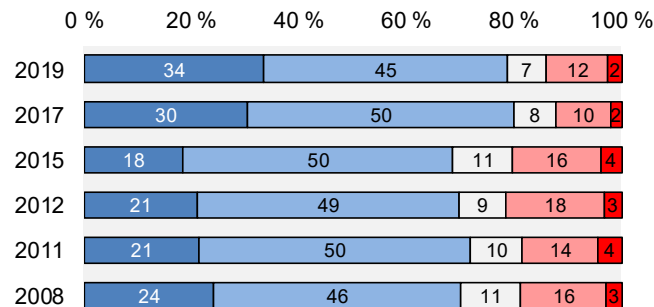
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 17.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: laadukkaiden kulttuuripalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut asiantuntijat (%)

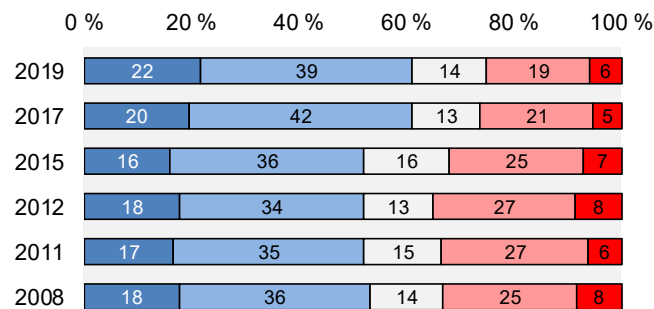
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 18.

KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: kulttuuripalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta kulttuuripalveluita (%)

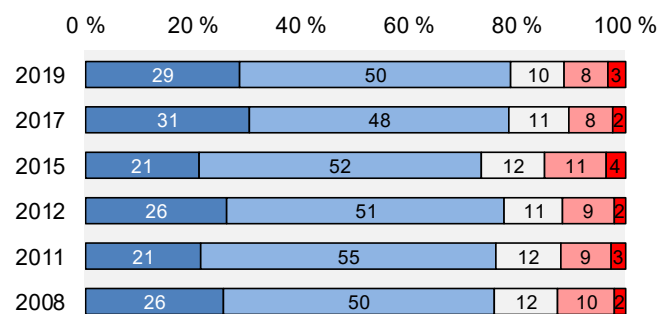
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 19.

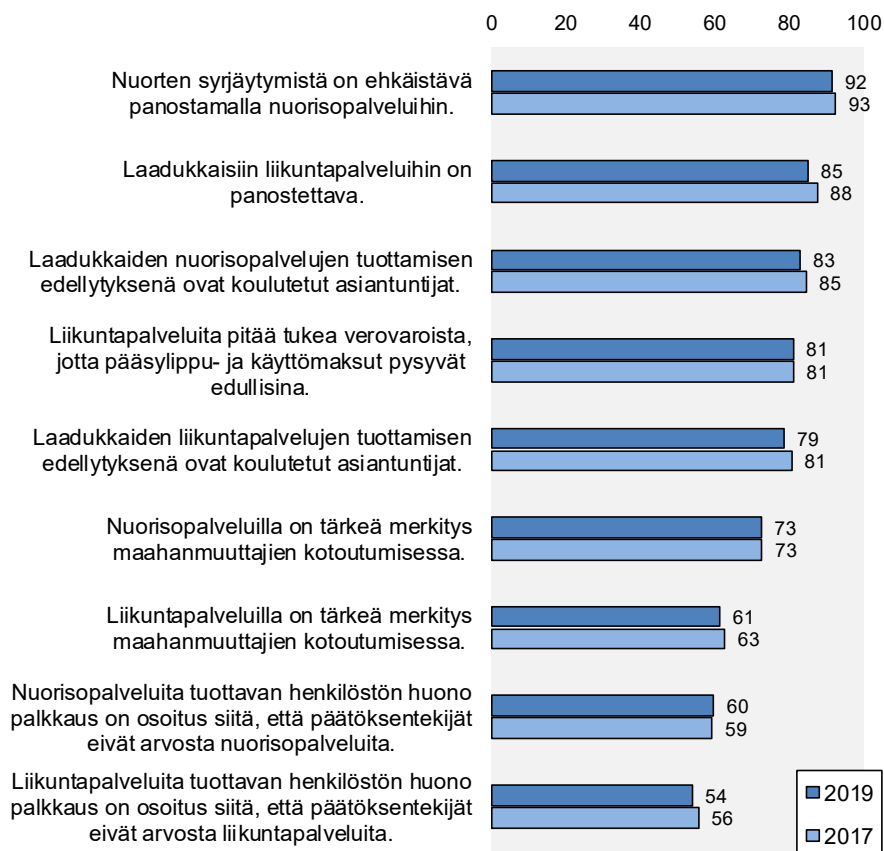
KULTTUURIPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ: kulttuuripalvelut luovat moniarvoisuutta ja edesauttavat kansainvälisyyttä (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 20.

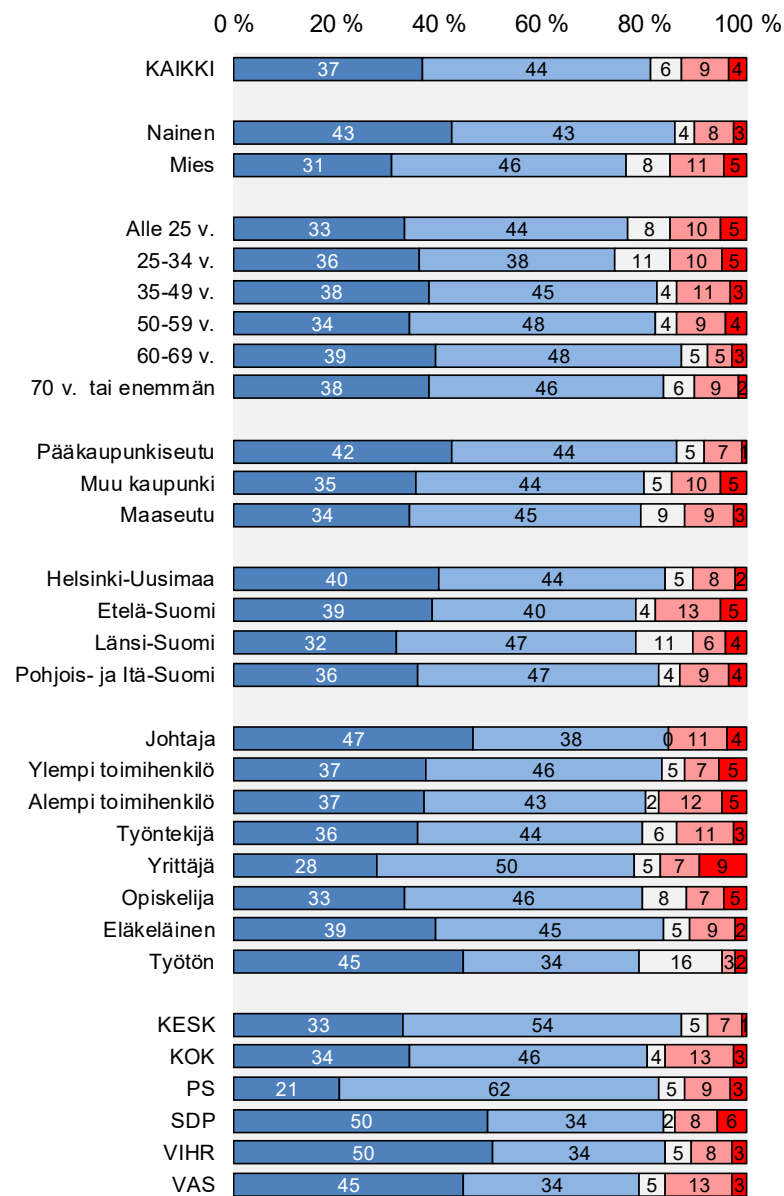
LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
täysin + jokseenkin samaa mieltä -osuudet (%)

Liitekuvio 21.

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
liikuntapalveluita pitää tukea verovaroista, jotta pääsylippu- ja
käyttömaksut pysyvät edullisina (%)

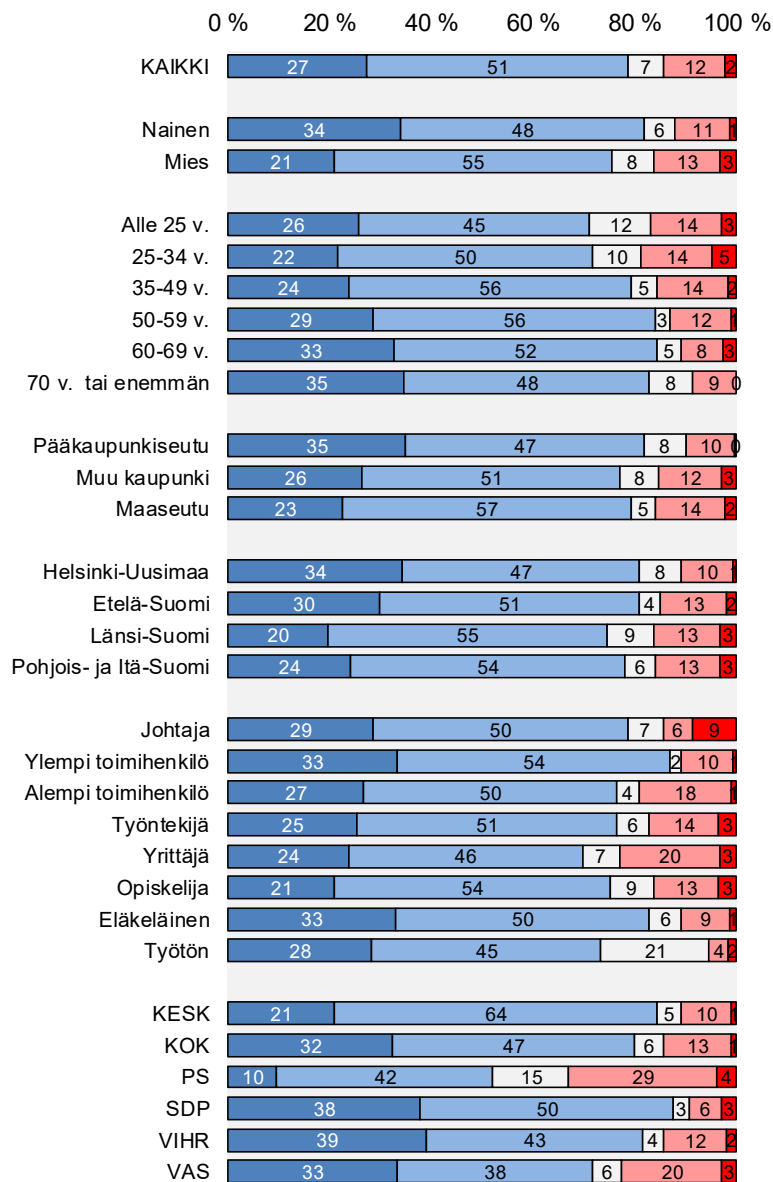
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

Liitekuvio 22.

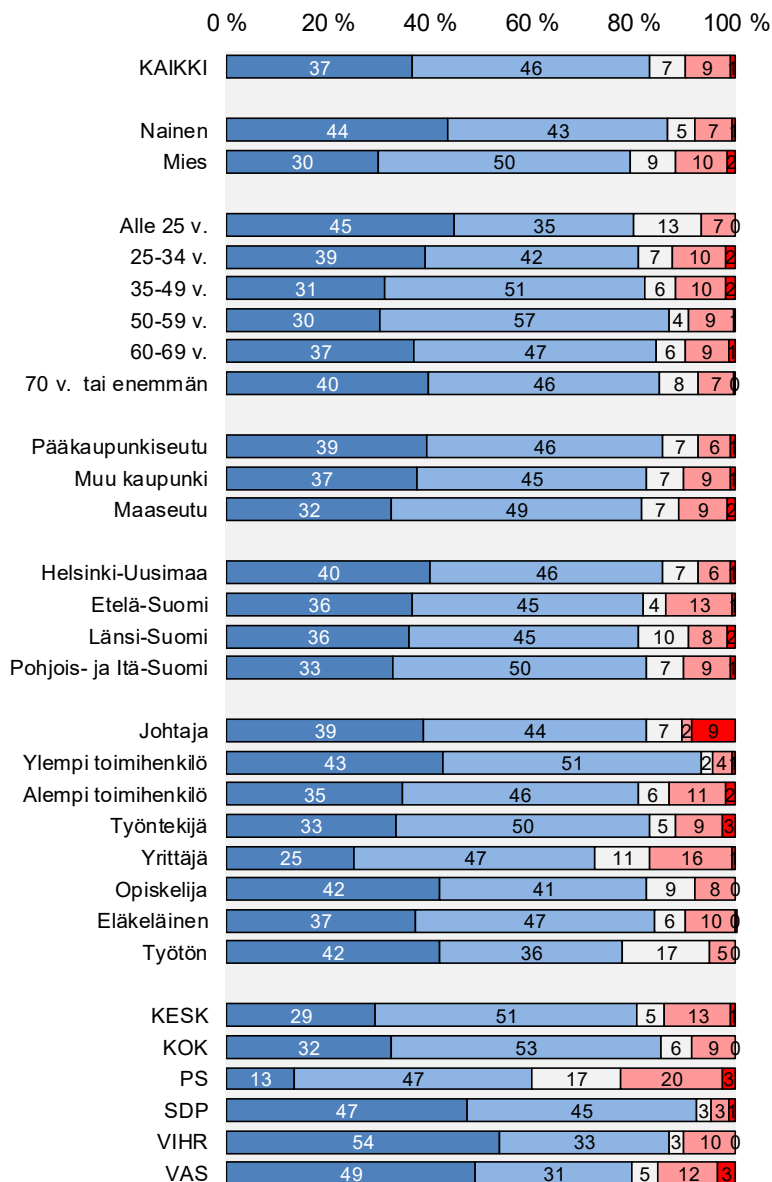
LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
laadukkaiden liikuntapalveluiden tuottamisen edellytyksenä ovat
koulutetut asiantuntijat (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

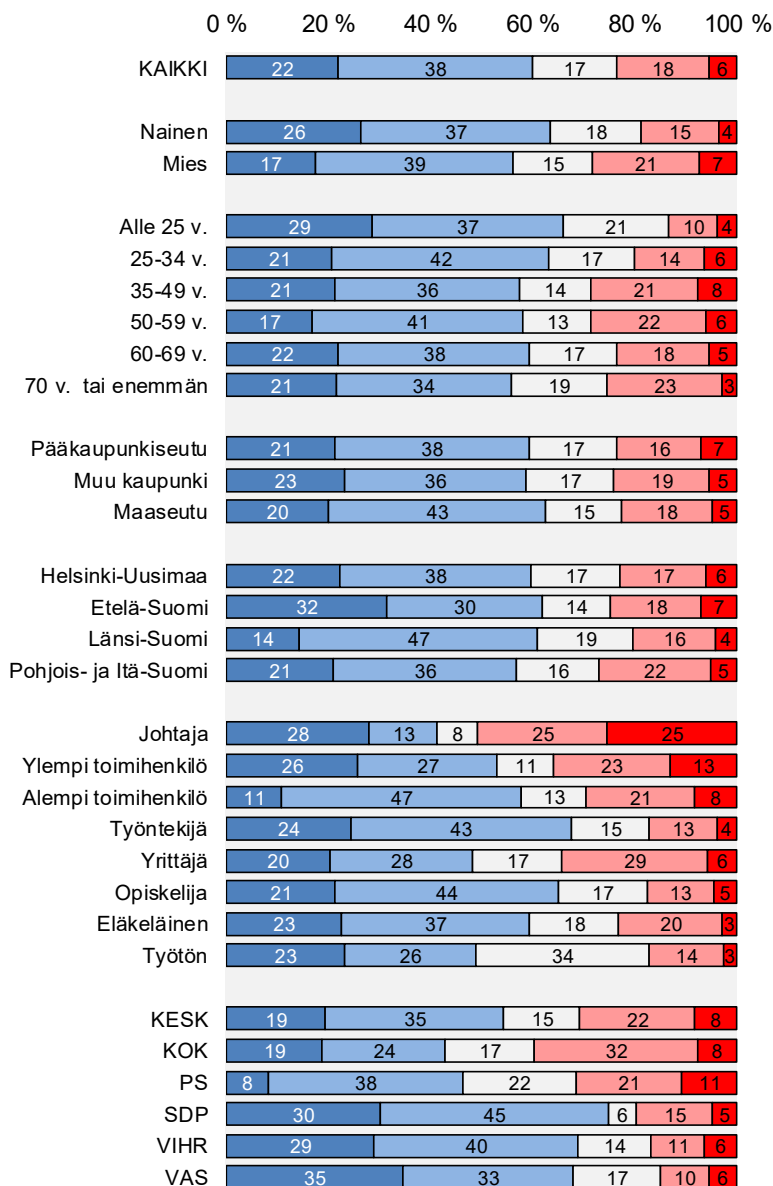
LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
laadukkaiden nuorisopalveluiden tuottamisen edellytyksenä ovat
koulutetut asiantuntijat (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

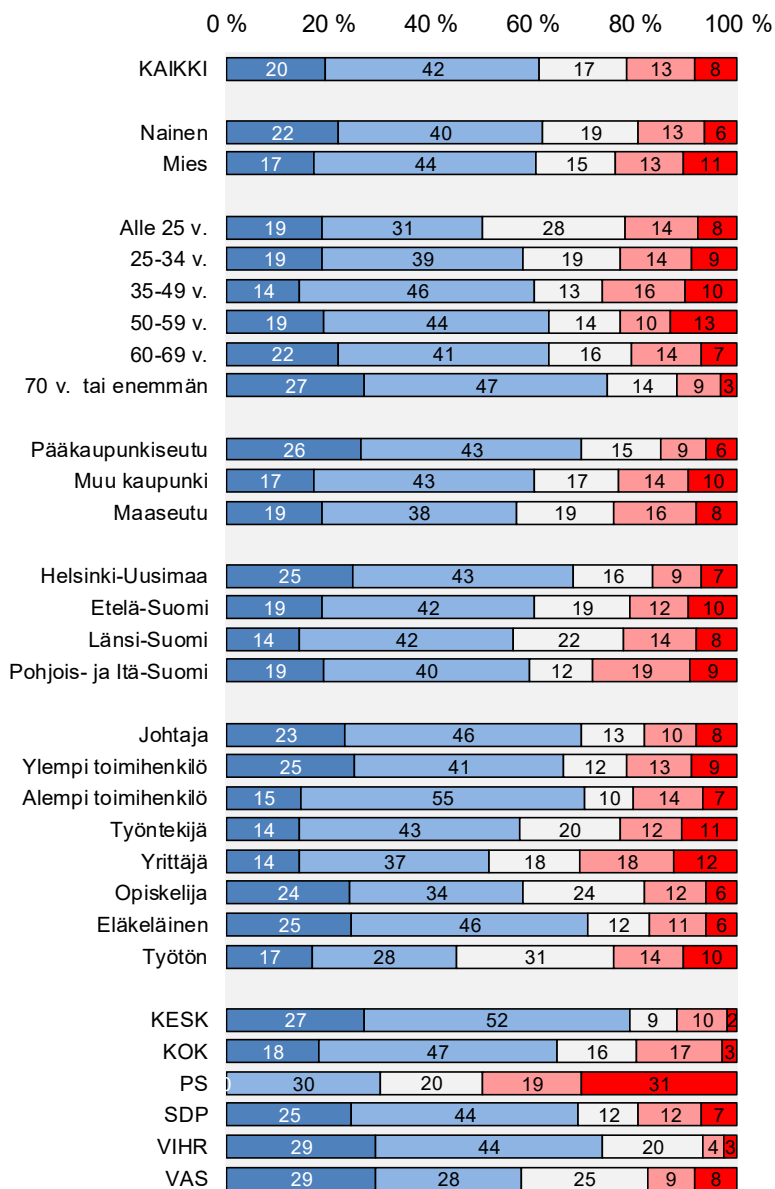
LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
 nuorisopalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus
 siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta nuorisopalveluita (%)

■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
 ■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
liikuntapalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien
kotoutumisessa (%)

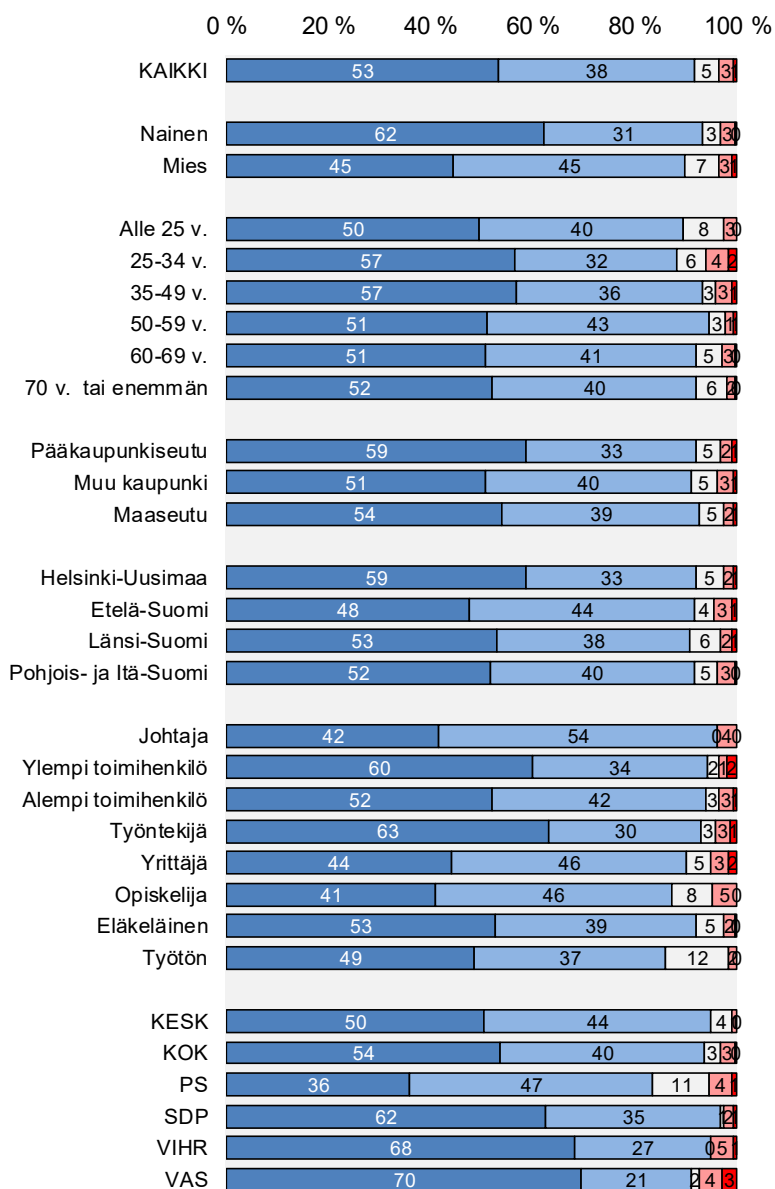
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

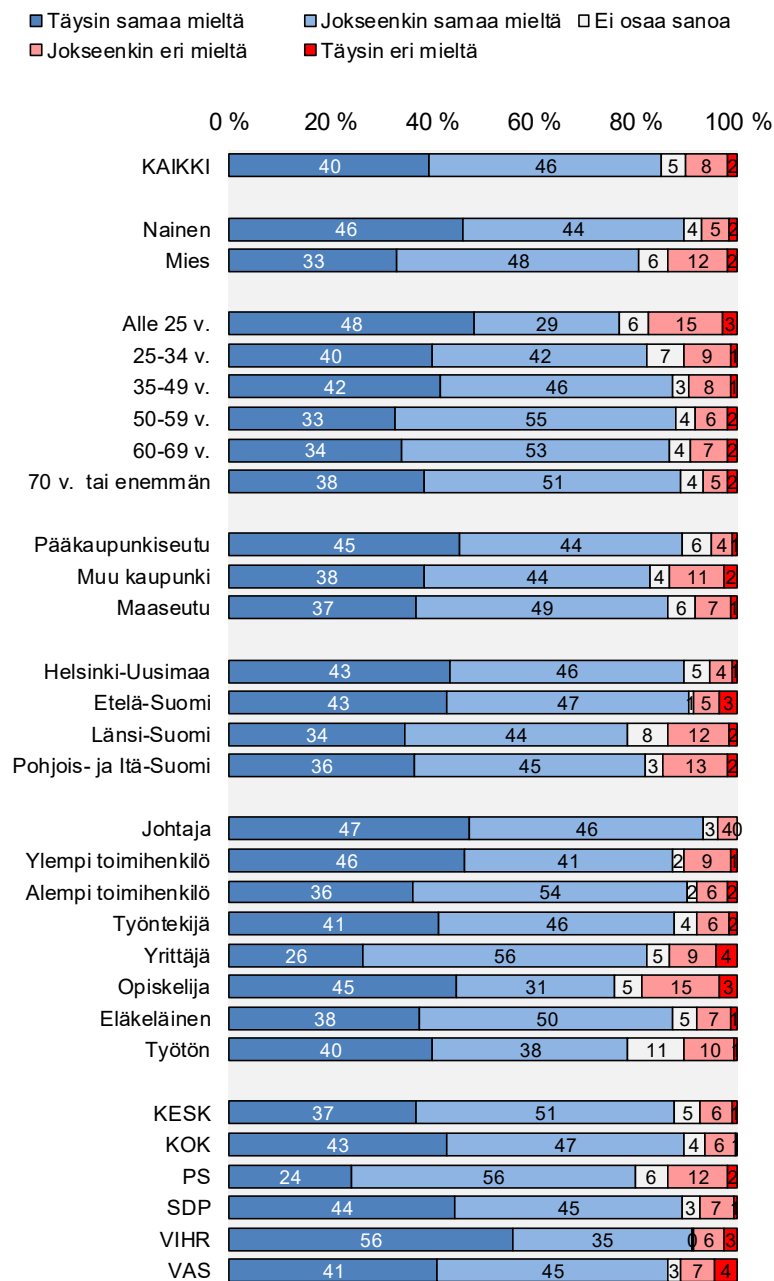

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
nuorten syrjäytymistä on ehkäistävä panostamalla
nuorisopalveluihin (%)

■ Täysin samaa mieltä   □ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

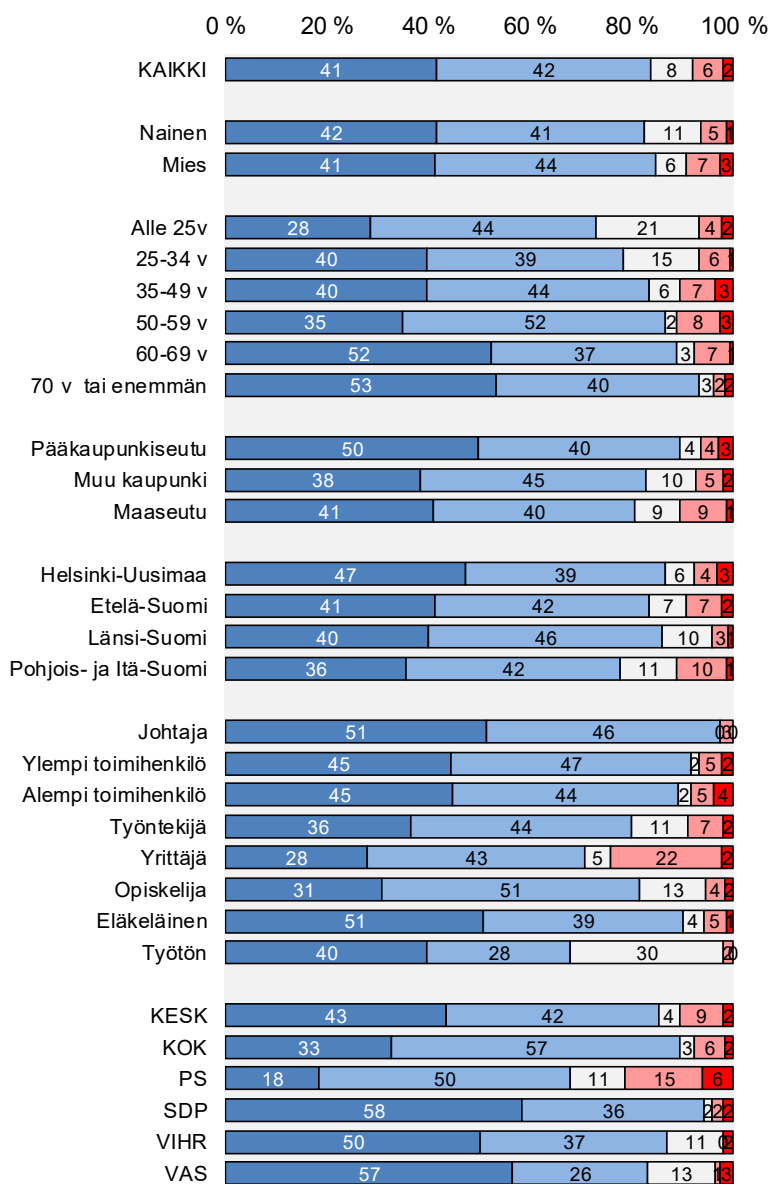

LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUIHIN LIITTYVIÄ MIELIPITEITÄ:
laadukkaisiin liikuntapalveluihin on panostettava (%)

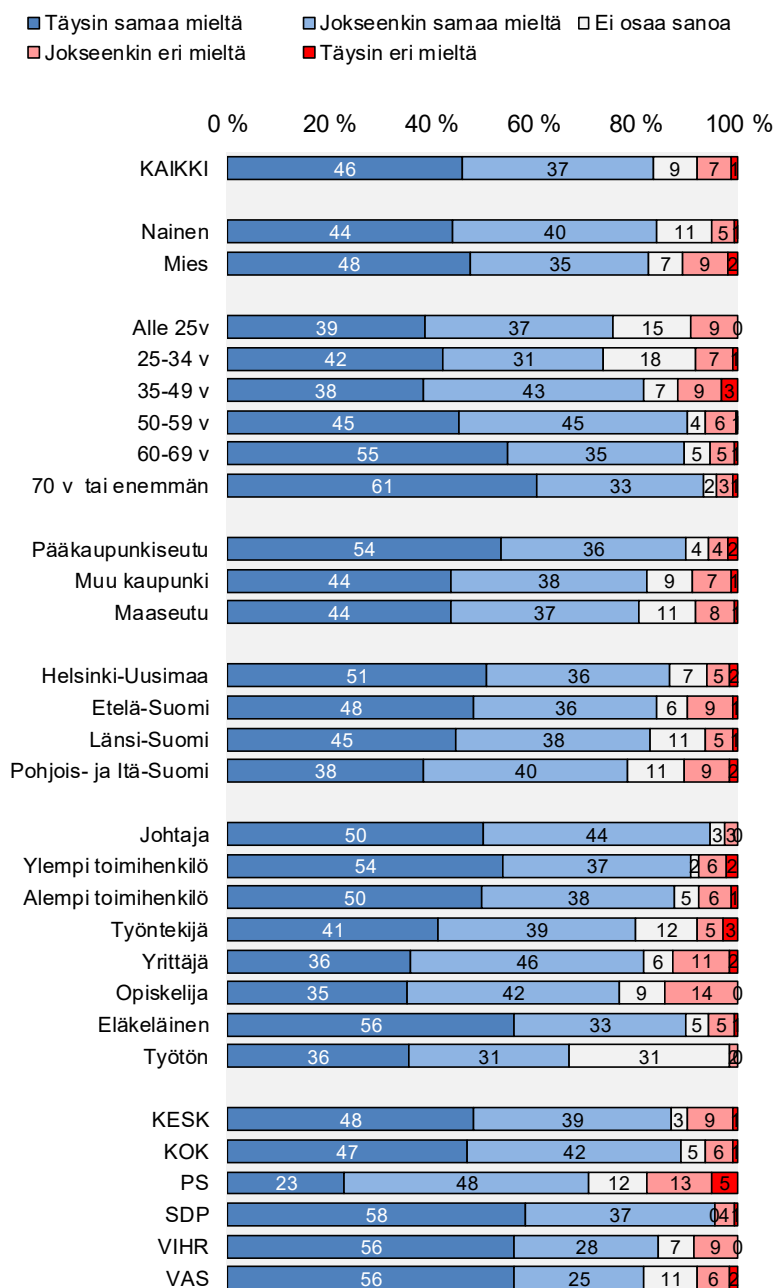

MIELIPITEITÄ JULKISEN HALLINNON MERKITYKSESTÄ:
hyvä julkinen hallinto on kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun
edellytys (%)

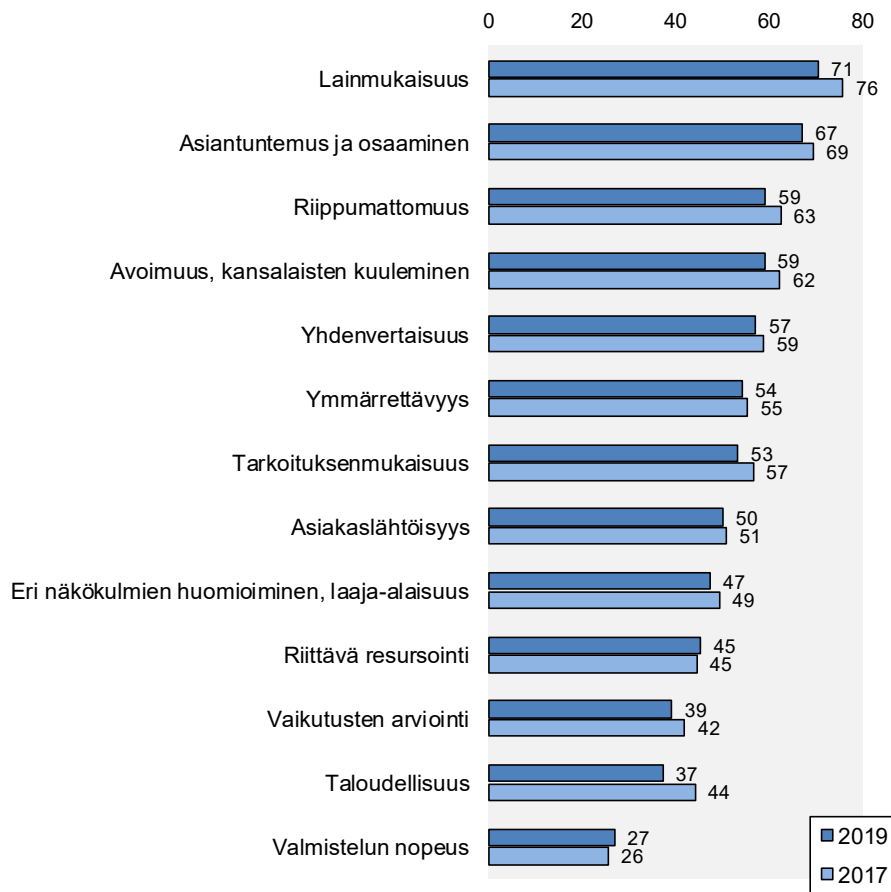
■ Täysin samaa mieltä   ■ Jokseenkin samaa mieltä   □ Ei osaa sanoa
■ Jokseenkin eri mieltä   ■ Täysin eri mieltä

MIELIPITEITÄ JULKISEN HALLINNON MERKITYKSESTÄ:
Suomi ei menesty ilman hyvää julkista hallintoa (%)

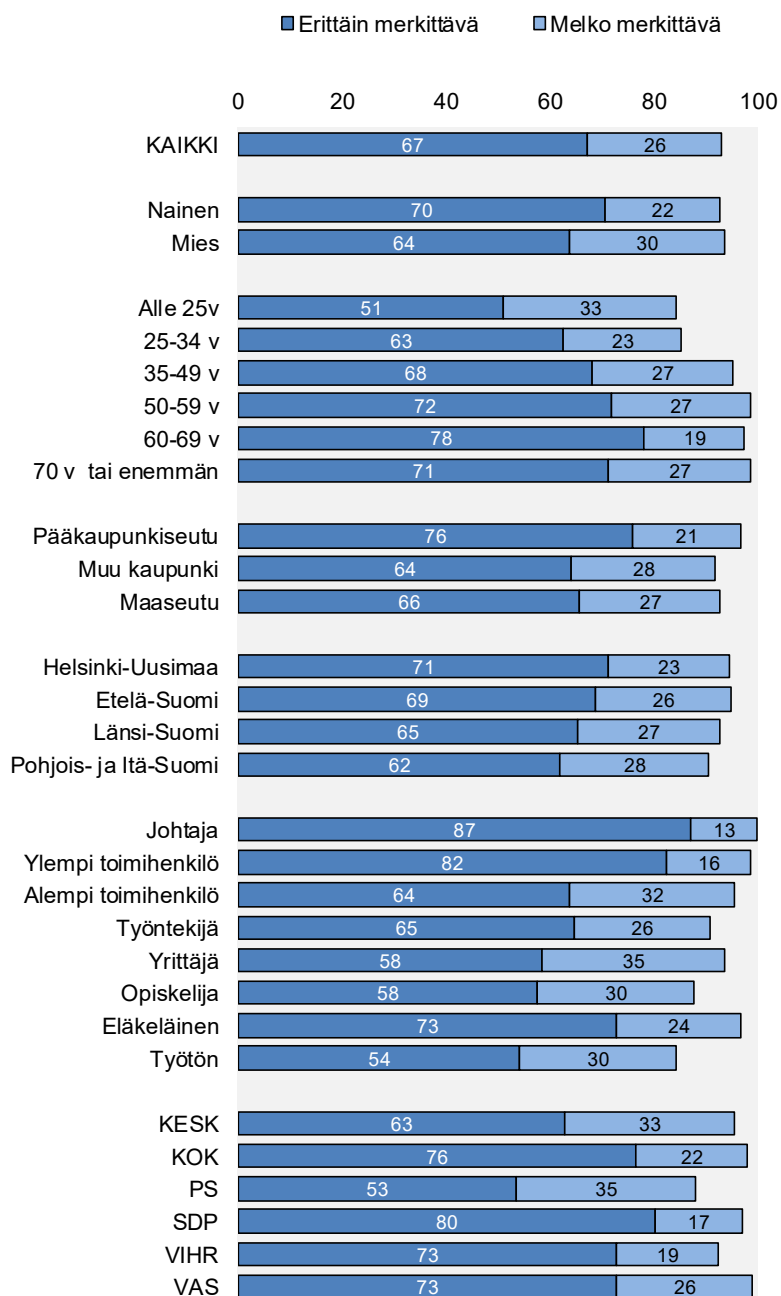

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
erittäin merkittävät -osuudet (%)

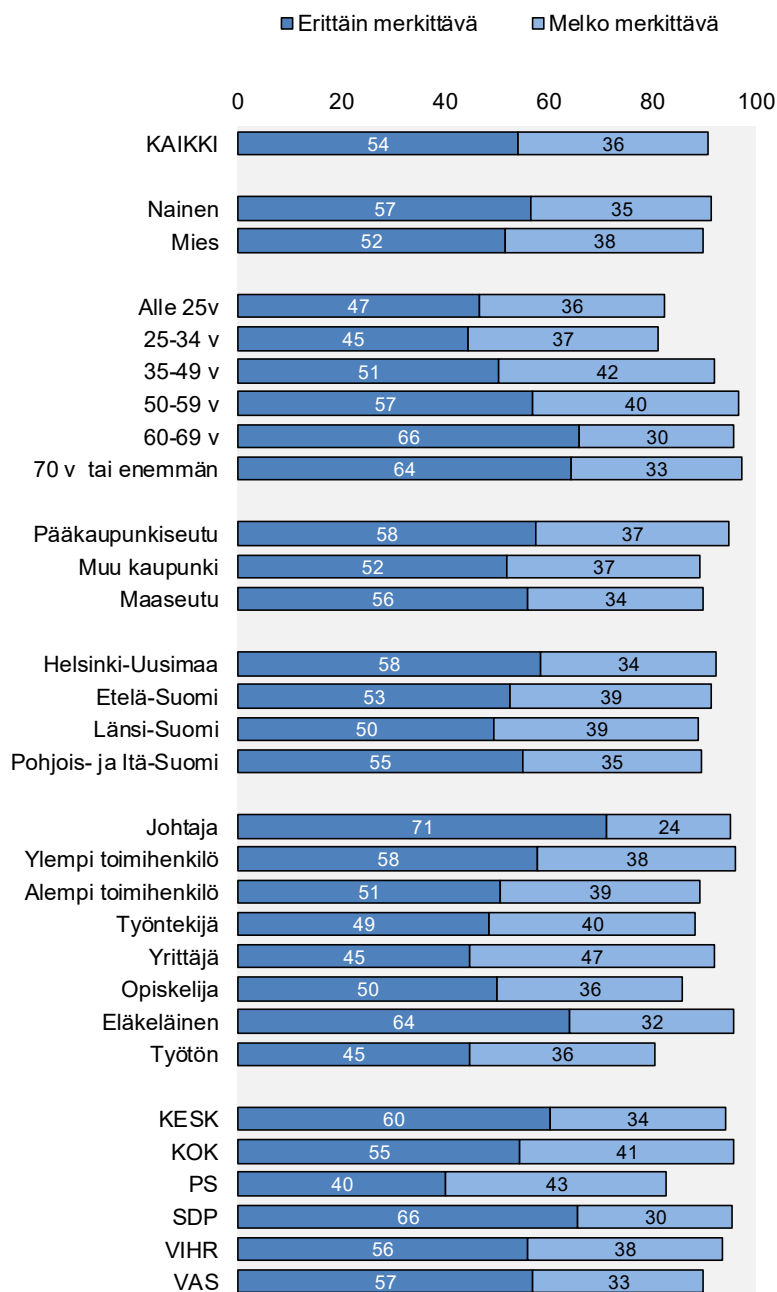

Liitekuvio 31.

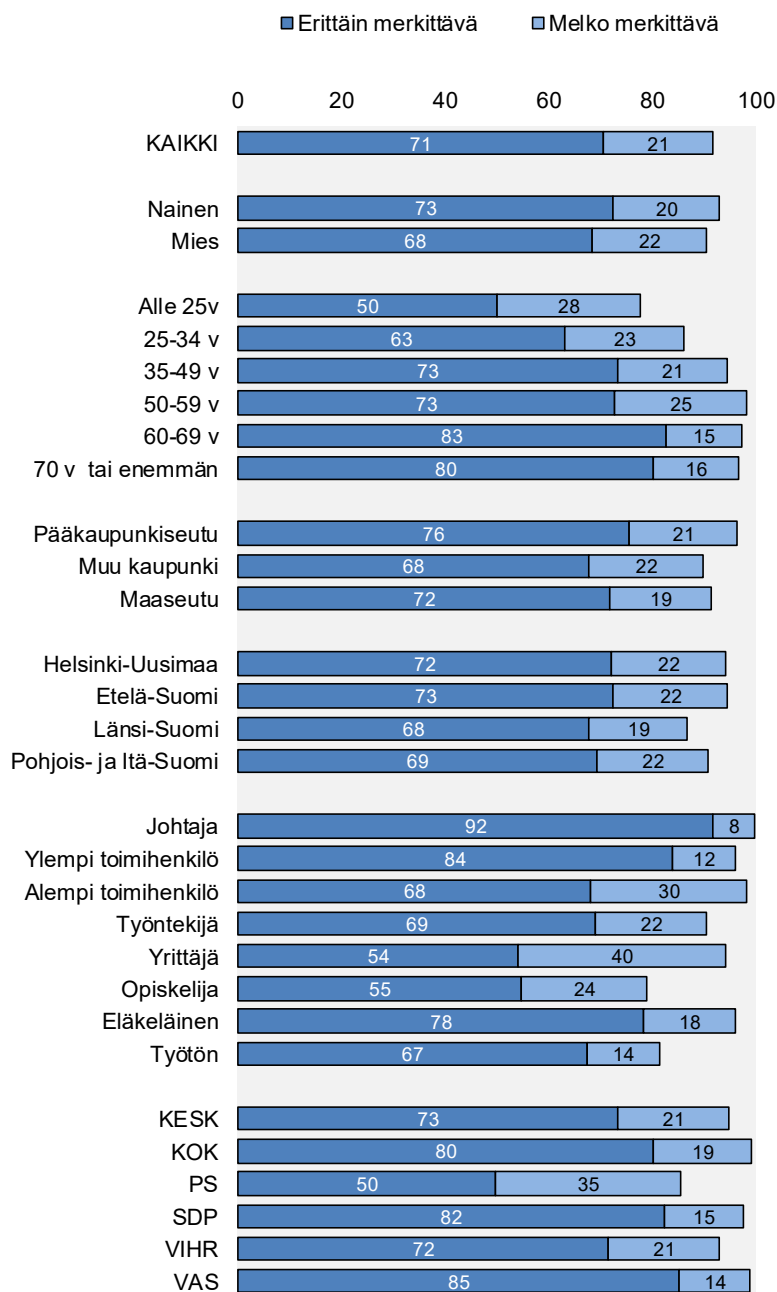
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
asiantuntemus ja osaaminen (%)

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
ymmärrettävyys (%)

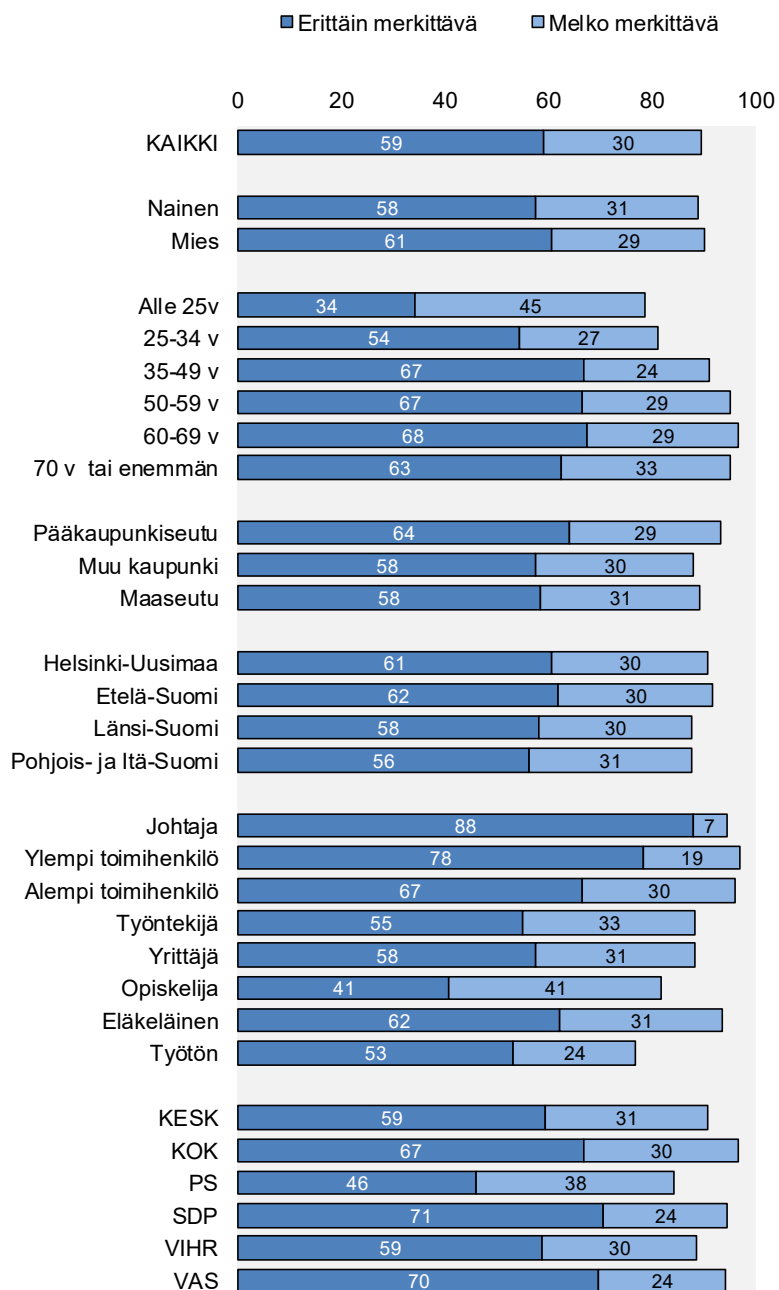

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
lainmukaisuus (%)

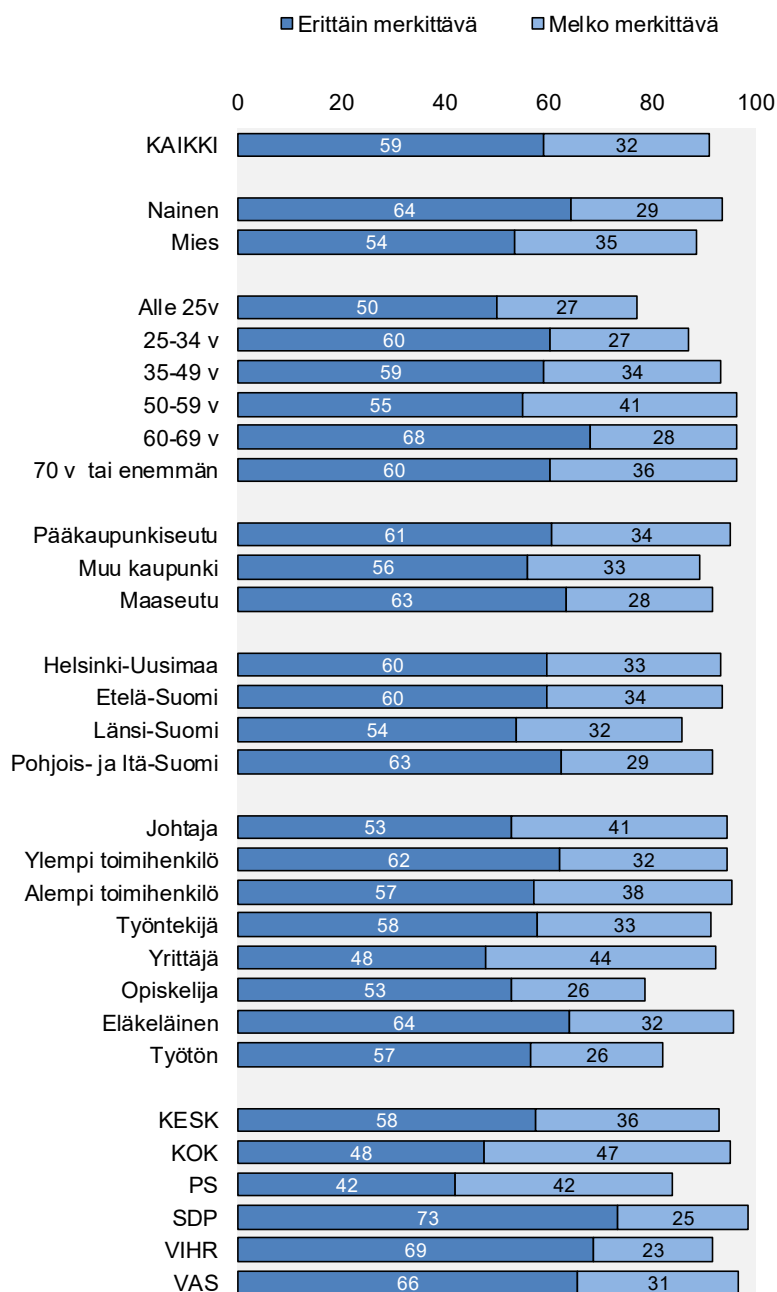

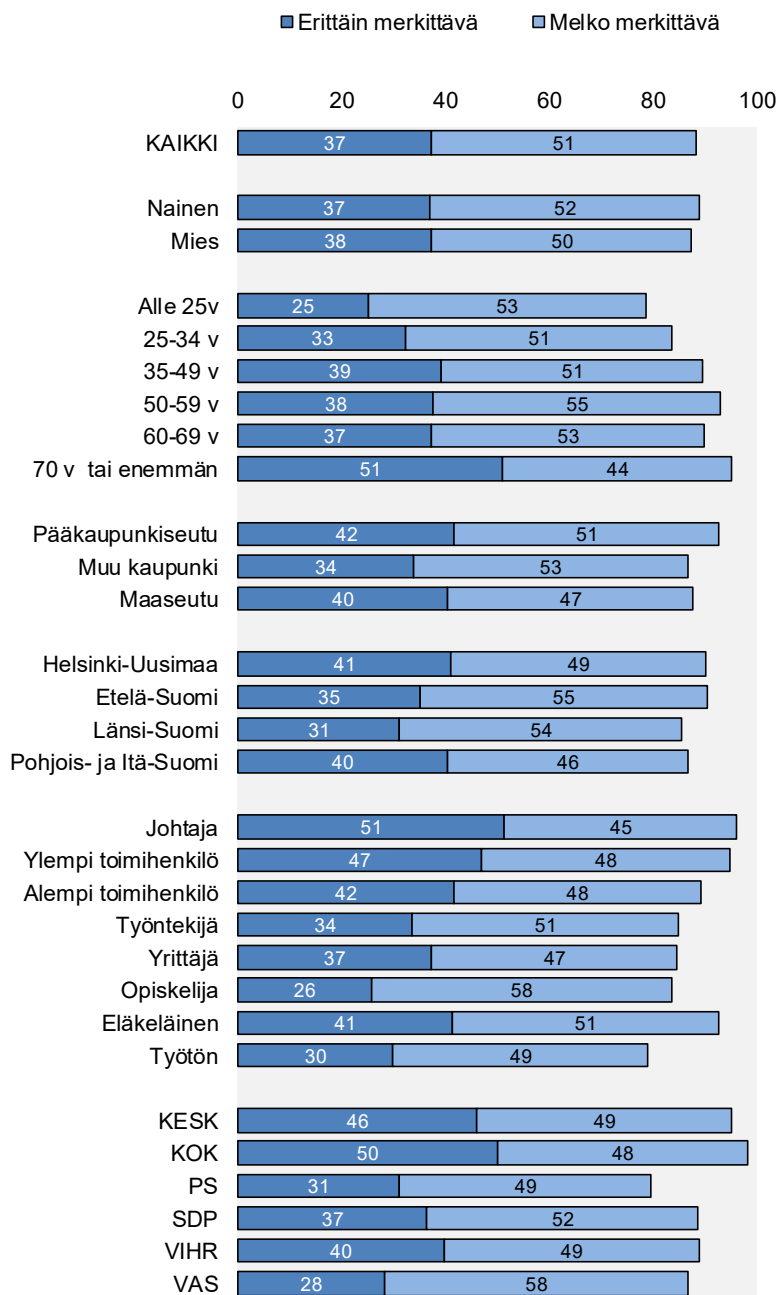
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
riippumattomuus (%)

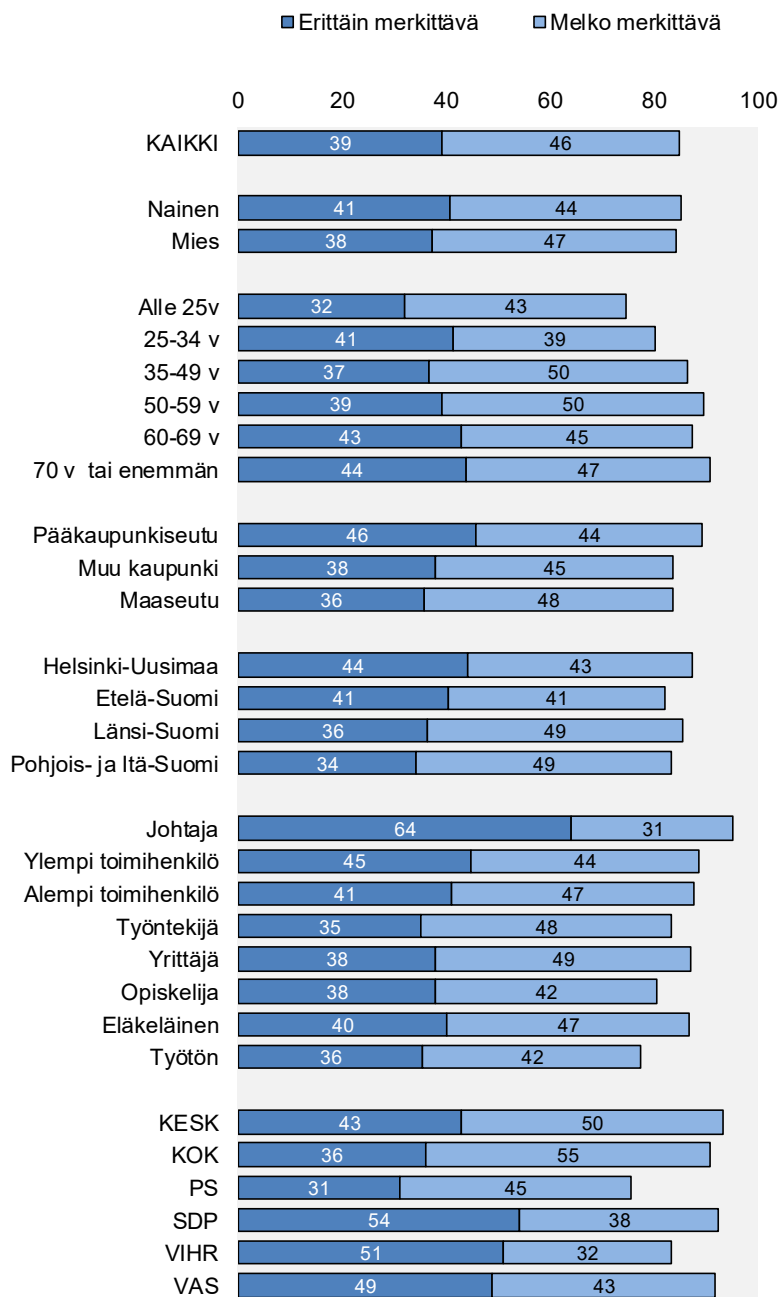
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
avoimuus, kansalaisten kuuleminen (%)

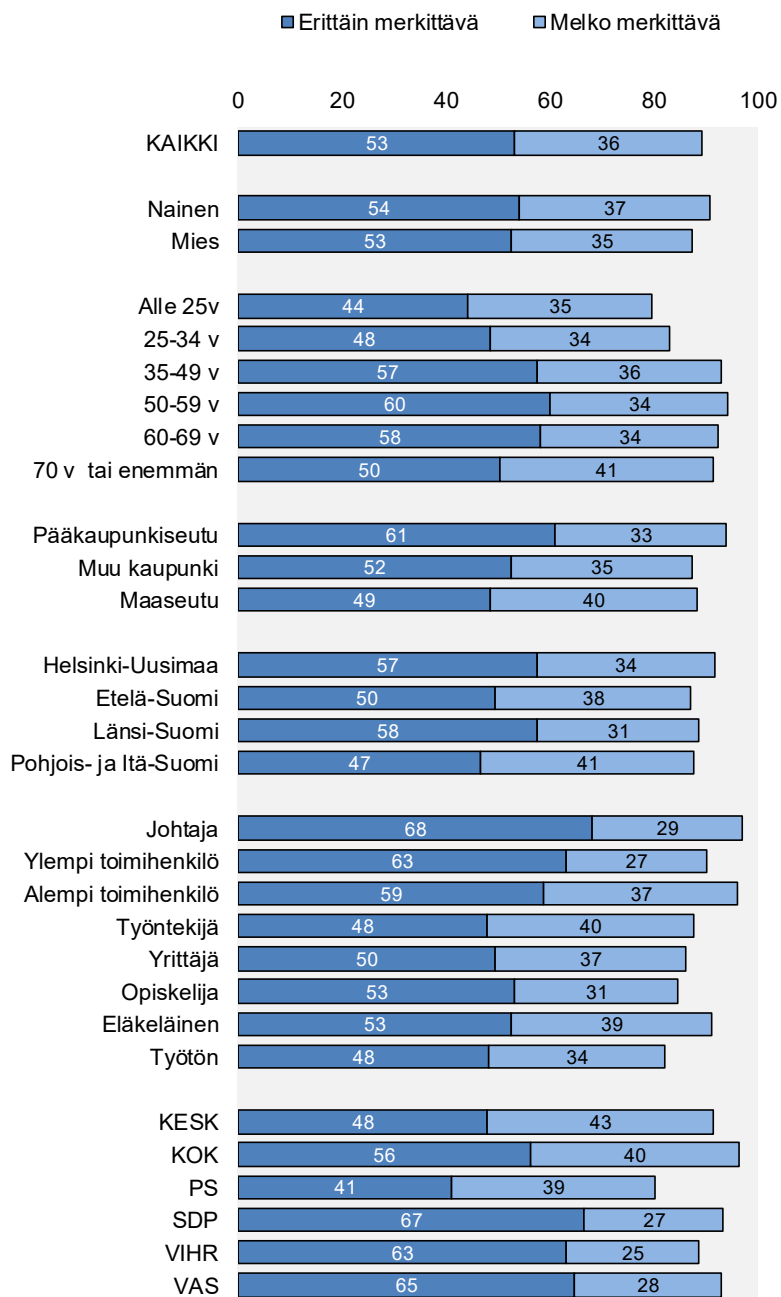
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
taloudellisuus (%)

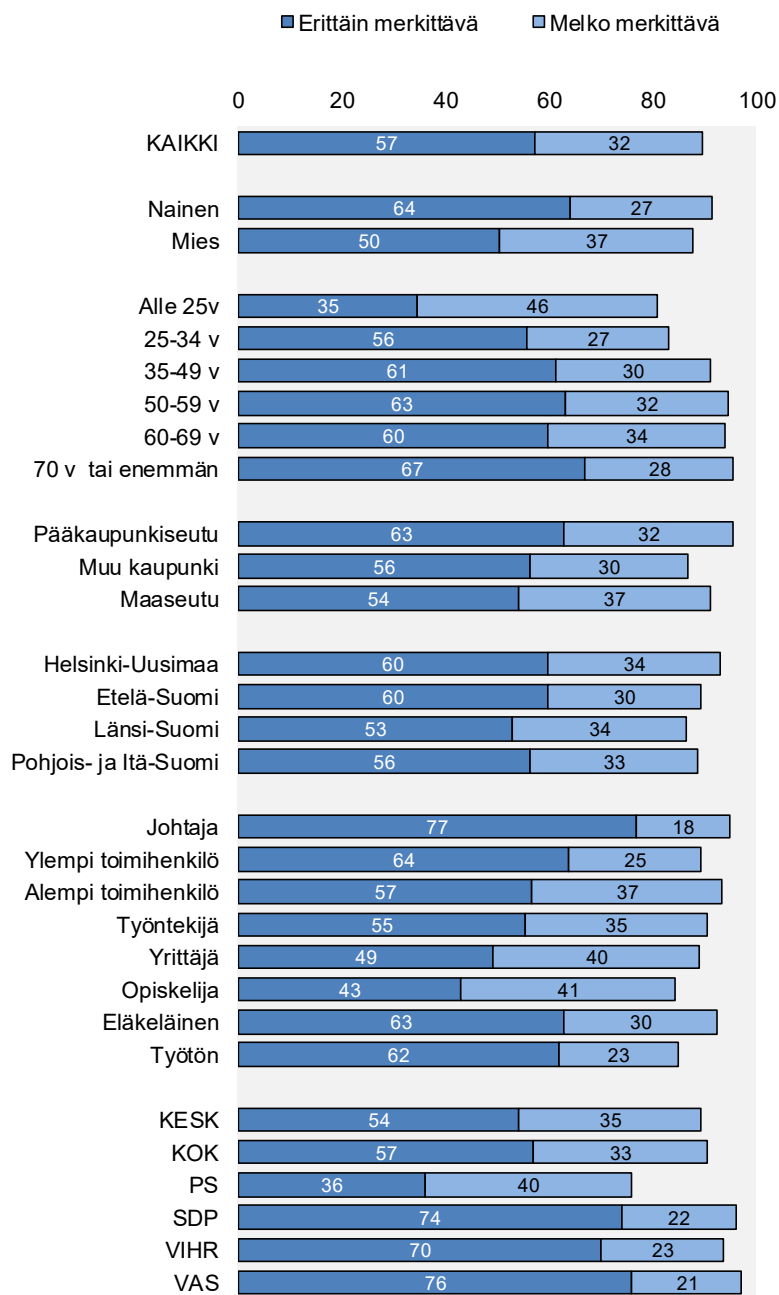
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
vaikutusten arviointi (%)

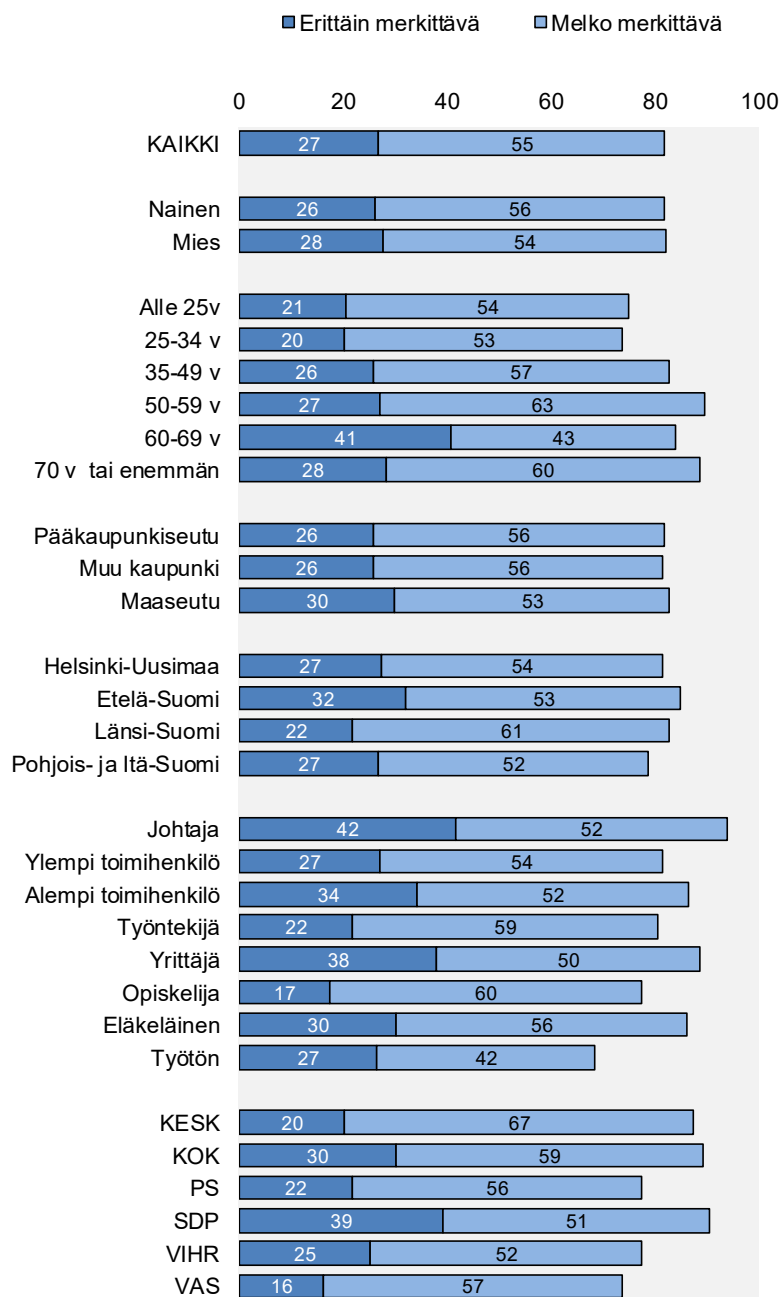
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
tarkoituksenmukaisuus (%)

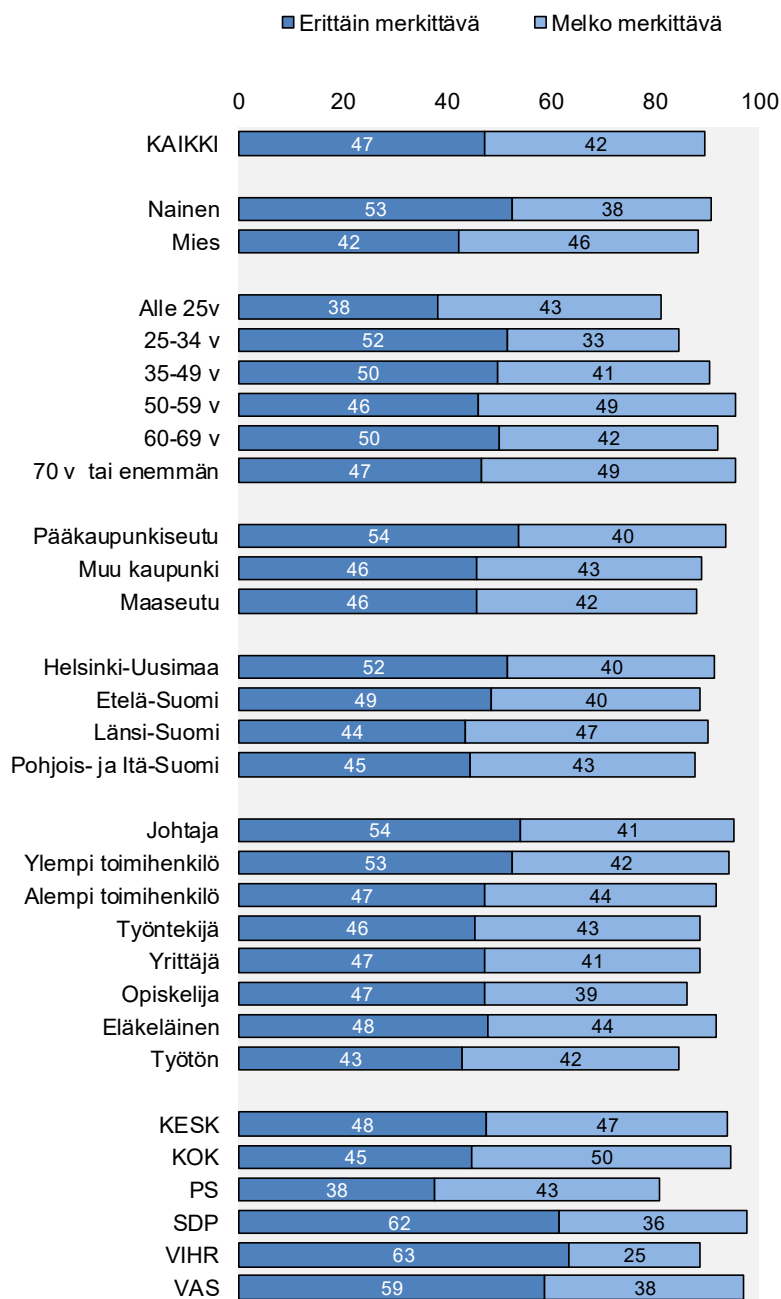
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
yhdenvertaisuus (%)

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
valmistelun nopeus (%)

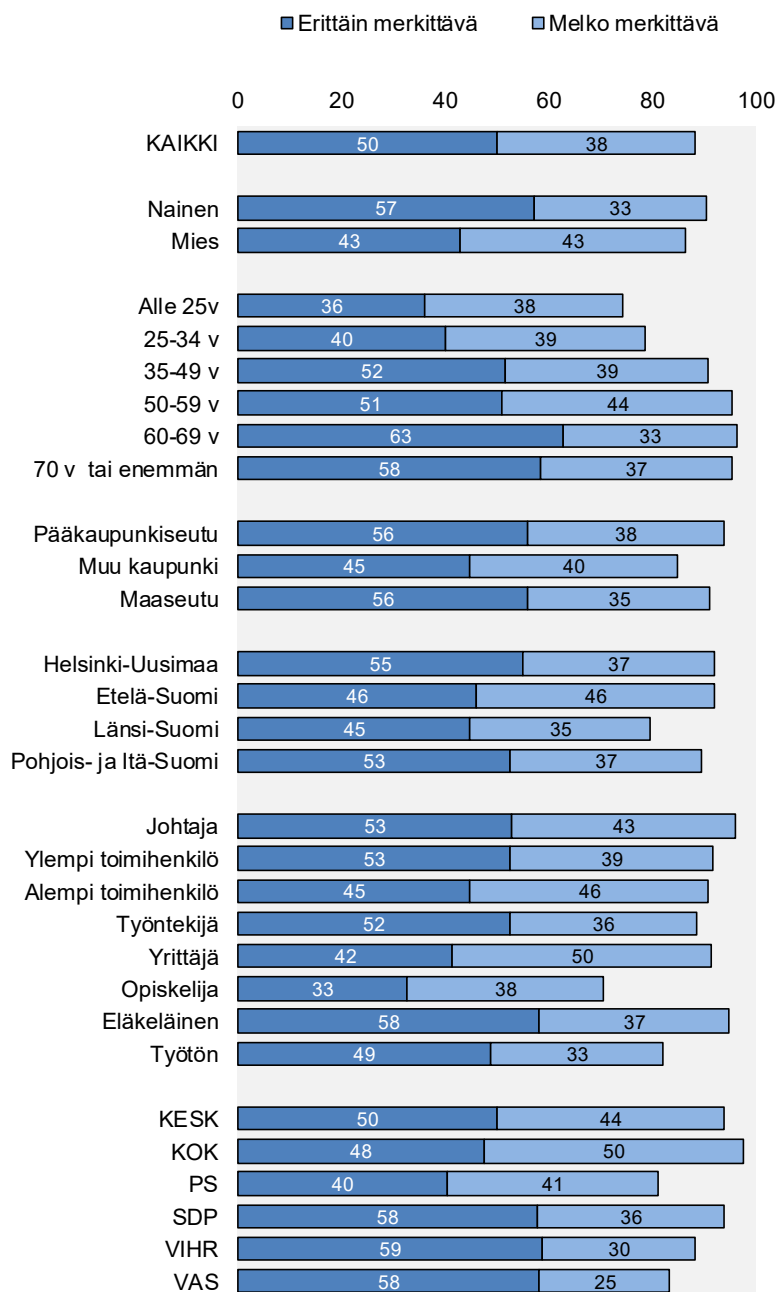

HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
eri näkökulmien huomioiminen, laaja-alaisuus (%)

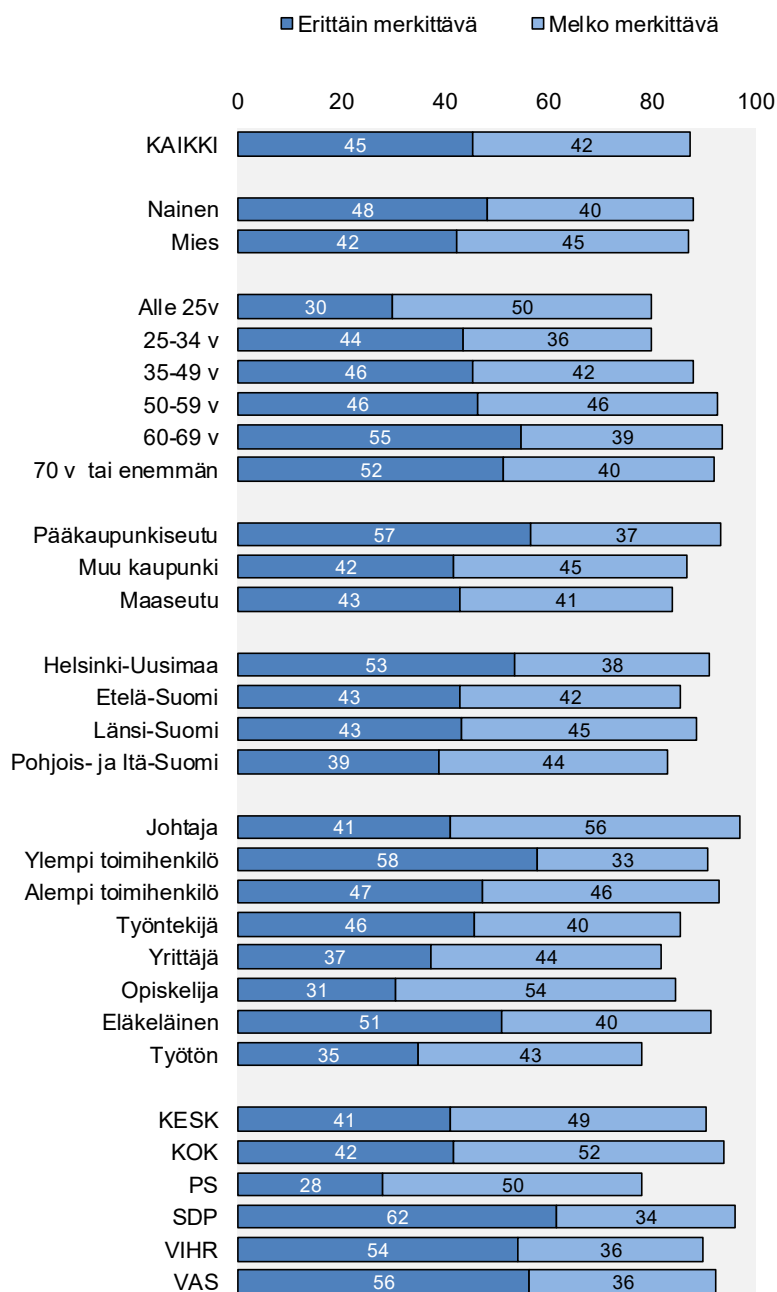

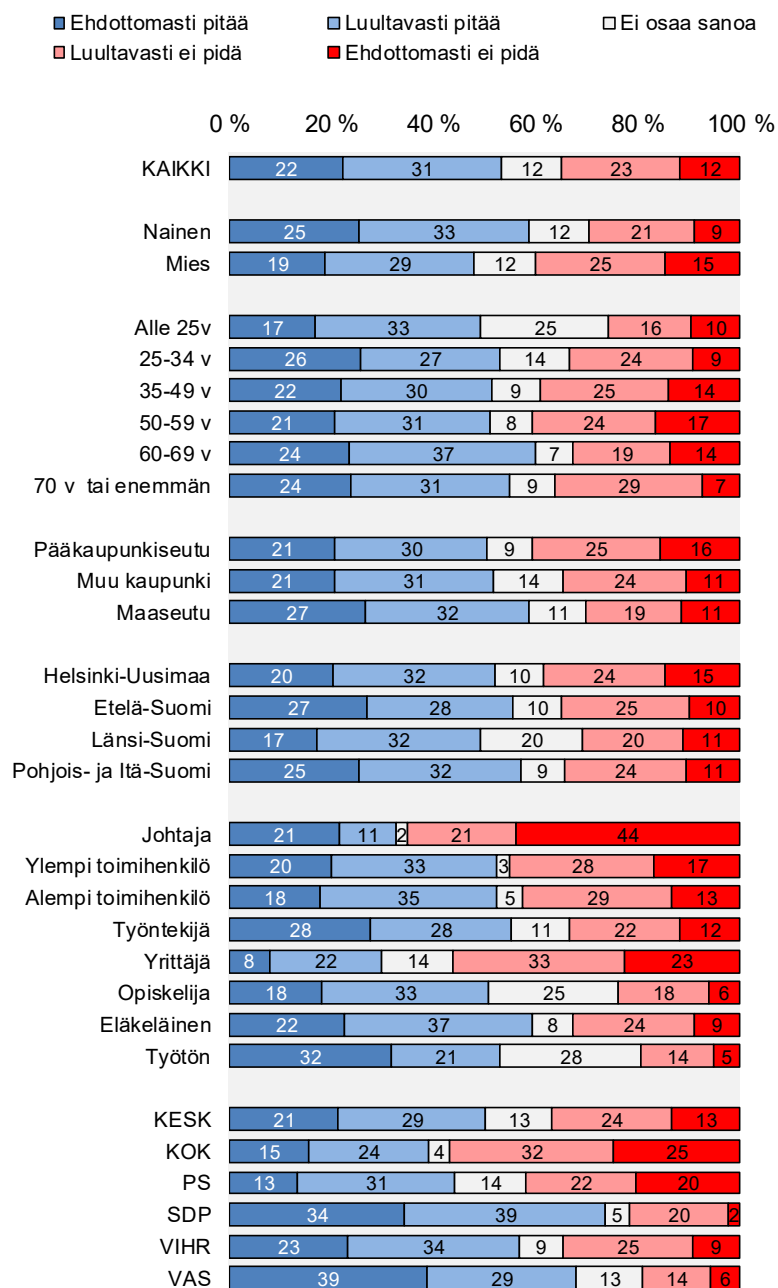
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
asiakslähtöisyys (%)

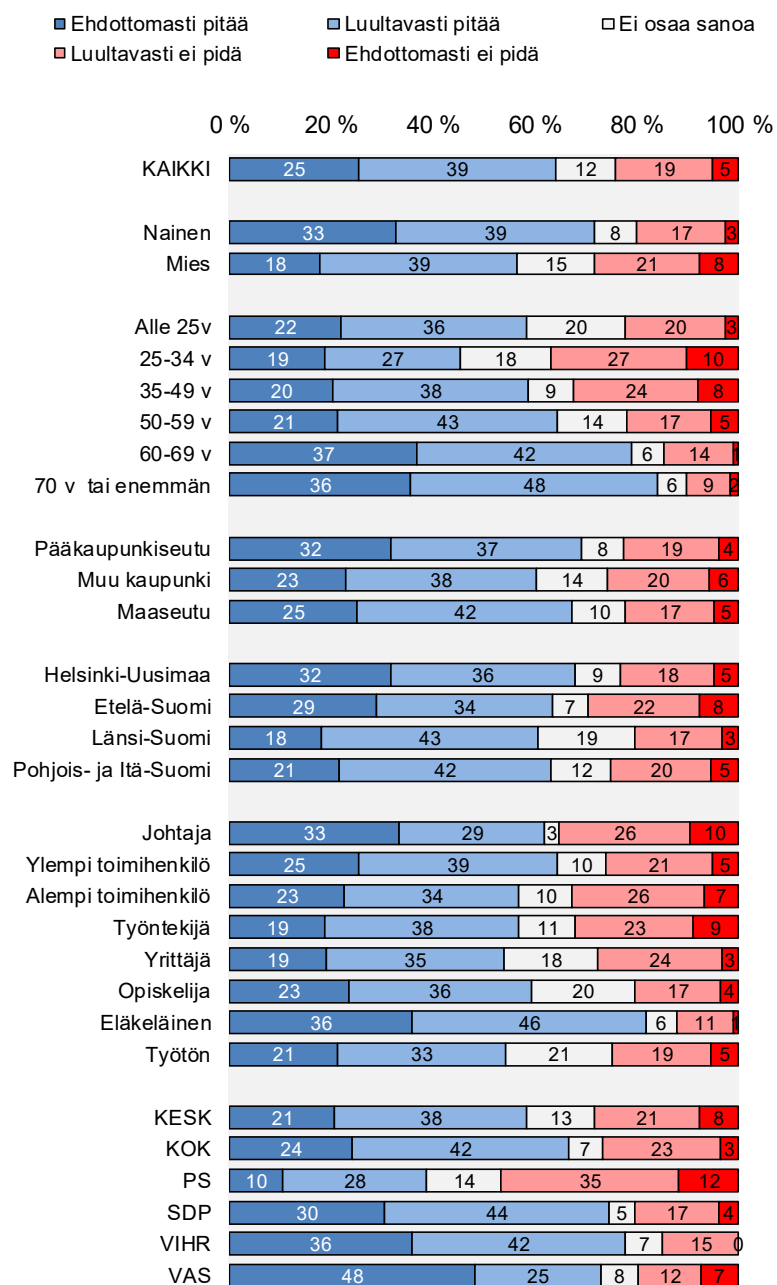
HYVÄN JULKISEN HALLINNON TUNNUSMERKIT:
riittävä resursointi (%)

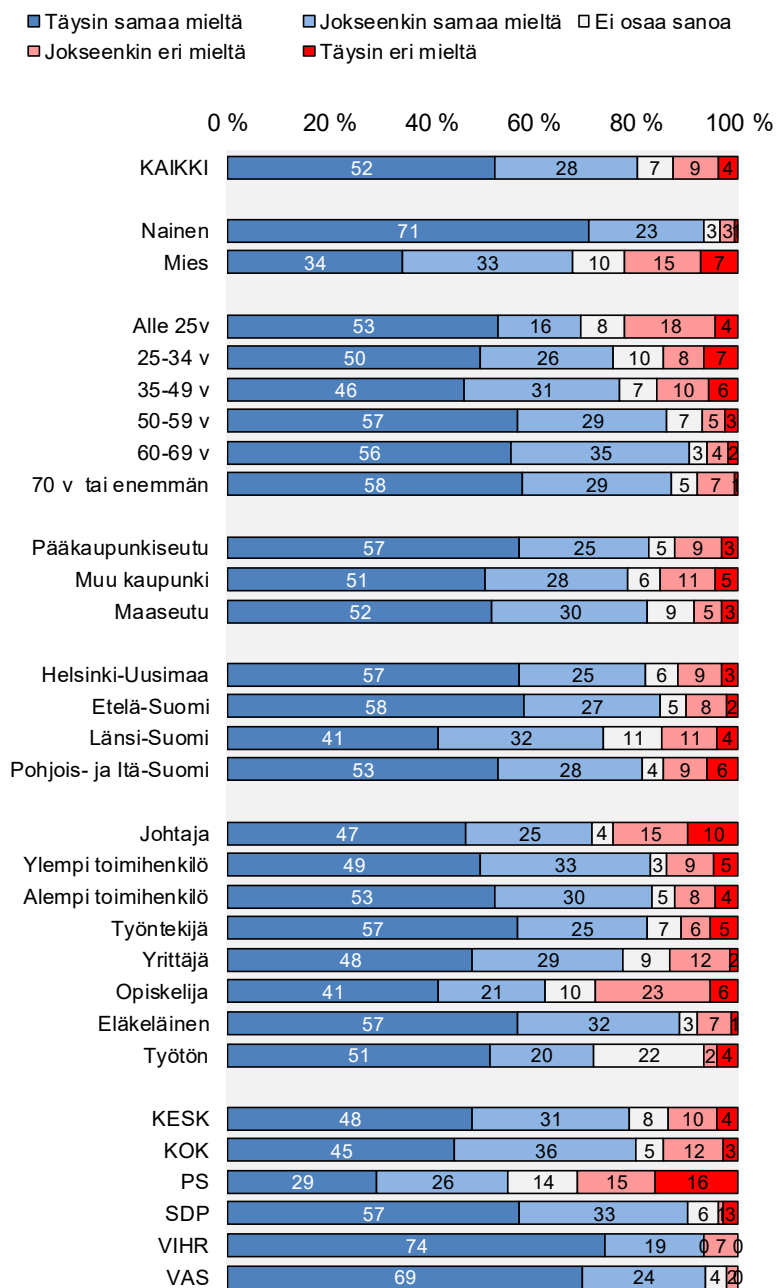
PITÄÄKÖ MYÖS YKSITYISEN SEKTORIN PALKKOJEN OLLA
JULKISEN SEKTORIN PALKKOJEN TAPAAN JULKISIA (%)

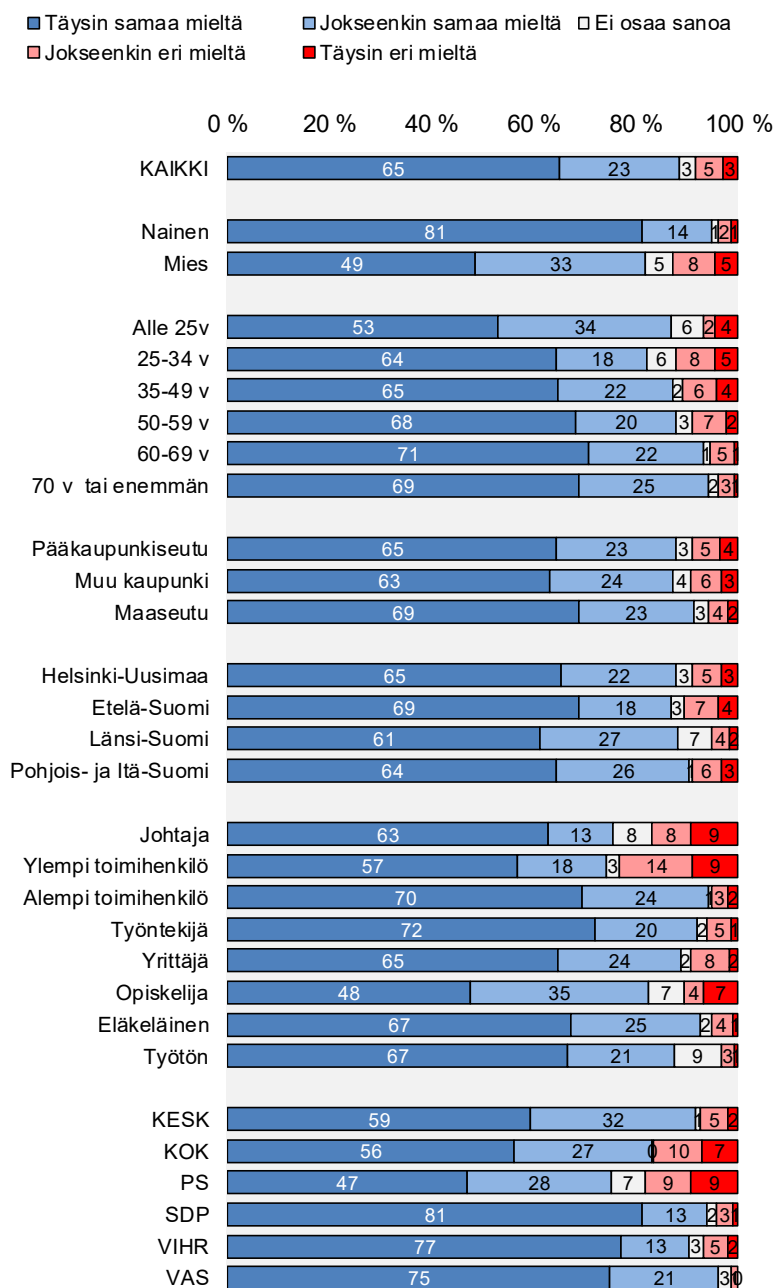
PITÄÄKÖ KULTTUURIALAN AMMATEISSA MAKSAA ENEMMÄN
PALKKAA (%)

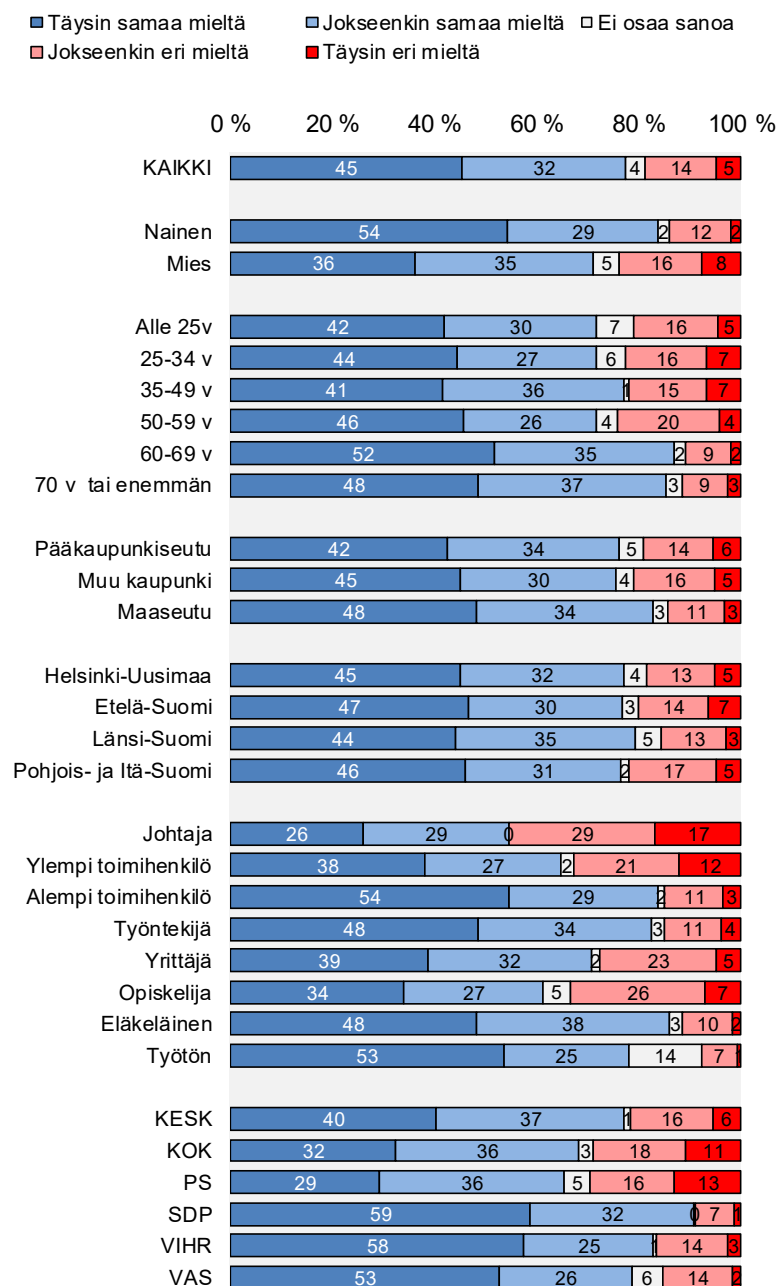
"Sukupuolten välistä palkkaeroa pitää saada kavennettua Suomessa." (%)

"Saman vaatimustason töistä pitää aina maksaa sama palkka riippumatta siitä, onko kyse nais- vai miesvaltaisesta toimialasta."
(%)

SAMASTA TYÖSTÄ PITÄÄ AINA MAKSAA SAMA PALKKA (%)

LOMAKE

K1 Käytätkö seuraavia kulttuuri-, liikunta- tai nuorisopalveluita? Merkitse kaikki, joita olet käyttänyt tai joihin olet osallistunut viimeisen 12 kuukauden aikana.

ROTATOIDAAN 1-10

- 1 Kirjasto
- 2 Museo
- 3 Teatteri
- 4 Taidenäyttely
- 5 Konsertti
- 6 Lasten kulttuuritapahtuma
- 7 Musiikkitapahtumat ja festivaalit
- 8 Elokuva
- 9 Nuorisopalvelut
- 10 Liikuntapalvelut
- 11 Ei mitään edellisistä
- 12 En osaa sanoa

K2 Seuraavassa on eräitä kulttuuripalveluihin liittyviä väittämiä. Kerro kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

VAIHTOEHDOT	1	Täysin samaa mieltä
	2	Jokseenkin samaa mieltä
	3	Jokseenkin eri mieltä
	4	Täysin eri mieltä
	5	En osaa sanoa

ROTATOIDAAN VÄITTÄMIÄ

- Hyvät kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut ovat kotipaikkakunnalleni tärkeä elinvoimatekijä.
- Kotipaikkakuntani on panostettava hyviin kirjasto-, museo- ja kulttuuripalveluihin.
- Hyvät kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut lisäävät hyvinvointiani.
- Hyvät kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut lisäävät mahdollisuuksiani oppia ja kehittyä.
- Kulttuuripalveluita on tuotettava tasapuolisesti eri ikä- ja väestöryhmille.
- Hyvin toimivat kulttuuripalvelut ovat vetovoimatekijä, joka houkuttelee matkailijoita paikkakunnalle.
- Kulttuuripalveluita pitää tukea verovaroista, jotta pääsylippu- ja käyttömaksut pysyvät edullisina.
- Laadukkaiden kulttuuripalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut asiantuntijat.
- Kulttuuripalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta kulttuuripalveluita.
- Kulttuuri on kansalaisen peruspalvelu
- Kulttuuripalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien kotoutumisessa
- Kulttuuripalvelut luovat moniarvoisuutta ja edesauttavat kansainvälisyyttä.

K3 Seuraavassa on eräitä liikunta- ja nuorisopalveluihin liittyviä väittämiä. Kerro kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

VAIHTOEHDOT	1	Täysin samaa mieltä
	2	Jokseenkin samaa mieltä
	3	Jokseenkin eri mieltä
	4	Täysin eri mieltä
	5	En osaa sanoa

ROTATOIDAAN VÄITTÄMIÄ

- Liikuntapalveluita pitää tukea verovaroista, jotta pääsylippu- ja käyttömaksut pysyvät edullisina.
- Laadukkaiden liikuntapalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut asiantuntijat.
- Laadukkaiden nuorisopalvelujen tuottamisen edellytyksenä ovat koulutetut asiantuntijat.
- Liikuntapalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta liikuntapalveluita.
- Nuorisopalveluita tuottavan henkilöstön huono palkkaus on osoitus siitä, että päätöksentekijät eivät arvosta nuorisopalveluita.
- Liikuntapalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien kotoutumisessa
- Nuorisopalveluilla on tärkeä merkitys maahanmuuttajien kotoutumisessa
- Laadukkaisiin liikuntapalveluihin on panostettava.
- Nuorten syrjäytymistä on ehkäistävä panostamalla nuorisopalveluihin.

K4 Seuraavassa on julkisen hallinnon merkitykseen liittyviä väittämiä. Kerro kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin väittämän kanssa.

VAIHTOEHDOT	1	Täysin samaa mieltä
	2	Jokseenkin samaa mieltä
	3	Jokseenkin eri mieltä
	4	Täysin eri mieltä
	5	En osaa sanoa

ROTATOIDAAN VÄITTÄMIÄ

- Hyvä julkinen hallinto on kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun edellytys
- Suomi ei menesty ilman hyvää julkista hallintoa
- Julkista hallintoa ei pidä supistaa

K5 Mitkä ovat mielestäsi hyvän julkisen hallinnon tunnusmerkit? Kerro kuinka merkittävänä hyvän hallinnon tunnusmerkkinä pidät kutakin alla mainituista asioista.

VAIHTOEHDOT	1	Erittäin merkittävä
	2	Melko merkittävä
	3	Ei kovin merkittävä
	4	Ei lainkaan merkittävä
	5	En osaa sanoa

ROTATOIDAAN ARVOINTIKOhteita

- Asiantuntemus ja osaaminen
- Riittävä resursointi
- Ymmärrettävyys
- Lainmukaisuus
- Riippumattomuus
- Avoimuus, kansalaisten kuuleminen
- Taloudellisuus
- Vaikutusten arviointi
- Tarkoituksenmukaisuus
- Yhdenvertaisuus
- Valmistelun nopeus
- Eri näkökulmien huomioiminen, laaja-alaisuus
- Asiakslähtöisyys

K6

Seuraavaksi muutamia palkkaan ja palkkaukseen liittyviä väittämiä. Kerro, kuinka samaa tai eri mieltä olet kunkin kanssa.

VAIHTOEHDOT	1	Täysin samaa mieltä
	2	Jokseenkin samaa mieltä
	3	Jokseenkin eri mieltä
	4	Täysin eri mieltä
	5	En osaa sanoa

ROTATOIDAAN VÄITTÄMIÄ

Samasta työstä pitää aina maksaa sama palkka.

Sukupuolten välistä palkkaeroa pitää saada kavennettua Suomessa.

Samana vaatimustason töistä pitää aina maksaa sama palkka riippumatta siitä, onko kyse nais- vai miesvaltaisesta toimialasta.

K7

Suomalaisen palkansaajan keskiansio lokakuussa 2017 oli 3 087 €/kk. Kulttuurialan ammateissa (esim. kirjastonhoitaja, museoamanuenssi ja kulttuurituottaja) edellytetään korkeakoulututkintoa. Näissä ammatissa toimivien keskiansio vastaavana ajankohtana oli noin 2 650 €/kk, eli yli 400 euroa vähemmän kuin suomalaisen palkansaajan keskiansio. Mitä mieltä olet, pitääkö näissä ammateissa maksaa enemmän palkkaa?

- Ehdottomasti pitää
- Luultavasti pitää
- Luultavasti ei pidä
- Ehdottomasti ei pidä
- En osaa sanoa

K8

Julkisella sektorilla kaikkien työntekijöiden palkat ovat julkisia. Pitääkö mielestäsi myös yksityisen sektorin palkkojen olla julkisia?

- Ehdottomasti pitää
- Luultavasti pitää
- Luultavasti ei pidä
- Ehdottomasti ei pidä
- En osaa sanoa

YHTEYSHENKILÖSI AKAVAN ERITYISALOISSA:

Monimuotoinen työelämä, veropolitiikka

Salla Luomanmäki, toiminnanjohtaja
p. 0201 235 341
salla.luomanmaki@akavanerityisalat.fi
@sallaluo

Työlainsäädäntö

Helena Lamponen, edunvalvontayksikön päällikkö
p. 0201 235 352
helena.lamponen@akavanerityisalat.fi

Kulttuuripolitiikka, maakunta- ja kuntauudistus

Jaakko Korpisaari, neuvottelupäällikkö
p. 0201 235 363
jaakko.korpisaari@akavanerityisalat.fi
@JaakkoKorpisaar

Koulutus- ja työvoimapolitiikka

Minna Nieminen, neuvottelupäällikkö
p. 0201 235 368
minna.nieminen@akavanerityisalat.fi
@minna_nie

www.akavanerityisalat.fi/vaaliteemat
#parempaantyöelämään